

บทที่ 4

สภาพทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

4.1 สภาพทางด้านกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

พื้นที่ศึกษาหรือชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตของอำเภอเมืองนครราชสีมา ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองนครราชสีมา ประกอบด้วยพื้นที่ 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลโคกกรวด ตำบลสุรนารี ตำบลปรุใหญ่และตำบลหนองจะบก มีพื้นที่ทั้งหมด 137.26 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ (แผนที่ 4.1)

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลบ้านใหม่ และอำเภอขามทะเลสอ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอโชคชัย และอำเภอปรางค์กู่

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลโพธิ์กลาง และค่ายสุรธรรมพิทักษ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสูงเนิน

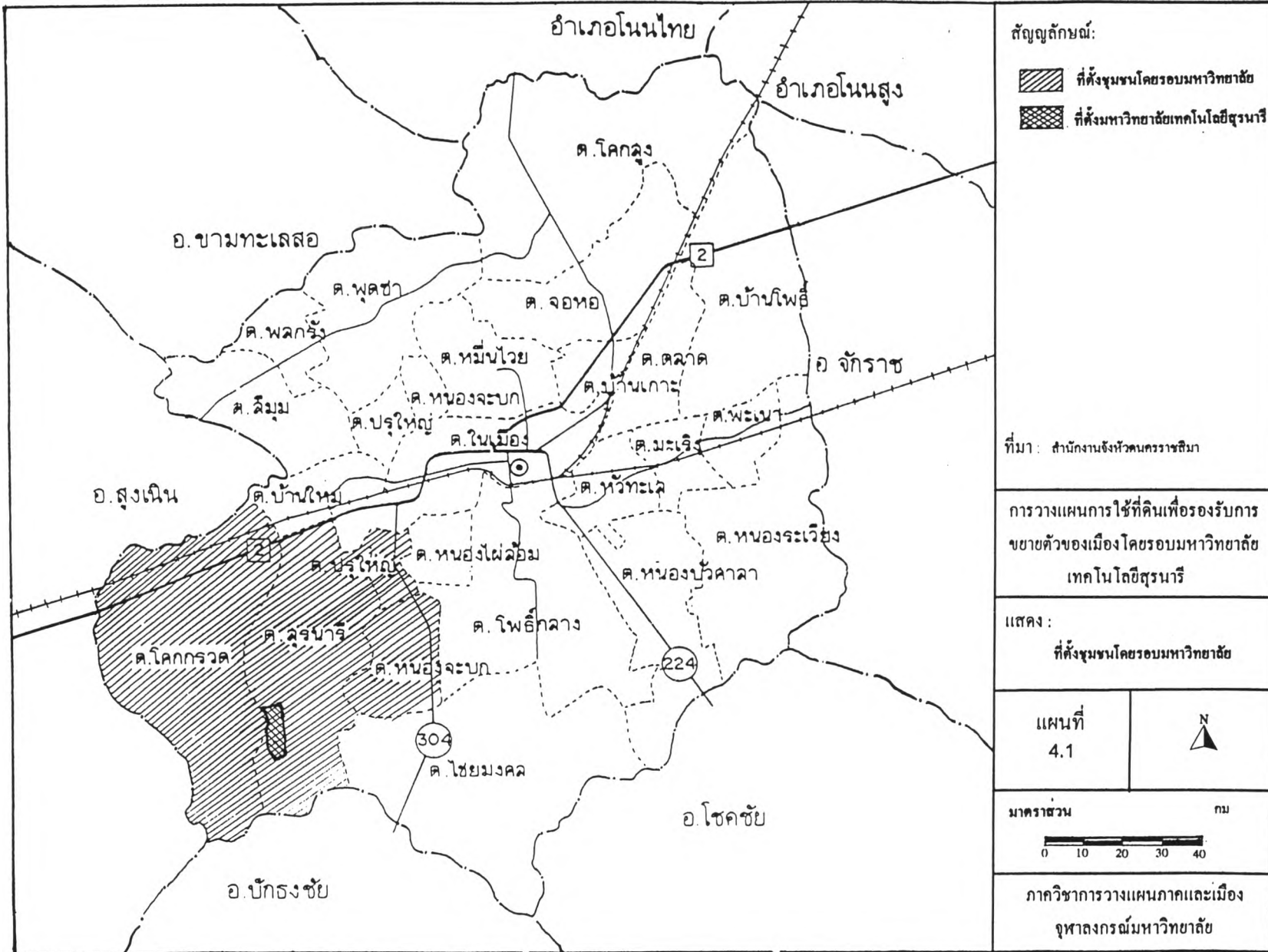
การปกครอง

ในปี พ.ศ. 2539 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 4 ตำบล 28 หมู่บ้าน มีสุขาภิบาล 1 แห่ง มีจำนวนครัวเรือน 4,531 ครัวเรือน (ตารางที่ 4.1) (แผนที่ 4.2)

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศโดยทั่วไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด โดยพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว เรียกว่า มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้และทิศใต้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะพัดอยู่ในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้น และมีฝนตกทั่วไป ลักษณะลมฟ้าอากาศแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

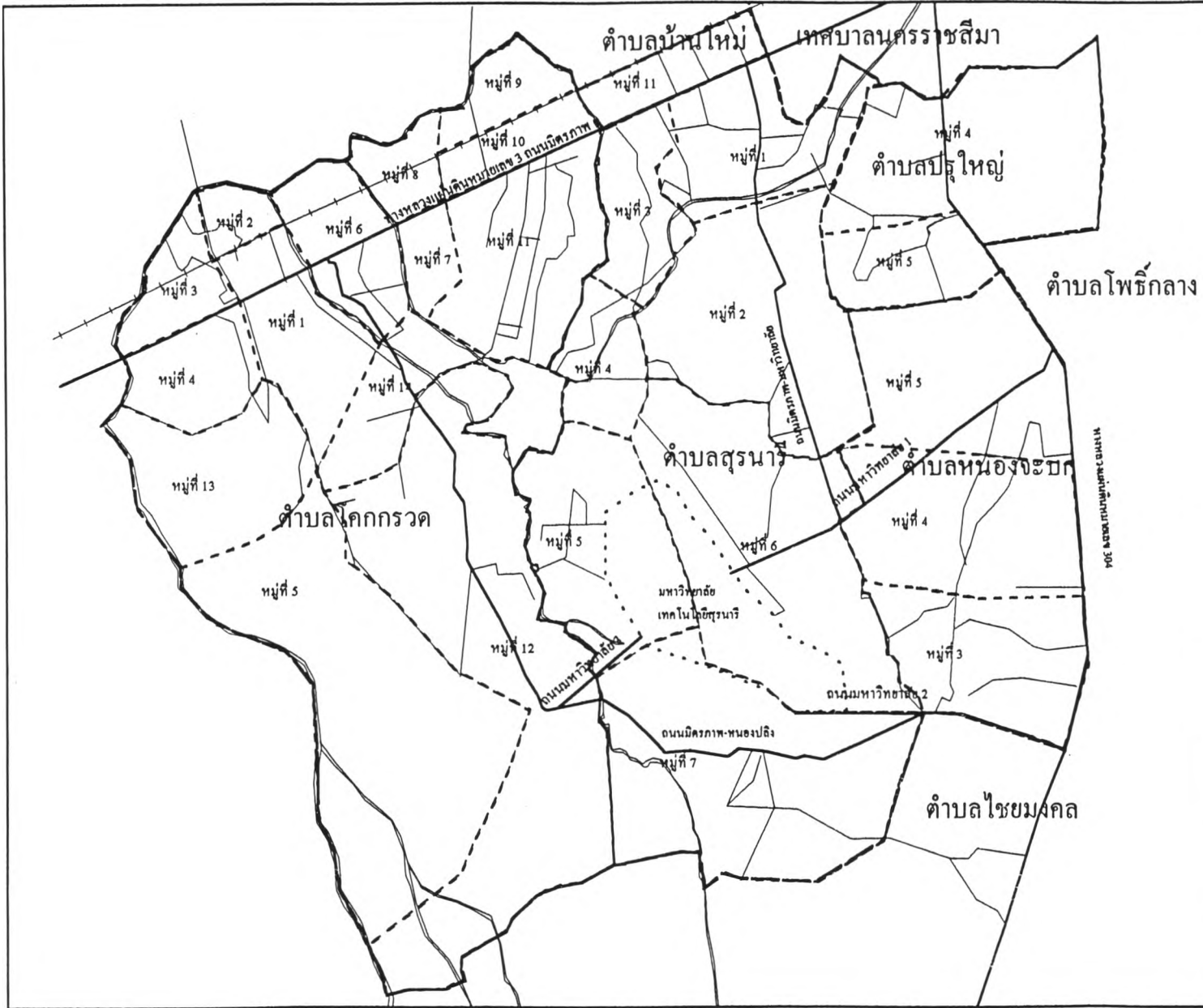
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน และอากาศร้อนมากในเดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน

ตารางที่ 4.1 พื้นที่และจำนวนหมู่บ้านของชุมชนโคจรอบมหาวิทยาลัย ปีพ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ครัวเรือน
1	หนองหว่า	4.76	230
2	โคกกรวด	2.79	81
3	คอนแคว	3.44	126
4	ตะกมหม้อ	2.14	133
5	ไปรงแมลงวัน	11.06	125
6	สระมนโนรา	5.02	207
7	คลองกระปือ	1.27	104
8	เคื่อ	4.04	154
9	หนองเป็ดน้ำ	2.80	215
10	คอน	2.37	138
11	หนองซอน	4.04	140
12	หนองรังกา	14.38	225
13	หนองกุ้ง	5.31	87
14	โคกเพชร	4.05	116
1	ตำบลโคกกรวด	67.47	2,081.00
4	รุ่งเรือง	8.96	219
5	พบตุซ	2.56	382
2	ตำบลปฎิไทย์	11.52	601.00
3	ถนนหัก	2.03	94
4	หนองปรุ	4.48	231
5	บุญเรือง	7.92	370
3	ตำบลหนองตะก	14.43	695.00
1	บ้านราชสิมา	4.9	126
2	โนนไม้แดง	5.28	120
3	ช่างใหญ่	3.78	365
4	ตะกาทอง	1.81	81
5	หนองบง	6.43	140
6	มาบเอื้อง	9.22	66
7	โกรนเคียนห้า	8.67	105
8	สะพานหิน	—	46
4	ตำบลสุรนารี	40.09	1,049.00
11	บ้านขางน้อย	3.75	105.00
5	ตำบลบ้านใหม่	3.75	105.00
รวม	พื้นที่ศึกษา	137.26	4,531.00

ที่มา: ข้อมูล กสร2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สัญลักษณ์:

- ขอบเขตหมู่บ้าน
- ขอบเขตตำบล
- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- ขอบเขตมหาวิทยาลัย
- ถนน
- คคคค คคลอง

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : ขอบเขตการปกครอง

แผนที่ 4.2	
---------------	--

มาตราส่วน

กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นลูกคลื่นลอนลาดเป็นที่ราบบริเวณตอนกลางและตอนเหนือ ส่วนบริเวณด้านใต้มีลักษณะเป็นที่ราบสูงเชิงเขา ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 230 - 270 เมตร มีความลาดชัน 2 - 5 %

ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยได้แก่

- แหล่งน้ำธรรมชาติ ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอีกประการหนึ่งของชุมชน ซึ่งภายในชุมชนมีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสายได้แก่ คลองลำตะคอง คลองมะเกลือ คลองห้วยยาง และคลองชลประทาน เป็นต้น ซึ่งคลองลำตะคองจะไหลผ่านทางตอนเหนือของตำบลโคกกรวด ในตอนกลางของชุมชนมี ลำห้วยยาง คลองวังโปร่ง คลองลัดดี ซึ่งแยกจากลำตะคอง และอ่างเก็บน้ำห้วยยาง ส่วนทางตอนล่างของชุมชนอาศัยน้ำจาก ห้วยชีเหล็ก ห้วยบ้านโกรกเดือนห้า และทางด้านทิศตะวันตกอาศัยน้ำจาก คลองมะเกลือ ซึ่งแหล่งน้ำเหล่านี้เป็นหัวใจสำคัญของการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย (แผนที่ 4.3)

- แหล่งน้ำชลประทาน ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยยังมีแหล่งน้ำชลประทานที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยยาง อ่างเก็บน้ำเดกิงพล และคลองส่งน้ำชลประทาน ซึ่งเป็นแหล่งเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้งภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย

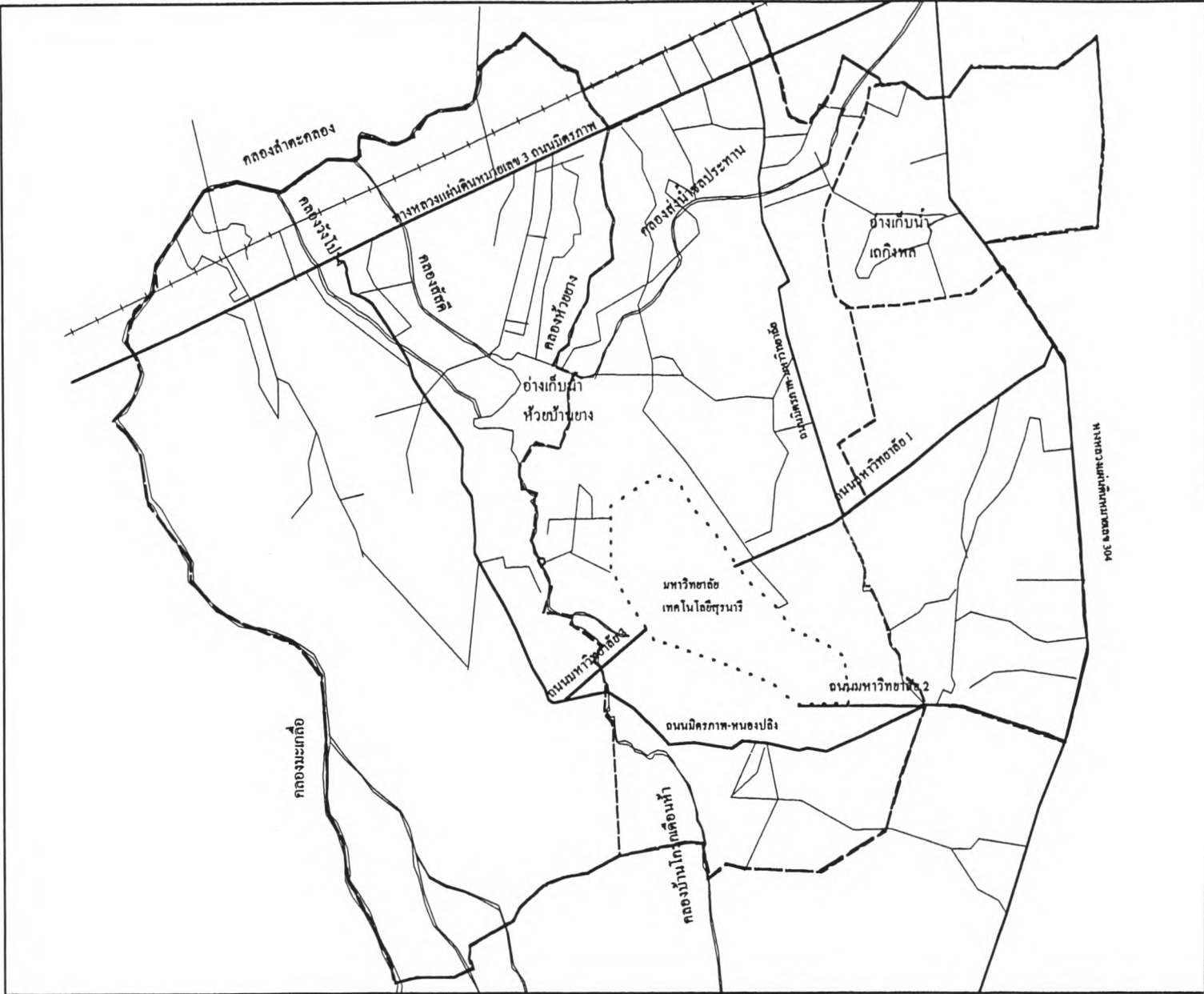
- แหล่งน้ำใต้ดินหรือบ่อน้ำบาดาล ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังอาศัยบ่อน้ำบาดาลในการอุปโภค ซึ่งการประปายังไม่ถึง ยกเว้นในเขตสุขาภิบาลโคกกรวด บ้านหนองเปิดน้ำ บ้านรุ่งเรือง และบ้านพบสุข ภายในชุมชนมีบ่อน้ำบาดาลสาธารณะ จำนวน 73 บ่อ บ่อน้ำบาดาลส่วนบุคคล จำนวน 44 บ่อ ซึ่งกระจายตัวอยู่ตามหมู่บ้านภายในชุมชน

- ดิน เมื่อพิจารณาชุดดินบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นชุดดินหน่วยแผนที่ 18 , 22 , 31 , 35 , 36 , 40 , 41 , 44 , 55 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (แผนที่ 4.4)

1. หน่วยแผนที่ที่ 7

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำเป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงค่อนข้างอ่อน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5 - 7.5

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ในการทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำนาได้ 2 ครั้งต่อปี ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

สัญลักษณ์:

- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- ถนน
- ทางรถไฟ
- คลอง
- ที่มา :

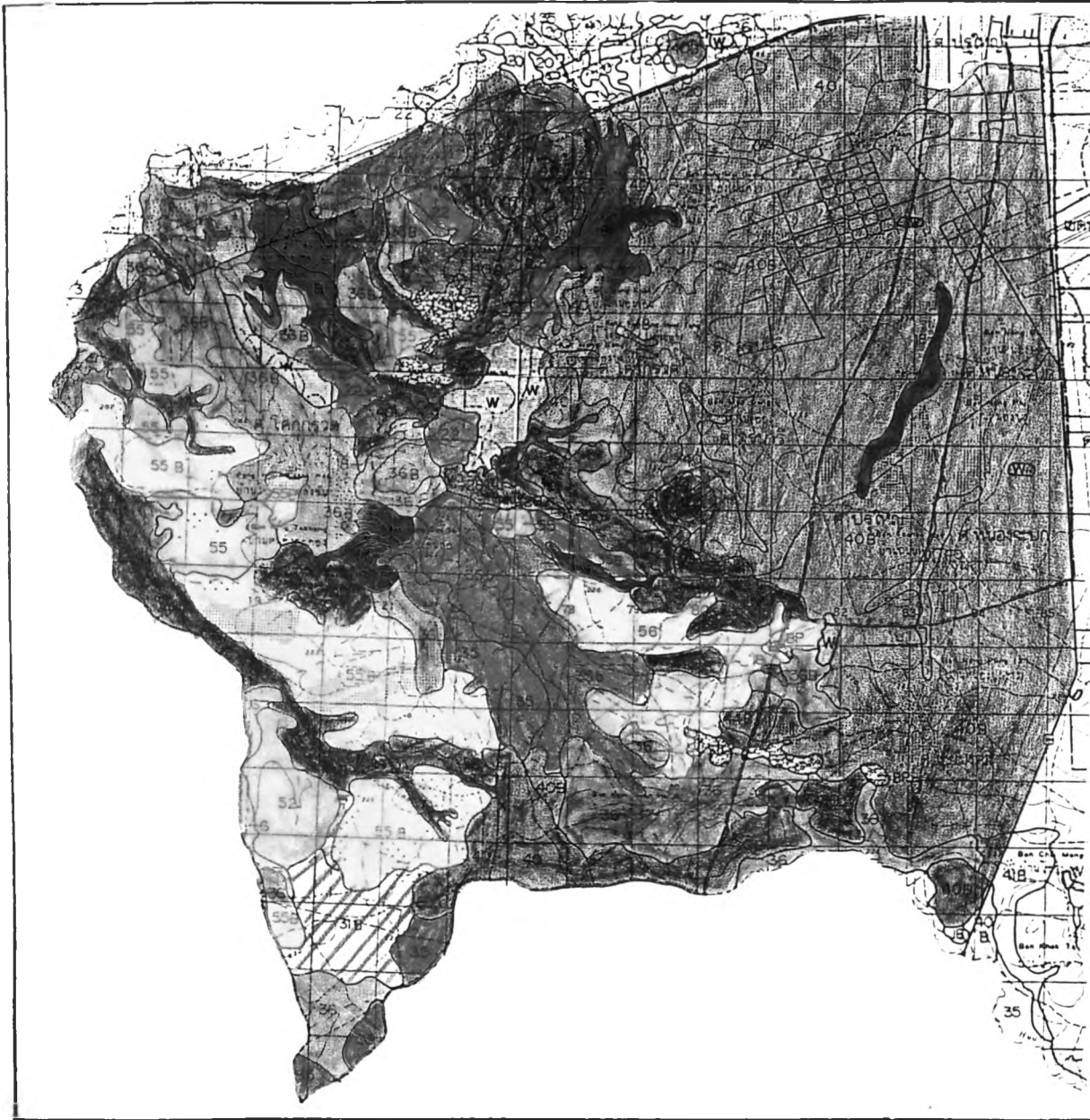
การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : คลอง และอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ศึกษา

แผนที่ 4.3

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์:

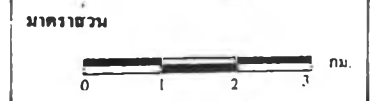
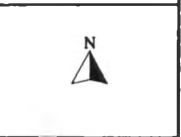
- กลุ่มดินที่ 7 ทำนา
- กลุ่มดินที่ 18 ทำนา
- กลุ่มดินที่ 22 ทำนา
- กลุ่มดินที่ 31 ทำไร่
- กลุ่มดินที่ 35 ทำไร่
- กลุ่มดินที่ 36 ทำนา และทำไร่
- กลุ่มดินที่ 40 ทำไร่
- กลุ่มดินที่ 41 ทำไร่
- กลุ่มดินที่ 55 ทำนา และทำไร่

ที่มา: ผังเมืองจังหวัดนครราชสีมา

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคจรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง: ลักษณะและคุณภาพของดิน

แผนที่ 4.4

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. หน่วยแผนที่ที่ 18

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปน เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5 - 8.0

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทรายพืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา

3. หน่วยแผนที่ที่ 22

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทราย สีพื้นเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีเหลืองปนแดง และอาจพบศิลาแลงอ่อนในดินชั้นล่าง มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วหรือเร็ว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ ดินค่อนข้างเป็นทราย มีความสามารถในการขุดน้ำต่ำและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ในฤดูฝนใช้ปลูกข้าว บางแห่งยังคงสภาพเป็นป่าอยู่ หรือใช้ปลูกไม้ยืนต้น แต่มักมีปัญหาเรื่องการแช้งในช่วงฤดูฝน

4. หน่วยแผนที่ที่ 31

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินตะกอนลำน้ำหรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินหลายชนิด พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5 - 7.0

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ บริเวณที่มีความลาดชัน จะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะพังทะลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผลต่าง ๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงมีสภาพเป็นป่าธรรมชาติ

5. หน่วยแผนที่ที่ 35

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินตะกอนลำนํ้าหรือเกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่คอน ที่เป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งา และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลและไม่ยืนต้นบางชนิด

6. หน่วยแผนที่ที่ 36

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินตะกอนลำนํ้าหรือเกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่คอน ที่เป็นลูกคลื่นจนถึงลอนชัน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่เป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5 - 8.0

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ถั่ว สับปะรด และไม้ผลบางชนิด ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่ค่อยมี

7. หน่วยแผนที่ที่ 40

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดิน พบบริเวณพื้นที่คอนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลาดเชิงเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายพืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และในบริเวณที่มีความลาดชัน สูงจะเกิดการชะพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะ หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

8. หน่วยแผนที่ที่ 41

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินช่วง 50 ซม. ตอนบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปน ร่วน สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองปนน้ำตาล บางแห่งอาจพบจุดปะสีในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้น กำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็น กรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5 - 5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะ ดินมีความอุดม สมบูรณ์ต่ำมาก บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ปอแก้ว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ฝ้าย ถั่ว และยาสูบ

9. หน่วยแผนที่ที่ 55

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว บางแห่งในชั้นดินล่างมีก้อนปูน และเศษหินปะปนอยู่ด้วย สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อ ละเอียดที่มีปูนปน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินลึกปานกลาง มีการ ระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 6.0 - 8.0

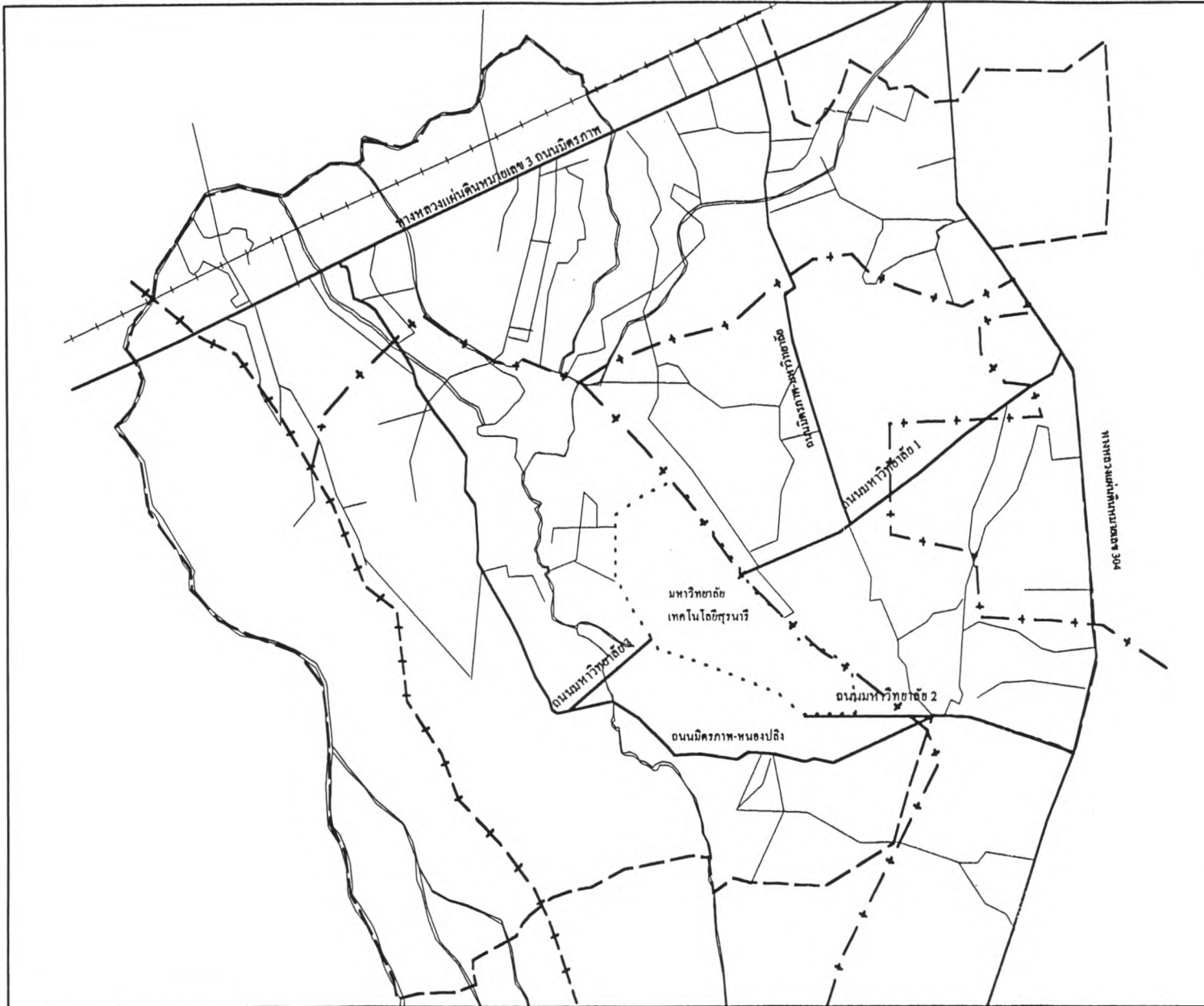
ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ ดินมีโครงสร้างแน่นที่บยากต่อ การไถของของรากพืช มักเกิดชั้นดานไถพรวนได้ง่ายหากไถพรวนในระยะเวลาที่ไม่เหมาะสม ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง บางแห่งเป็นป่าละเมาะ หญ้าเท็กและไม้

การคมนาคม

การคมนาคมของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ(แผนที่ 4.5)

- ทางรถไฟ ผ่านทางด้านเหนือของตำบลโคกกรวดในแนวตะวันออก - ตะวันตกเป็น ทางรถไฟสาย นครราชสีมา - กรุงเทพมหานคร มีสถานีรถไฟในตำบล 1 แห่ง คือสถานีรถไฟโคกกรวดซึ่ง อยู่ในเขตสุขาภิบาล และตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 1 บ้านหนองหัว

- ทางรถยนต์ เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่สุดโดยแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

สัญลักษณ์:

- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- + เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- +--+ เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม
- ถนน
- ทางรถไฟ
- ~ คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : เส้นทางคมนาคม

แผนที่ 4.5

มาตราส่วน

0 1 2 3 กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) เป็นเส้นทางที่สำคัญที่สุดของชุมชนอยู่ทางด้านทิศตะวันออก - ทิศตะวันตกของชุมชน โดยใช้ติดต่อเชื่อมโยงกับพื้นที่รอบนอก เช่นติดต่อกับอำเภอเมืองนครราชสีมา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร เป็นเส้นทางสายหลักในการขนส่งสินค้า

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 (ถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย) เป็นเส้นทางที่สำคัญอีกเส้นหนึ่ง เชื่อมต่อจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของชุมชนซึ่งเป็นถนนสายสำคัญของจังหวัด เชื่อมต่อระหว่างอำเภอปักธงชัยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร เป็นเส้นทางสายหลักในการลำเลียงสินค้าและวัตถุดิบ

- ถนนภายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย เป็นถนนสายย่อยที่แยกจากถนนสายหลักทั้งสองสาย เพื่อเข้าไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ภายในพื้นที่มีลักษณะเป็นถนนสายสั้น ๆ ประกอบกันเป็นร่างแหหรือลักษณะตาข่าย ใช้สำหรับติดต่อภายในชุมชนใกล้เคียง เช่น ถนนมหาวิทยาลัย 1 ถนนมหาวิทยาลัย 2 ถนนมหาวิทยาลัย 3 ถนนมิตรภาพ-บ้านหนองปิง ถนนมิตรภาพ - มาบเอื้อง - มหาวิทยาลัย เป็นต้น

ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยสามารถเดินทางติดต่อกับชุมชนใกล้เคียงได้โดยรถโดยสารประจำทางซึ่งมีวิ่งทุกวันตั้งแต่เวลา 05.30 ไปจนถึง 21.00 น. ซึ่งจะมีทั้งรถปรับอากาศ และรถธรรมดา มีทั้งสายสั้นและสายยาวดังนี้ (แผนที่ 4.6)

ตามถนนทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) ซึ่งรถโดยสารดังกล่าวจะผ่านด้านทิศเหนือของชุมชนบริเวณตำบลโคกกรวด และตำบลสุรนารี ประกอบไปด้วย

นครราชสีมา - ชามทะเลสอ

นครราชสีมา - สูงเนิน

นครราชสีมา - ปากช่อง

นครราชสีมา - สระบุรี

นครราชสีมา - กรุงเทพฯ

ตามทางหลวงหมายเลข 304 (นครราชสีมา - ปักธงชัย) ซึ่งรถโดยสารดังกล่าวจะผ่านด้านทิศตะวันออกของชุมชนบริเวณตำบลปรุใหญ่ หนองจะบก ประกอบไปด้วย

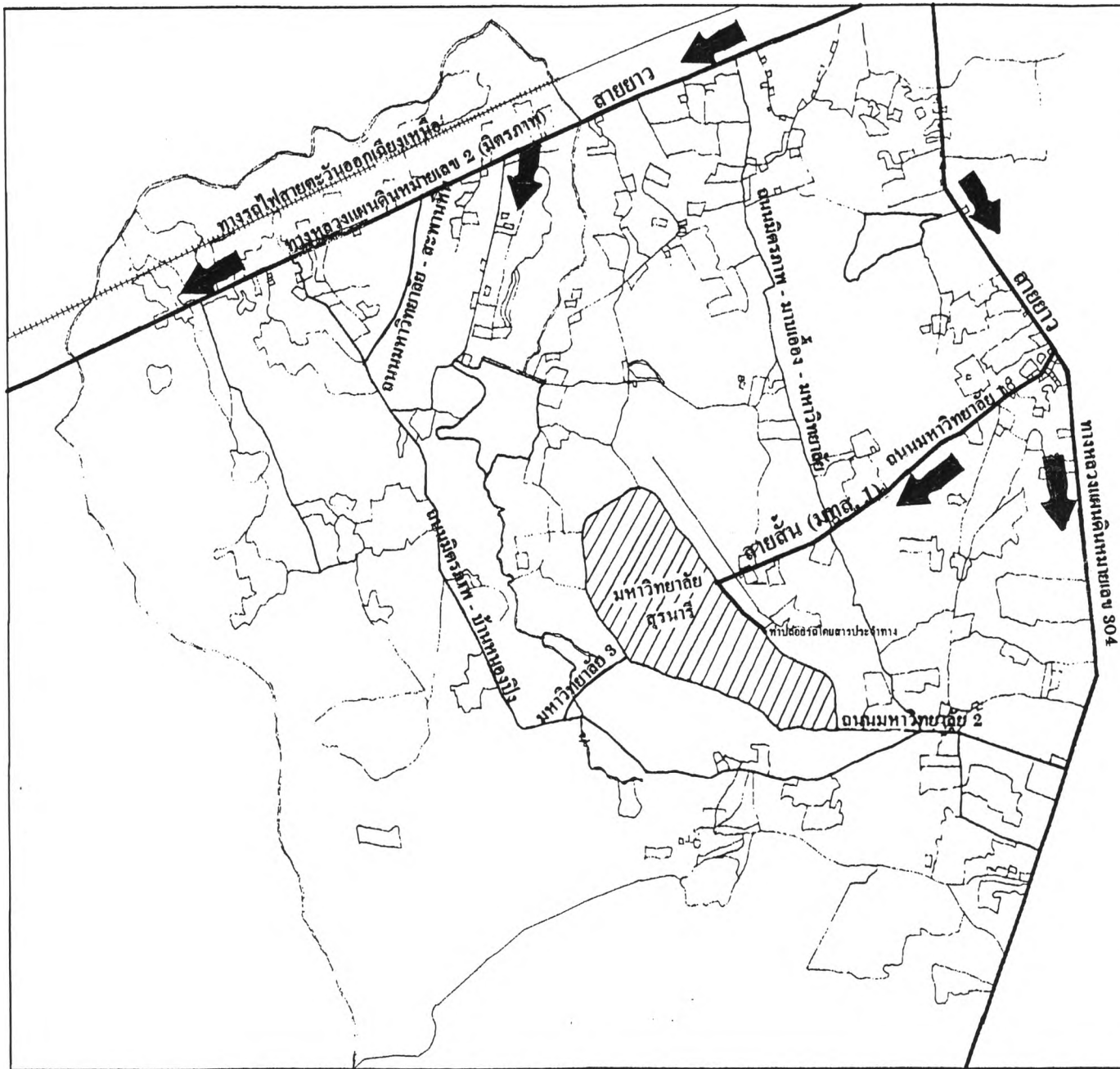
นครราชสีมา - ปักธงชัย

นครราชสีมา - วังน้ำเขียว

นครราชสีมา - ระยอง, จันทบุรี

นครราชสีมา - ชลบุรี

สายสั้น รถโดยสารประจำทางจะวิ่งตาม ถนนนครราชสีมา-ปักธงชัย ถนนมหาวิทยาลัย 1 ถนนมหาวิทยาลัย 2 ประกอบไปด้วยสาย

สัญลักษณ์

- เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง
- ทิศทางการเดินรถ
- ที่ตั้งมหาวิทยาลัย

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง

เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง

แผนที่ 4.6

N

มาตราส่วน 0 500 1000 2000 ฟุตเมตร

ที่มา : อธิการีชาวภาคสาม

เทคโนโลยีราชมงคล - มหาวิทยาลัยสุรนารี (มทส.1) มีรถธรรมดาและปรับอากาศ สลับกัน

นครราชสีมา - สวนสัตว์ ซึ่งรถโดยสารดังกล่าวจะออกทุก 15 นาที ซึ่งรถโดยสารสายนี้เป็นรถโดยสารประจำทางปรับอากาศ และในทุกหมู่บ้านจะมีรถรับจ้างประจำหมู่บ้านวิ่งให้บริการเพื่อติดต่อกับชุมชนเมืองนครราชสีมา

4.2 สังคม (แผนที่ 4.7)

- สภาพสังคม ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นชุมชนเปิดและเป็นชุมชนชานเมืองมีผู้คนอพยพหรือเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก ภาษาที่ใช้จึงแตกต่างกันออกไปมีทั้งภาษาถิ่น ซึ่งเรียกว่าภาษาโคราช ภาษากลาง และภาษาอีสาน ส่วนสภาพสังคมส่วนใหญ่ยังเป็นสังคมชนบท แต่ในบางส่วนกลายเป็นชุมชนเมืองและประชากรมีวิถีชีวิตแบบสังคมเมือง

- การศึกษา ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2539 มีโรงเรียนระดับประถม จำนวน 9 โรงเรียน และมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนนครราชสีมา โดยอัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน ประมาณ 1 : 20 อัตราส่วนเฉลี่ยห้องเรียนต่อนักเรียนประมาณ 1 : 24 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และเพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

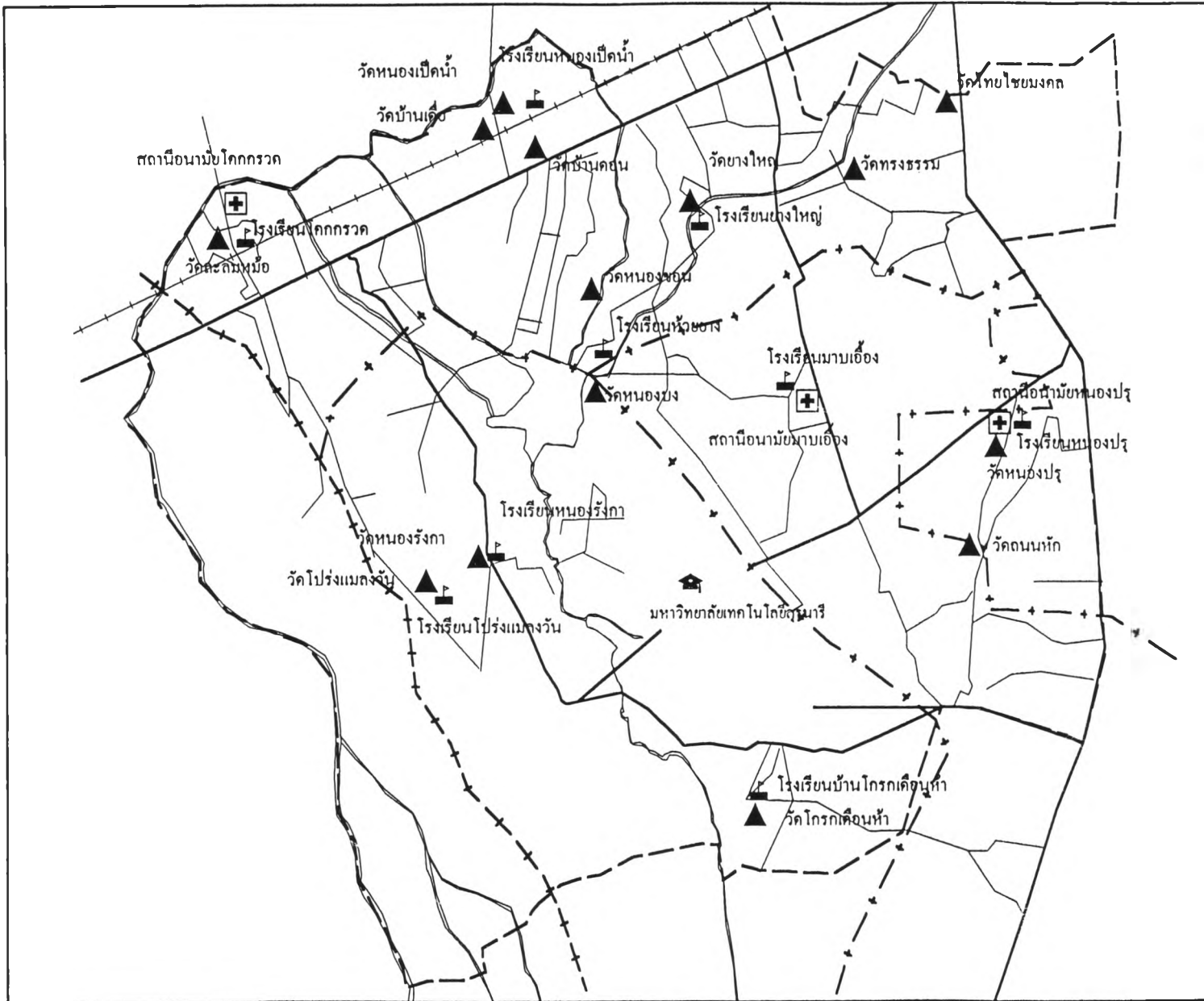
- การศาสนา ประชากรภายในชุมชนส่วนใหญ่ร้อยละ 90 นับถือศาสนาพุทธ ส่วนที่เหลือบางส่วนนับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก ในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2539 มีวัดทั้งสิ้น 16 แห่ง ซึ่งวัดนับได้ว่าเป็นสถานที่ในการพักผ่อน หรือเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของประชาชนได้เป็นอย่างดี

- การสาธารณสุข สภาพทั่วไปของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีสถานอนามัย 3 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย สถานอนามัยโคกกรวด สถานอนามัยมาบเอื้อง สถานอนามัยหนองปรุ ซึ่งในแต่ละแห่งมีเจ้าหน้าที่ประจำสถานอนามัย 2 - 3 คน ซึ่งนับได้ว่าเป็นจำนวนน้อยมากและไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

4.3 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ไฟฟ้า ปัจจุบันปี 2539 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในทุกตำบลและทุกหมู่บ้านได้รับการบริการไฟฟ้าทั่วถึงในทุกพื้นที่ มีผู้ได้รับการบริการไฟฟ้า จำนวน 4,450 ราย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครราชสีมา

ประปา พื้นที่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการบริการน้ำประปา ยกเว้นบ้านรุ่งเรือง หมู่ที่ 4 บ้านพบสุข หมู่ที่ 5 ตำบลปรุใหญ่ และเขตสุขาภิบาลโคกกรวด คือ หมู่ที่ 1-4 และหมู่ที่ 8 มีน้ำประปาใช้ และส่วนใหญ่จะใช้บริการน้ำจากแหล่งน้ำตื้นหรือใช้บริการน้ำบาดาล ซึ่งมี

สัญลักษณ์:

- โรงเรียน
- มหาวิทยาลัย
- สถานีอนามัย
- วัด

ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
 เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.
 เขตป่าสงวนแห่งชาติ
 เขตมหาวิทยาลัย
 ถนน
 คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : ที่ตั้งสาธารณูปการ

แผนที่ 4.7

มาตราส่วน

0 1 2 3 กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งบ่อบาดาลส่วนบุคคลและบ่อบาดาลสาธารณะ มีกระจายอยู่ทั่วไปตามหมู่บ้านทุกหมู่บ้านภายในชุมชน

โทรศัพท์ ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2539 มีผู้ได้รับบริการโทรศัพท์จำนวน 3,289 ราย มีตู้สาธารณะ จำนวน 96 ตู้ โดยแยกเป็นสำนักบริการ 4 แห่ง คือ สำนักงานบริการโคกกรวด การเคหะ สมาคมศิษย์เก่า และสำนักงานบริการสุรนารี

การเก็บขยะ ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีสถานที่ทิ้งขยะ 1 แห่ง ตั้งอยู่ในท้องที่บ้านเดื่อ หมู่ที่ 8 ตำบลโคกกรวด มีเนื้อที่ 183 ไร่ ห่างจากชุมชนไปทางทิศตะวันออก ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร ขยะมีปริมาณประมาณ 3,000 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะจากสุขาภิบาลโคกกรวด

สิทธิ์ในที่ดินทำกิน

ประชาชนภายในชุมชนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 มีสิทธิ์ในที่ดินทำกิน โดยทั้งชุมชนมีสิทธิ์ในที่ดินร้อยละ 74.44 ถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก ส่วนในระดับตำบล ตำบลปรุใหญ่ มีสิทธิ์ในที่ดินทำกินมากที่สุด ร้อยละ 85.02 ส่วนเอกสารสิทธิ์นั้นมี 4 ประเภทด้วยกัน คือ โฉนด นส.3 นส.3ก และที่ ส.ป.ก (ตารางที่ 4.2 แผนที่ 4.8) พื้นที่ส่วนใหญ่ที่ประชาชนมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินจะอยู่รอบ ๆ ที่ตั้งมหาวิทยาลัย และบริเวณที่เป็นหมู่บ้านเดิม (แผนที่ 4.9)

4.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพตามความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น พื้นที่ของตำบลหนองจะบกที่อยู่ในเขตชลประทานทั้งสภาพของดินที่เหมาะสมกับการทำการเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพการเกษตรมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป รองลงมาได้แก่อาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม และในบางครัวเรือนหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวจะเข้ารับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมและรับจ้างทั่วไปอีกด้วย ประชากรภายในชุมชนประกอบอาชีพมีทั้งประกอบอาชีพเพียงอาชีพเดียว และประกอบอาชีพ 2 อย่าง แต่ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ 2 อย่าง โดยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและรับจ้างเป็นอาชีพรอง ตำบลที่มีครัวเรือนประกอบอาชีพ 2 อย่าง มากที่สุด ได้แก่ ตำบลโคกกรวด จำนวน 1,725 ครัวเรือน ตำบลที่มีประชากรประกอบอาชีพอย่างเดียวมากที่สุดได้แก่ ตำบล ปรุใหญ่ จำนวน 584 ครัวเรือน

เกษตรกรรม

ถือว่าเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของประชากรในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย โดยประกอบอาชีพเกษตรกรรมหลัก 5 ประเภทด้วยกัน เช่น ทำสวน ทำนา ทำไร่ ปลูกผัก และไม้ดอกไม้ประดับรวมแล้วร้อยละ 61.60 ตำบลที่พื้นที่เกษตรมากที่สุด ได้แก่ ตำบลโคกกรวด มีจำนวน 25,604 ไร่ รองลงมาได้แก่ตำบลสุรนารี มีจำนวน 14,344 ไร่ และเกษตรกรรมประเภททำนาผลิตข้าวได้มากที่สุด โดยเฉลี่ย 450 กก./ไร่ โดยเฉลี่ยประชากรมีรายได้ 14,540 บาท/ปี ประชากรส่วนใหญ่หลังจากเสร็จสิ้นจากฤดูทำนา ทำสวน จะประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมและ

ตารางที่ 4.2 สิทธิในที่ดินทำกินรายหมู่บ้านของชุมชนโคจรอบมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	สิทธิในที่ดิน	ร้อยละ	ประเภทเอก เอกสารสิทธิ
1	หนองหัว	230	107	46.52	3
4	ละลมหม้อ	133	52	39.10	3
5	โปร่งแมลงวัน	125	98	78.40	3
7	คลองกระบือ	104	72	69.23	3
6	ตระมโนรา	207	157	75.85	3
9	หนองเป็ดน้ำ	215	178	82.79	1
10	ดอน	138	107	77.54	1
11	หนองขอน	140	123	87.86	1
12	หนองริงกา	225	208	92.44	2
14	โคกเพชร	116	91	78.45	1
1	รวมตำบลโคกกรวด	1,633.00	1,193.00	73.06	-
4	รุ่งเรือง	219	198	90.41	1
5	พบศุข	382	313	81.94	1
2	ตำบลปรุใหญ่	601.00	511.00	85.02	-
3	ถนนหัก	94	82	87.23	3
4	หนองปรุ	231	120	51.95	3
5	บุญเรือง	370	228	61.62	3
3	ตำบลหนองจะบก	695.00	430.00	61.87	-
1	บ้านราชสีมา	126	109	86.51	1
2	โนนไม้แดง	120	79	65.83	2
3	ขางใหญ่	365	323	88.49	3
4	ตะกาทอง	81	73	90.12	3
5	หนองบง	140	105	75.00	7
6	นาบอ้อ	66	52	78.79	7
7	โคกเดือนห้า	105	95	90.48	7
8	สะพานหิน	43		0.00	-
4	ตำบลตุรนรี	1,046.00	836.00	79.92	-
11	บ้านขางน้อย	105.00	67.00	63.81	1
5	ตำบลบ้านใหม่	105.00	67.00	63.81	1
รวม	พื้นที่ศึกษา	4,080.00	3,037.00	74.44	-

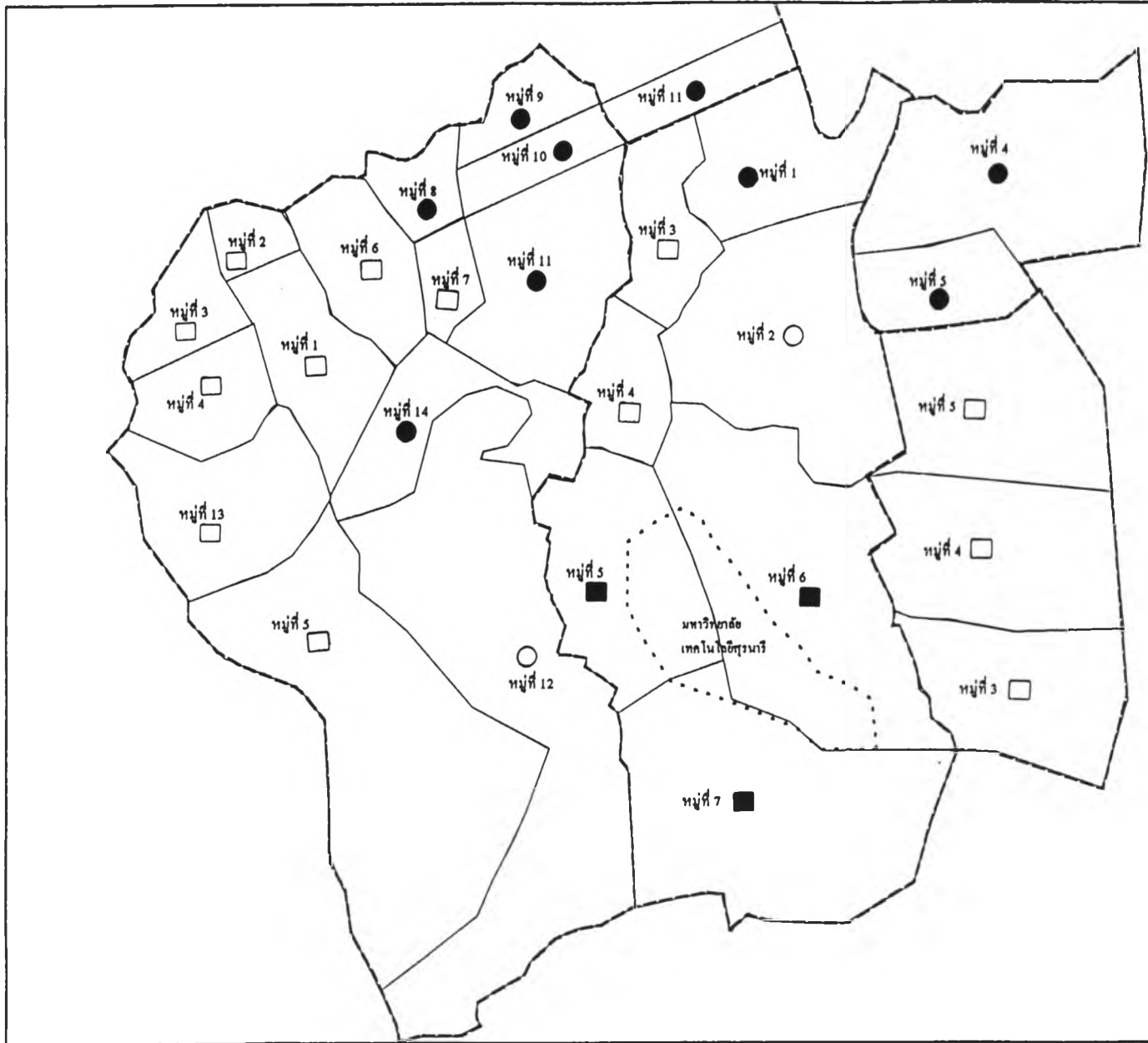
ที่มา: ข้อมูล กชช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ: 1 = โฉนด

3 = นต.3ก

2 = นต.3

7 = ต.ป.ก

สัญลักษณ์:

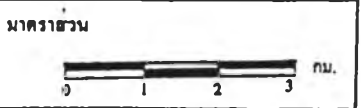
- ใจบค
- นส.3
- นส.3 ก
- ส.ป.ก

ที่มา : ชัยสุต กชช. 2 ค พ.ศ. 2537

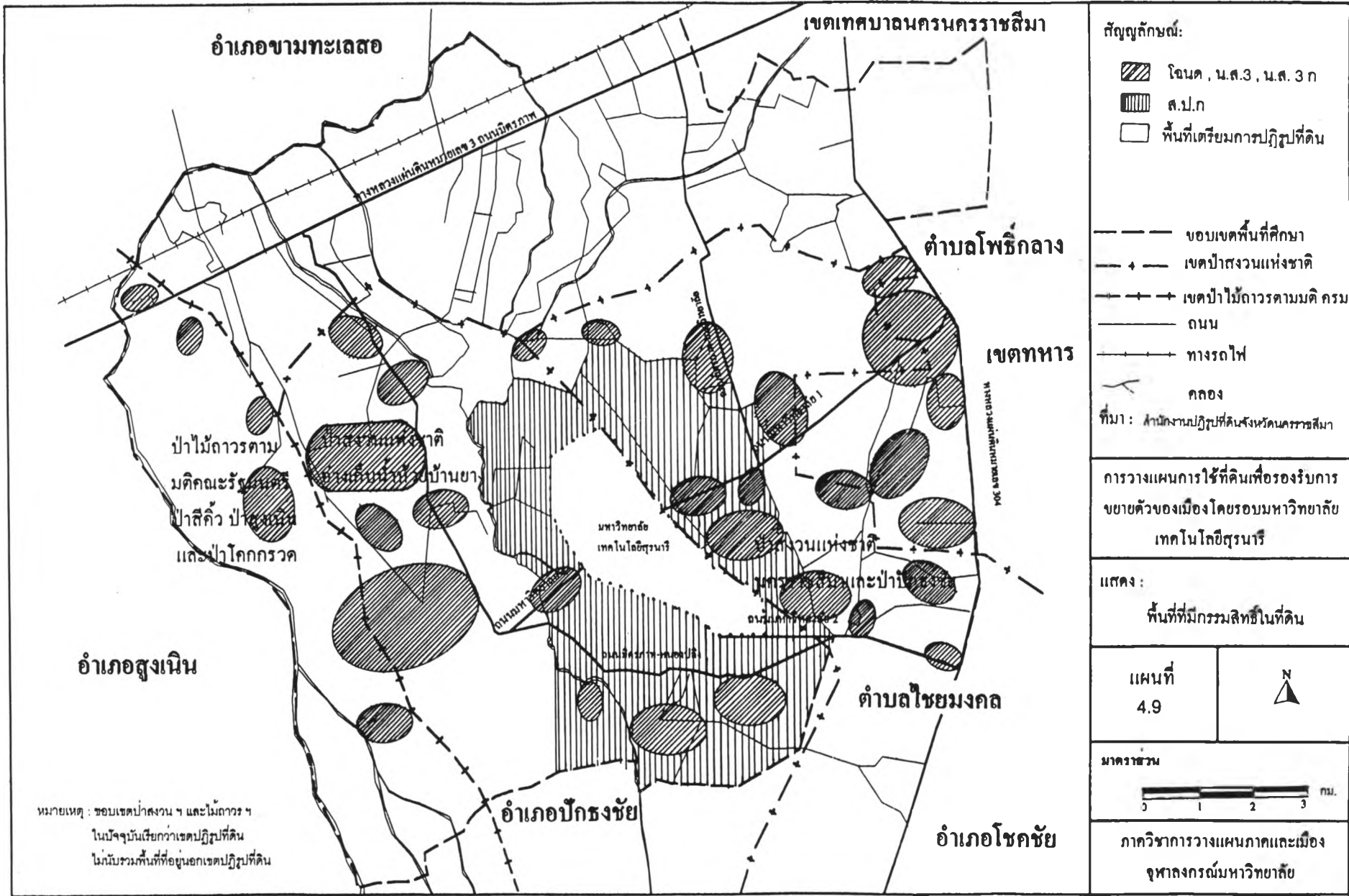
การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคยรอมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง :
สิทธิในที่ดินราชพัสดุ

แผนที่
4.8

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ : ขอบเขตป่าสงวน ฯ และไม้ถาวร ฯ
 ในปัจจุบันเรียกว่าเขตปฏิรูปที่ดิน
 ไม่นับรวมพื้นที่ที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน

สัญลักษณ์:

- โฉนด , น.ส.3 , น.ส. 3 ก
- ส.ป.ก
- พื้นที่เตรียมการปฏิรูปที่ดิน

 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
 เขตป่าสงวนแห่งชาติ
 เขตป่าไม้ถาวรตามมติ กรม
 ถนน
 ทางรถไฟ
 คลอง

ที่มา : สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

แผนที่ 4.9	
---------------	---

มาตราส่วน

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพเสริม โดยเฉลี่ยมีรายได้ 100-150 บาท/วัน พอที่จะเป็นเงินทุนหมุนเวียนในครัวเรือนได้เป็นอย่างดี สำหรับครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีทั้งสิ้น 2,170 ครัวเรือน และมีพื้นที่เกษตรกรรมภายในชุมชนทั้งสิ้น 40,839 ไร่

อุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีหลายประเภทปะปนกันไปมีทั้งการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตัดเย็บเสื้อผ้า ประกอบเครื่องยนต์ ผลิตเครื่องตีมน้ำอัดลม ทำอาหารผสมสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีเงินลงทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ล้านบาท และโรงงานส่วนใหญ่ร้อยละ 47.37 ตั้งอยู่ในตำบลโคกกรวด หรือจำนวนกว่า 36 โรงงาน มีเงินลงทุน 2,760 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดของทั้งชุมชน รองลงมาได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ จำนวน 22 โรงงาน หรือร้อยละ 28.95 มีเงินลงทุน 293 กว่าล้านบาท และตำบลที่มีโรงงานน้อยที่สุดได้แก่ ตำบลสุนารี มีจำนวน 7 โรงงาน หรือร้อยละ 9.21 มีเงินลงทุน ประมาณ 28 กว่าล้านบาท ซึ่งถือได้ว่ามีปริมาณน้อยมาก (ตารางที่ 4.3) (แผนที่ 4.10)

พาณิชย์กรรม ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยยังถือได้ว่าเป็นชุมชนชนบท ยังไม่มีย่านพาณิชย์ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนที่เด่นชัด ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าประเภทของชำหรือร้านอาหารเล็ก ๆ สำหรับประชาชนภายในชุมชนบริโภคกันเองส่วนใหญ่จะขึ้นปะปนกับชุมชนหมู่บ้าน ส่วนระบบตลาดขนาดใหญ่ยังเข้ามา ให้บริการในตัวจังหวัดนครราชสีมาเป็นส่วนใหญ่

4.5 สรุบบทบาทของพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลโคกกรวด ตำบลสุนารี ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ ปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2539 ภายในพื้นที่บริเวณทั้ง 4 ตำบล มีการตั้งถิ่นฐานและสิ่งปลูกสร้างเริ่มมีการขยายตัวเข้าไปภายในพื้นที่ประกอบกับพื้นที่ที่มีกิจกรรมเป็นส่วนสำคัญต่อภาคการผลิตของจังหวัด เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการพื้นฐาน และที่อยู่อาศัย เนื่องจากความได้เปรียบของพื้นที่ด้านที่ตั้ง ด้านการคมนาคมที่สะดวก และตั้งอยู่ติดกับเขตเทศบาลนครราชสีมา และชุมชนได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของเทศบาลนครราชสีมา เนื่องจากปัจจุบันการขยายตัวของเทศบาลมีการขยายตัวในอัตราที่สูงมาก หรืออาจเรียกได้ว่าการขยายตัวถึงจุดอิ่มตัว ทำให้การขยายตัวเริ่มขยายตัวออกสู่พื้นที่โดยรอบ โดยเฉพาะตำบลโคกกรวด มีการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการพื้นฐาน และที่อยู่อาศัย เป็นอย่างมาก ส่งผลให้ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยเจริญเติบโตตามไปด้วย และการเจริญเติบโตดังกล่าวเป็นการเจริญเติบโตเพื่อรองรับการขยายตัวของเทศบาลนครราชสีมา หรือจะเรียกได้ว่าชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยกำลังจะกลายเป็นชุมชนชานเมืองนั่นเอง

4.6 ลักษณะการเจริญเติบโตของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 จำนวนโรงงาน เงินทุนและคนงานแยกตามระดับตำบลของชุมชนโคธอบมมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2539

ขนาดโรงงาน	ตำบลโคกกรวด					
	จำนวนโรงงาน		จำนวนคนงาน		เงินทุนจดทะเบียน	
	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
โรงงานขนาดเล็ก	25	32.89	285	12.61	461,117,000	13.44
โรงงานขนาดกลาง	6	7.89	299	13.23	255,300,000	7.44
โรงงานขนาดใหญ่	5	6.58	636	28.14	2,044,126,000	59.57
รวม	36	47.37	1,220	53.98	2,760,543,000	80.45
ขนาดโรงงาน	ตำบลหนองตะก					
	จำนวนโรงงาน		จำนวนคนงาน		เงินทุนจดทะเบียน	
	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
โรงงานขนาดเล็ก	7	9.21	250	11.06	21,377,500	0.62
โรงงานขนาดกลาง	3	3.95	179	7.92	167,690,000	4.89
โรงงานขนาดใหญ่	1	1.32	136	6.02	160,000,000	4.66
รวม	11	14.47	565	25.00	349,067,500	10.17
ขนาดโรงงาน	ตำบลสุรนารี					
	จำนวนโรงงาน		จำนวนคนงาน		เงินทุนจดทะเบียน	
	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
โรงงานขนาดเล็ก	7	9.21	84	3.72	28,131,000	0.82
โรงงานขนาดกลาง	-	-	-	-	-	-
โรงงานขนาดใหญ่	-	-	-	-	-	-
รวม	7	9.21	84	3.72	28,131,000	0.82
ขนาดโรงงาน	ตำบลป่าใหญ่					
	จำนวนโรงงาน		จำนวนคนงาน		เงินทุนจดทะเบียน	
	แห่ง	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
โรงงานขนาดเล็ก	19	25.00	114	5.04	21,030,400	0.61
โรงงานขนาดกลาง	2	2.63	11	0.49	23,981,000	0.70
โรงงานขนาดใหญ่	1	1.32	266	11.77	248,573,000	7.24
รวม	22	28.95	391	17.30	293,584,400	8.56
รวมทั้งชุมชน	76	100.00	2,260	100.00	3,431,325,900	100.00

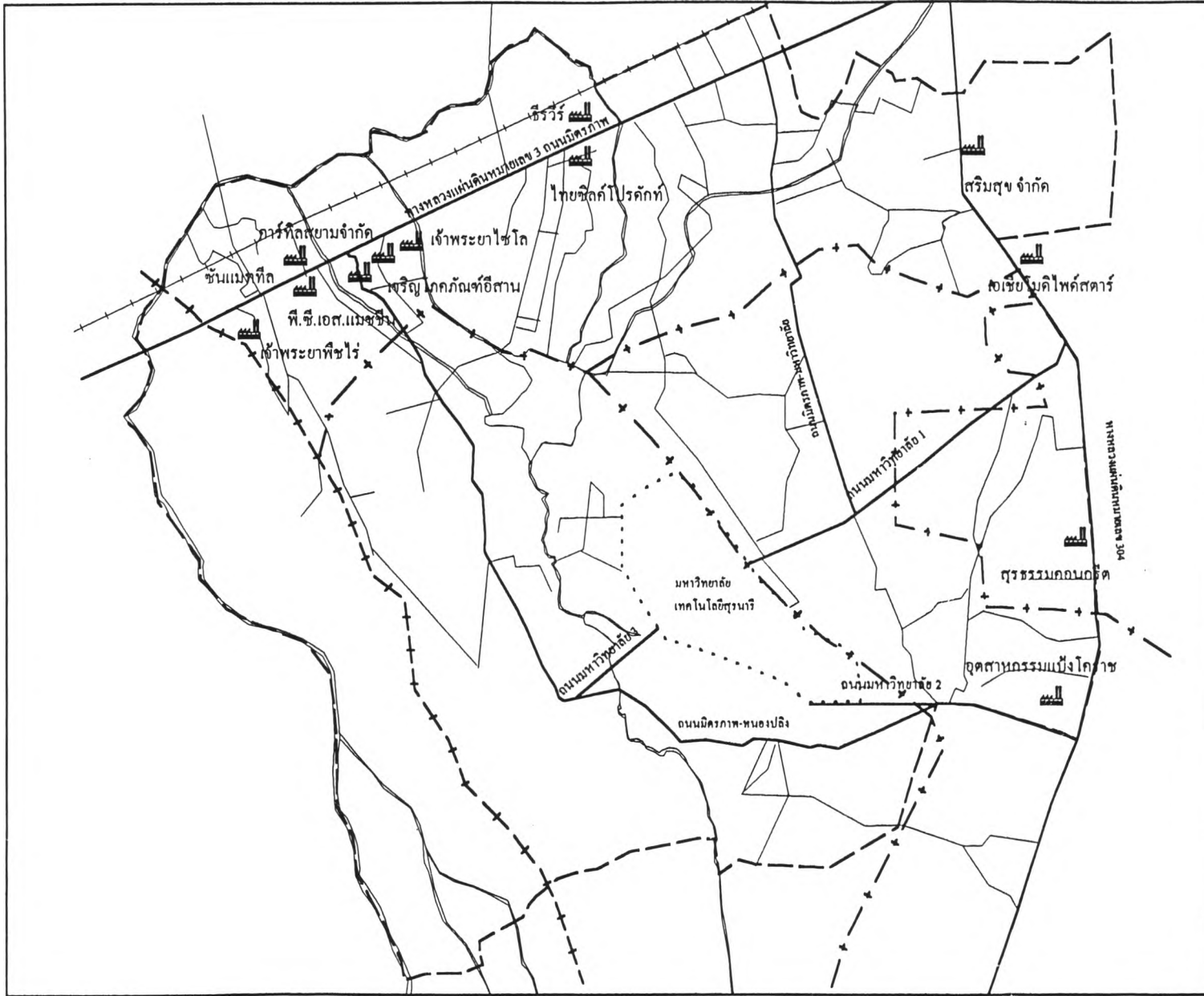
ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา

หมายเหตุ : โรงงานขนาดเล็ก เงินทุนน้อยกว่า 10 ล้านบาท

: โรงงานขนาดกลางเงินทุนมากกว่า 10 ล้านบาทถึง 100 ล้านบาท

: โรงงานขนาดใหญ่เงินทุนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป

: ในเขตตำบลสุรนารีนี้รวมบ้านยางน้อยเข้าไปด้วย

สัญลักษณ์:

โรงงานอุตสาหกรรม

--- - ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

+ + - เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.

— + - เขตป่าสงวนแห่งชาติ

..... เขตมหาวิทยาลัย

— ถนน

~ คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : ที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

แผนที่ 4.10

มาตราส่วน

0 1 2 3 กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.6.1 ช่วงที่ 1 ก่อนตั้งมหาวิทยาลัย (ก่อนปี พ.ศ. 2527)

การตั้งถิ่นฐาน

จากการศึกษาของสถาบันราชภัฏนครราชสีมา โครงการสำรวจ ออกแบบและจัดทำรูปจำลอง อุทยานไม้กลายเป็นหินและพิพิธภัณฑ์ พบว่าการตั้งถิ่นฐานของประชากรภายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย เป็นในลักษณะการโยกย้ายจากถิ่นฐานเดิมเพื่อตั้งถิ่นฐานใหม่ สาเหตุการโยกย้ายการตั้งถิ่นฐานใหม่นี้เป็นเพราะถิ่นฐานเดิม เช่น บริเวณภูเขาลาด ตำบลบ้านใหม่ บริเวณที่อยู่ติดเขตเทศบาลนครนครราชสีมา ในขณะนั้นยังเป็นเทศบาลเมืองนครราชสีมา เริ่มคับแคบและขาดแคลนพื้นที่สำหรับเลี้ยงสัตว์และทำการเกษตร เมื่อพบทำเลใหม่ ที่เหมาะสมก็เข้าจับจอง ซึ่งในระยะแรกเป็นในลักษณะการสร้างที่พักชั่วคราว ต่อมาเปลี่ยนสภาพเป็นบ้านและโยกย้ายมาอยู่ถาวรในที่สุด และการตั้งถิ่นฐานมีลักษณะการตั้งถิ่นฐาน 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การตั้งถิ่นฐานในลักษณะแนวยาวตามริมแม่น้ำ ได้แก่ บริเวณตามแนวคลองและตามแนวถนนสายหลักของตำบล ได้แก่ คลองห้วยยาง ถนนมิตรภาพ ถนนนครราชสีมา-โชคชัย ถนนทางเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยยาง ถนนเรียบคลองห้วยยาง เป็นต้น
2. การตั้งถิ่นฐานในลักษณะกระจุกตัวเป็นกลุ่ม ได้แก่ บริเวณชุมชน หมู่บ้านหรือบ้านจัดสรรซึ่งเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในบริเวณตำบลสุรนารี โคกกรวดเป็นส่วนใหญ่
3. การตั้งถิ่นฐานในลักษณะการกระจายตัวอยู่ตามที่เกษตรกรรมของตนเองซึ่งมีอยู่ทั่ว ๆ ไปตามพื้นที่เกษตรกรรมทุกหมู่บ้าน จำนวน 28 หมู่บ้านด้วยกัน

จากการตั้งถิ่นฐานในลักษณะกระจุกตัวเป็นกลุ่ม และลักษณะแนวยาวในตำบลนั้น มีความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในตำบลใกล้เคียง โดยมีโครงข่ายเส้นทางคมนาคมติดต่อถึงกัน ซึ่งทำให้การติดต่อสะดวกและรวดเร็ว

เหตุการณ์ในอดีต

1. สมัยตัดฟันหลา เกิดขึ้นในช่วงประมาณ พ.ศ. 2502 ถึง พ.ศ. 2506 มีผู้เข้ามารับซื้อฟันหลาส่งสถานีรถไฟภูเขาลาด เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในหัวรถจักร โดยใช้เกวียนบรรทุกออกไปส่งยังสถานีรถไฟ

2. สมัยตัดไม้เผาถ่าน เป็นสมัยต่อมา ชาวบ้านทุกครัวเรือนตัดไม้เผาถ่านขาย โดยวางไม้กองบนพื้นดิน เว้นส่วนด้านหน้าให้เป็นที่วางสำหรับก่อไฟ แล้วนำดินมากลบ ไฟจะไหม้ตั้งแต่ด้านหน้าไปจนถึงด้านหลัง ซึ่งจะได้ถ่านในที่สุด ชาวบ้านทำอาชีพนี้อยู่หลายปีจนกระทั่งขาดไม้ที่จะนำมาเผาถ่าน ภายหลังได้เลิกไป และเริ่มมีการปลูกมันสำปะหลังขึ้นมาทดแทนในพื้นที่ป่าที่เสียไป

3. สมัยขุดและร่อนกรวด อยู่ในสมัยเกี่ยวข้องกับสมัยตัดไม้เผาถ่าน ระยะแรกขุดและร่อนกรวดเป็นช่วงที่มีการสร้างถนนมิตรภาพ โดยชาวไต้หวันเป็นผู้สั่งซื้อ ส่วนระยะหลังมีผู้รับเหมาในเมือง

นครราชสีมาเป็นผู้สั่งซื้อ ชาวบ้านจะซูดและร่อนเอาเฉพาะกรวด (ส่วนใหญ่เป็นกรวดขาว - ดำ ที่เป็นแร่ควอร์ตซ์ หินเชิร์ต) ร่อนไว้เป็นกองๆ และขายกองละ 35 บาท ชาวบ้านทำอาชีพนี้ทั้งชุมชน จนกระทั่งแร่ดังกล่าวเหลือจำนวนน้อยลง และภายหลังเมื่อมีการใช้หินปูนผสมคอนกรีตแทนกรวด ชาวบ้านจึงเลิกการซูดและร่อนกรวดดังกล่าว

4. สมัยปลูกมันสำปะหลัง เกิดขึ้นในช่วงที่ป่าไม้ถูกทำลาย จนป่าไม้และดินอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรมแล้วทั้งหมด จึงได้ใช้พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังขึ้นมาทดแทนจนถึงปัจจุบัน โดยในขณะนี้เริ่มมีการปลูกพืชหลายชนิดเพิ่มขึ้น เช่น อ้อย กล้วย ไม้ยืนต้น พืชผัก และไม้ดอก เป็นต้น

5. สมัยตื่นพลอย เกิดขึ้นเมื่อประมาณปลายปี พ.ศ. 2530 ชาวเมืองนครราชสีมาตระหนกกันทั่วไปว่ามีการตื่นพลอยที่ห้วยยาง (บริเวณบ่อกรวดบ้านหนองขอม) โดยชาวบ้านเข้าใจว่ากรวดบางเม็ดที่ใส ๆ หรือวาวมันแบบขี้ผึ้งและหลากสี (แร่ควอร์ตซ์ หรือแร่แคลซิไดน์) คือพลอย จึงทำให้ชาวบ้านทั้งในชุมชนและนอกชุมชน เดินทางมาซูดมาร่อนหากันเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีช่างมารับงานเจียรระโน และจำหน่ายอัญมณี เครื่องประดับตามริมถนนใกล้บ่อกรวดด้วย บางคนพบกรวดขนาดใหญ่สีม่วง บางคนพบหินสะเก็ดดาวที่ดำคล้ายนิล แต่ผ่านไปไม่นานความนิยมในพลอยดังกล่าวก็ลดลง กิจกรรมค้นหากรวดที่เชื่อว่าเป็นพลอยจึงได้ยุติไปด้วย

6. สมัยซูดและเก็บไม้กลายเป็นหิน ซึ่งสมัยนี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นบริเวณบ้านโกรกเดือนห้า และบริเวณใกล้เคียง แม้ว่าไม้กลายเป็นหินขนาดใหญ่จะถูกนำออกไปจากบริเวณบ้านโกรกเดือนห้าหรือบริเวณเนินกรวดเขาแก้วมานานถึงประมาณ 30 ปีเศษ แต่ก็กระทำโดยบางคนหรือบางหน่วยราชการที่เห็นว่าเป็นของแปลกและเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง ไม้กลายเป็นหินจำนวนมาก จึงยัง ปรากฏกระจายอยู่ทั่วไปตามบริเวณผิวดิน แม้จะมีการพบเห็นในขณะซูดร่อนหรือตักกรวดออกไป แต่ไม่มีผู้ใดสนใจมากนัก เพราะส่วนมากมองเป็นเพียงหินชนิดหนึ่งเท่านั้น

แต่ในช่วง ปี พ.ศ. 2530 กิจกรรมจัดสวนหย่อม สวนญี่ปุ่น หรือสวนไม้ดอกไม้ประดับที่ต้องอาศัยหินรูปลักษณะต่าง ๆ ไปประกอบเริ่มขยายตัวมากขึ้น ทำให้ไม้กลายเป็นหินซึ่งมีจุดเด่นตรงความแปลก เริ่มเป็นที่ต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นด้วย จึงมีการซูดค้นและหาเก็บกันทั่วไป จนในปัจจุบันจึงไม่ค่อยพบไม้กลายเป็นหินบนผิวดินในบริเวณเขาแก้ว อาชีพซูดและเก็บไม้กลายเป็นหิน จึงเริ่มซบเซาลง

ภายในพื้นที่สามารถแบ่งยุคได้ดังนี้

ยุคตัดฟันหลา	ประกอบอาชีพตามธรรมชาติที่มีอยู่ หรือยุคเริ่มทำลายป่า
ยุคตัดฟันเผาถ่าน	ประกอบอาชีพตามวิถีธรรมชาติที่มีอยู่ หรือยุคทำลายป่า เริ่มตัดแปลงตามวิถีธรรมชาติ
ยุคปลูกพืชทดแทน	ยุคป่าหมดไปและเริ่มทำการเกษตรขึ้นมาทดแทน

ยุคพัฒนา มีการหยุดพลอย ชุดหิน เป็นยุคทันสมัยหรือวิวัฒนาการสมัยใหม่ ตามแรงต้องการของพื้นที่ภายนอก

จากพัฒนาการของชุมชนดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าชุมชน มีวิถีการดำรงชีวิตตามธรรมชาติของพื้นที่ และตามความต้องการของพื้นที่ภายนอกชุมชน และภายในชุมชน มีการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป มีทั้งยุคทำลายและยุคพัฒนาตามแบบอย่างของการดำรงชีวิตของมนุษย์

โครงการในพื้นที่ (แผนที่ 4.11)

1.โครงการถนนมิตรภาพ หรือทางหลวงหมายเลข 2 ช่วงที่ผ่านชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีระยะทาง 13 กิโลเมตร ผ่านบริเวณตอนบนของชุมชนพื้นที่ของตำบลโคกกรวด เป็นถนนเชื่อมระหว่างภาคมหานครกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขนาด 4 ช่องจราจร

2.โครงการทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงที่ผ่านชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีระยะทาง 13 กิโลเมตร ผ่านบริเวณตอนบนของชุมชนพื้นที่ของตำบลโคกกรวด เป็นถนนเชื่อมระหว่างภาคมหานครกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขนาด 4 ช่องจราจร มีสถานี 1 สถานี คือ สถานีรถไฟโคกกรวด

3.โครงการถนนนครราชสีมา - บั๊กธงชัย หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 ช่วงที่ผ่านชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีระยะทาง 10 กิโลเมตร ผ่านทางด้านทิศตะวันออกของชุมชนบริเวณตำบลปรุใหญ่และตำบลหนองจะบก เป็นถนนเชื่อมระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกับภาคมหานคร ในช่วงที่ผ่านชุมชนขนาด 2 ช่องจราจร

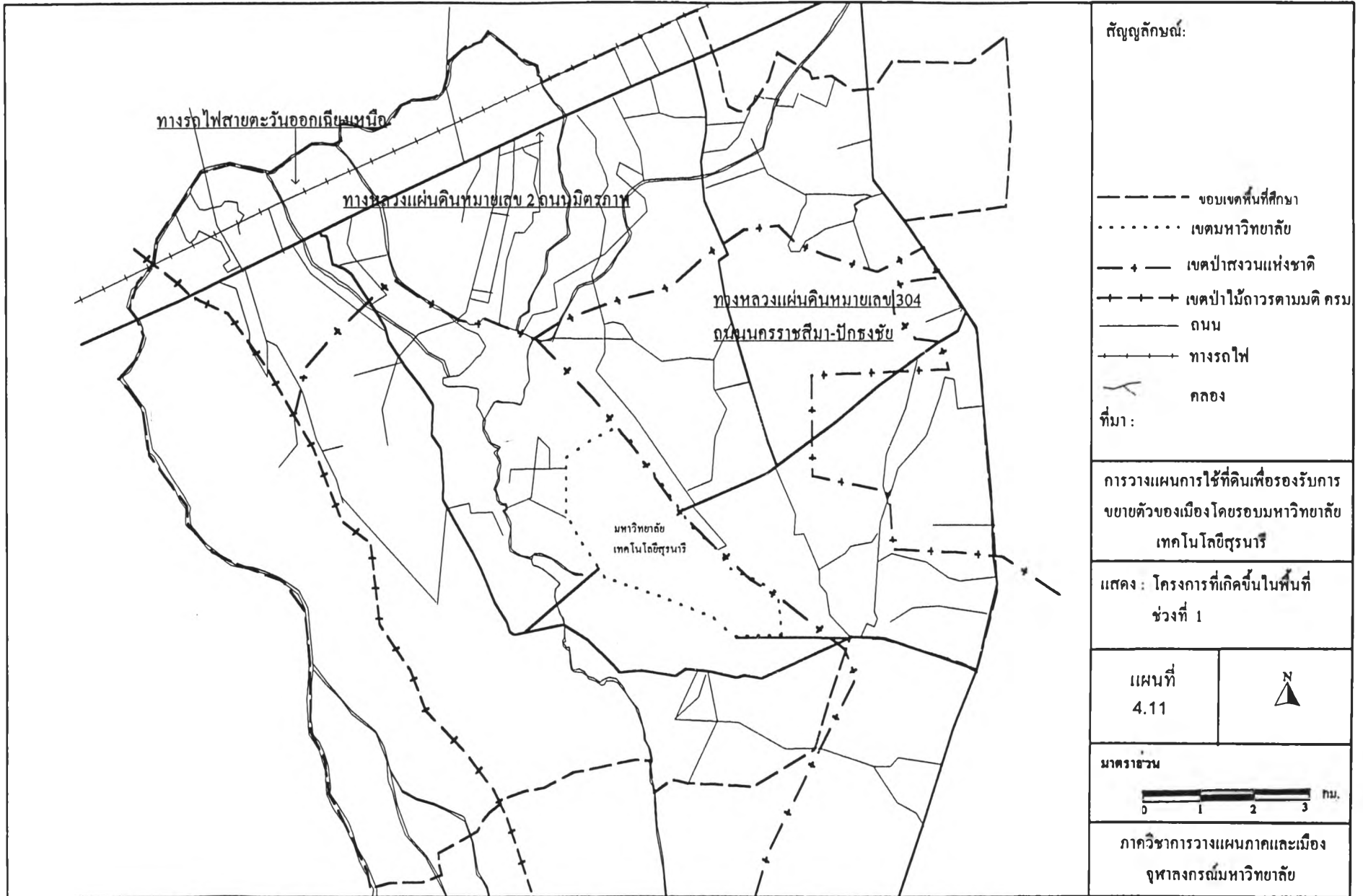
ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ลักษณะทางเศรษฐกิจภายในชุมชนช่วงนี้ยังอาศัยภาคเกษตรกรรมเป็นสำคัญ โดยอาศัยไม้จากธรรมชาติ เช่น การตัดฟัน เมาถ่าน และหาของป่า เพื่อขาย เมื่อป่าเริ่มหมดไปเกษตรกรเริ่มหันไปปลูกพืชทดแทนในการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งในช่วงนี้ภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมยังไม่มียุคทองภายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

สาธารณูปโภคสาธารณูปการ

ในช่วงนี้ภายในชุมชนยังไม่มี ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ จะมีเฉพาะตำบลโคกกรวดบริเวณที่เป็นสุขาภิบาลในปัจจุบัน คือ หมู่ที่ 1 - 4 และหมู่ที่ 6 เนื่องจากส่วนใหญ่ยังเป็นชุมชนชนบทที่อาศัยอยู่ในป่าเป็นส่วนใหญ่

การใช้ที่ดิน

สัญลักษณ์:

- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- เขตมหาวิทยาลัย
- + — เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- + + + + เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.
- ถนน
- + — ทางรถไฟ
- ~ คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : โครงการที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ช่วงที่ 1

แผนที่ 4.11

มาตราส่วน

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2528 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม เนื่องจากชุมชนตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่ 44.096 ตารางกิโลเมตร หรือ 27,560 ไร่ จากการสำรวจสภาพพื้นที่ของกรมป่าไม้ สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ภายในพื้นที่ได้ถูกทำลายไปหมดตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2526 ทำให้พื้นที่กลายเป็นป่าสงวนเสื่อมโทรม ส่วนพื้นที่ปลูกสร้างหรือพื้นที่อยู่อาศัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เป็นหมู่บ้านตามลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชน จำนวน 28 หมู่บ้าน ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย กระจายกันอยู่ทั่วไปตามริมแม่น้ำ ได้แก่ บริเวณห้วยยาง ห้วยโกรกเดือนห้า คลองสี่สี่ คลองวังโปร่ง และตามถนนสายหลักของตำบล เช่น ถนนมิตรภาพ ถนนบ้านโปร่งแมลงวัน ถนนนครราชสีมา - บักรงชัย เป็นต้น ลักษณะที่อยู่อาศัยในช่วงนี้มีลักษณะเป็นบ้านไม้สร้างขึ้นเองแบบชั่วคราวเรียบง่าย โดยพื้นที่อยู่อาศัยทั้งสิ้นประมาณ 2,230 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 2.41 ของพื้นที่ทั้งหมด

สำหรับการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ในช่วงนี้ภายในชุมชนยังไม่มีแหล่งพาณิชยกรรม เนื่องจากยังเป็นสังคมแบบชนบท ยังอาศัยสินค้าต่าง ๆ จากภายในตัวเมืองนครราชสีมา ส่วนการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมก็เช่นเดียวกัน ในช่วงนี้อุตสาหกรรมยังไม่มีบทบาทในชุมชน เพราะในช่วงนี้อุตสาหกรรมจะเข้ามาตั้งยังบริเวณใกล้กับตัวเมืองนครราชสีมา ยังไม่กระจายตัวออกสู่บริเวณรอบนอกเท่าไรนัก

จะเห็นได้ว่าในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2528 นั้นการใช้ที่ดินภายในชุมชนยังเป็นพื้นที่ป่า ถึงแม้ป่าจะถูกทำลายจนหมดสิ้นแล้วก็ตาม แต่ก็ยังสภาพเป็นป่าที่เสื่อมโทรมยังไม่มีการพัฒนา ประชาชนเริ่มเข้ามาอยู่อาศัยภายในป่าและมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามช่วงเวลาของแต่ละปี ซึ่งสิ่งปลูกสร้างในชุมชนยังมีจำนวนไม่มากเกาะกลุ่มกันเป็นหมู่บ้านภายในชุมชน และเริ่มขยายตัวตามแนวถนนมิตรภาพ ทางทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก และถนนนครราชสีมา - บักรงชัย ตามแนวทิศใต้ ซึ่งเป็นถนนสายหลักของชุมชน

ราคาที่ดิน

ราคาที่ดินในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2528 ราคาที่ดินสูงเฉพาะบริเวณที่ติดกับถนนสายหลัก 2 สายเท่านั้นคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 และราคาที่ดินจะเริ่มลดลงตามระยะที่ห่างจากถนนทั้งสองสาย และเป็นที่น่าสังเกตเห็นได้ว่าในบริเวณที่ตั้งและบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในขณะนั้นมหาวิทยาลัยยังไม่ได้ก่อตั้งขึ้นมา ราคาที่ดินถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก โดยบริเวณที่ติดถนนภายในหมู่บ้าน ราคาตารางวาละ 100 บาท และบริเวณทั่วไปที่ห่างจากถนนออกไป ราคาตารางวาละ 62.50 บาท เท่านั้น ถึงแม้ว่า

บริเวณนี้จะเป็นพื้นที่เขตอำเภอเมือง และติดเขตเทศบาลนครก็ตามราคาที่ดินยังถือว่าอยู่ในขั้นต่ำมาก

บทบาทและหน้าที่ของชุมชน

จากการศึกษาลักษณะชุมชนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และจากลักษณะการปกครองของชุมชน ซึ่งชุมชนในขณะนั้นมี 3 ตำบล และบางส่วนของตำบลที่ 4 คือ ตำบลบ้านใหม่ เนื่องจากตำบลสุรนารีในขณะนั้นยังไม่ได้ตั้งขึ้นหรือยังไม่ได้แยกจากตำบลบ้านใหม่ ภายในชุมชนมีหมู่บ้าน 27 หมู่บ้าน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของชุมชนมีดังนี้

- ตำบลโคกกรวด ในขณะนั้นยังไม่ได้ยกระดับเป็นสุขาภิบาล ยังเป็นตำบลโคกกรวด เป็นชุมชนที่ก่อตั้งมานาน เป็นชุมชนทางการคมนาคม ซึ่งมีระบบโครงข่ายคมนาคมที่สะดวกในการขนส่งสินค้า ทั้งทางรถยนต์ และทางรถไฟ โดยมีถนนมิตรภาพ และทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ทางตอนบนของตำบลมีสถานีรถไฟ 1 แห่ง คือ สถานีโคกกรวด ซึ่งชุมทางดังกล่าวเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างภาคมหานครกับตัวจังหวัดนครราชสีมาและกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังเป็นศูนย์กลางการเกษตรกรรมทั้งแหล่งผลิตและรวบรวมผลผลิตอีกด้วย

- ตำบลปรุใหญ่ และตำบลหนองจะบก เป็นชุมทางคมนาคมทางรถยนต์ โดยมีถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย หรือทางหลวงหมายเลข 304 ซึ่งเป็นถนนเชื่อมโยงกับภาคตะวันออก เป็นถนนสายสำคัญในการลำเลียงวัตถุดิบอีกด้วย

- ตำบลบ้านใหม่บางส่วน จำนวน 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 , 2, 3, 4, 5 , 6 , 7 ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า และเป็นแหล่งทำมาหากินของทั้งชุมชน โดยเฉพาะ หมู่ที่ 5 บ้านหนองบง และหมู่ที่ 7 บ้านโกรกเดือนห้า เป็นแหล่งไม้พืนเผาถ่านของทั้งชุมชน และสมัยต่อมายังเป็นแหล่งหาไม้กลายเป็นหิน ร่อนกรวด ร่อนพลอย เพื่อนำไปขายเป็นรายได้เสริมในครอบครัว

4.6.2 ช่วงที่ 2 ช่วงจัดตั้งมหาวิทยาลัย (พ.ศ. 2528 - 2535)

ในทุก ๆ ด้าน ช่วงปีนี้เมื่อเทียบกับช่วงปีแรกยังไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เพราะชุมชนเริ่มเข้าสู่การพัฒนาในช่วงปลายปีนี้เท่านั้น และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 นโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศไทยที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่ การกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค และชนบทให้มากยิ่งขึ้น จึงเป็นผลให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ถูกจัดตั้งขึ้นมา

โครงการในพื้นที่

1. โครงการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีพื้นที่ประมาณ 7,000 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 5 บ้านหนองบง ตำบลสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการแห่งแรกของประเทศไทย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เป็นมหาลัยในกำกับของรัฐบาล และในระบบงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าในระยะ 10 ปี แรก ดังนี้

สำนักวิชาที่เปิดสอน

- เทคโนโลยีการเกษตร
- เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- เทคโนโลยีทรัพยากร

โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีจะรับนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีจำนวนปีละ 480 คน และเพิ่มมากขึ้นจนถึงปีละ 1,440 คน โดยมีจำนวนนักศึกษารวมในแต่ละปีตั้งแต่ 480 คน จนถึง 5,760 คน และมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรวมทั้งสิ้น 6,240 สำหรับบุคลากรนั้นได้วางไว้ดังนี้ สายวิชาการ มีจำนวน 976 คน สายธุรการ 389 คน ลูกจ้างประจำ 146 คน รวมบุคลากรทั้งสิ้น 1,511 คน และมีการแบ่งการใช้ที่ดินในมหาวิทยาลัยเป็นส่วน ๆ

2. โครงการจัดตั้งตำบลสุรนารี

ตำบลสุรนารี มีพื้นที่ 40.09 ตารางกิโลเมตร ประกอบไปด้วย 7 หมู่บ้าน คือ 1 - 7 แยกออกจากตำบลบ้านใหม่ ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2533

3. โครงการจัดตั้งสุขาภิบาลโคกกรวด

สุขาภิบาลโคกกรวด มีพื้นที่ 30.15 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ตำบลโคกกรวด ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 - 4 และหมู่ที่ 6 ได้ยกระดับเป็นสุขาภิบาลเมื่อ ปี พ.ศ. 2536

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ในช่วง ปี พ.ศ. 2528 - 2535 เป็นระยะเวลา 7 ปี ในช่วงนี้เริ่มมีสถานประกอบการเข้ามาตั้งในชุมชน ทำให้ระบบเศรษฐกิจในชุมชนมีการขยายตัวมากขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปีแรก โดยเฉพาะสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ และการเป็นเมืองศูนย์กลางของจังหวัดนครราชสีมาส่งผลให้อุตสาหกรรมกระจายตัวจากภาคมหานคร เข้ามาตั้งยังจังหวัดนครราชสีมาทำให้อุตสาหกรรมในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยเติบโตตามไปด้วย อีกประการหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากภายในชุมชนมีการคมนาคมขนส่งที่สะดวก และความเหมาะสมในด้านที่ตั้งซึ่งบริเวณที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ตามถนน สายหลักของชุมชนทั้ง 2 สาย คือ ถนนมิตรภาพ และถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย

ภาพประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพของชุมชนในช่วงนี้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 80 ประกอบอาชีพ 2 อย่าง เป็นหลักมีทั้งประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ตำบลโคกกรวด เป็นตำบลที่มีประชากรประกอบอาชีพ 2 อย่างมากที่สุด จำนวน 1,494 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ ตำบลสุรนารี จำนวน 768 ครัวเรือน และตำบลที่มีน้อยที่สุด ได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ จำนวน 126 ครัวเรือน ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านยางใหญ่ เป็นหมู่บ้านที่มีประชากรประกอบอาชีพ 2 อย่างมากที่สุด จำนวน 337 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ บ้านหนองหัว จำนวน 220 ครัวเรือน และหมู่บ้านที่มีน้อยที่สุดได้แก่ บ้านรุ่งเรือง จำนวน 11 ครัวเรือน ส่วนการประกอบอาชีพอย่างเดียวในชุมชนมี ร้อยละ 20 ซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนน้อยมาก (ตารางที่ 4.4)

- ด้านอุตสาหกรรม จากการสำรวจของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน บริเวณภายในชุมชน มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 87 โรง ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมการผลิต เช่น โรงงานทำแป้งมันสำปะหลัง การผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูป การผลิตเครื่องจักร การผลิตเครื่องตีมี ฯลฯ โดยส่วนใหญ่ตั้งอยู่พื้นที่ตำบลโคกกรวด บริเวณถนนมิตรภาพ มีมากถึง 51 โรง หรือมากกว่า 50 % และกระจายตัวอยู่ตามถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย พื้นที่ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ ซึ่งโรงงานที่ตั้งอยู่ริมถนนทั้ง 2 สายนี้ ส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีจำนวนแรงงานตั้งแต่ 50 - 300 คน หรือมากกว่า 300 คนขึ้นไป ส่วนโรงงานขนาดเล็ก มีจำนวนแรงงาน น้อยกว่า 50 คน กระจายอยู่ทั่วไปในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีจำนวน 58 โรง และรวมเงินทุนจดทะเบียนทั้งหมดทั้งสิ้น 3,431,325,900 บาท ซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนเงินทุนจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรมภายในชุมชนสูงมากเมื่อเทียบกับช่วงปีแรกที่ผ่านมา (ตารางที่ 4.5)

- ด้านพาณิชยกรรม ในช่วงปีนี้มีเริ่มมีอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในชุมชน และชนบทเริ่มเป็นแบบอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม แต่ในด้านพาณิชยกรรมยังต้องอาศัยจากตัวเมืองนครราชสีมา จะมีเพียงร้านอาหารเล็ก ๆ ร้านขายของชำขนาดเล็กที่ให้บริการภายในชุมชนเท่านั้น จะยังไม่เป็นในลักษณะของย่านพาณิชยกรรมในพื้นที่ แต่จะเป็นร้านค้า หรือร้านขายอาหารในชุมชน ซึ่งในช่วงปีนี้ทั้งชุมชนมีจำนวน 178 ร้าน ตำบลที่มีมากที่สุด คือ ตำบลโคกกรวด มีจำนวน 93 ร้าน หรือร้อยละ 52.25 รองลงมา คือ ตำบลสุรนารี จำนวน 57 หรือร้อยละ 32.03 และตำบลที่มีน้อยที่สุด คือ ตำบลปรุใหญ่ และตำบลหนองจะบก มีจำนวน ร้านค้าเท่ากัน คือ 14 ร้าน หรือร้อยละ 7.87 (ตารางที่ 4.6)

- เกษตรกรรม เกษตรกรรมในชุมชนถือได้ว่ามีความสำคัญมากที่สุด ส่วนใหญ่จะปลูกพืชประเภทพืชไร่ และทำนา เช่น ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย และข้าวโพด เป็นต้น โดยชุมชนมีครัวเรือนเกษตรกรรมทั้งสิ้น จำนวน 2,329 ครัวเรือน ตำบลโคกกรวด มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 1,392 ครัวเรือน หรือร้อยละ 59.77 รองลงมาได้แก่ ตำบลสุรนารี จำนวน 558 ครัวเรือน หรือร้อยละ 23.96 ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านหนองหัวมีครัวเรือนเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 174

ตารางที่ 4.4 การประกอบอาชีพราษฎรหมู่บ้านของชุมชนโคกกรวดมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2535

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประกอบอาชีพ อย่างเดียว 2535	ร้อยละ	ประกอบอาชีพ 2 อย่าง 2535	ร้อยละ
1	หนองหว้า	10	1.25	220	8.02
2	โคกกรวด	28	3.49	53	1.93
3	คอนแคว	14	1.75	112	4.08
4	ละลมหม้อ	16	2.00	117	4.26
5	โปร่งแมลงวัน	6	0.75	50	1.82
6	สระมโนรา	20	2.49	187	6.81
7	คลองกระปือ	18	2.24	86	3.13
8	เดื่อ	22	2.74	60	2.19
9	หนองเป็ดน้ำ	11	1.37	112	4.08
10	คอน	1	0.12	123	4.48
11	หนองซอน	4	0.50	127	4.63
12	หนองรังกา	5	0.62	89	3.24
13	หนองกุ้ง	25	3.12	62	2.26
14	โคกเพชร	20	2.49	96	3.50
1	รวมตำบลโคกกรวด	200.00	24.94	1,494.00	54.45
4	รุ่งเรือง	185	23.07	11	0.40
5	พบสุข	26	3.24	115	4.19
2	ตำบลปรุใหญ่	211.00	26.31	126.00	4.59
3	ถนนหัก	6	0.75	96	3.50
4	หนองปรุ	7	0.87	115	4.19
5	บุญเรือง	151	18.83	69	2.51
3	ตำบลหนองจวบ	164.00	20.45	280.00	10.20
1	บ้านราษฎร์มา	88	10.97	24	0.87
2	โนนไม้แดง	11	1.37	38	1.38
3	ยางใหญ่	28	3.49	337	12.28
4	ตะกาทอง	19	2.37	56	2.04
5	หนองบง	36	4.49	112	4.08
6	มาบเอื้อง	1	0.12	113	4.12
7	โกกเดือนห้า	14	1.75	88	3.21
8	สะพานหิน	-	-	-	-
4	ตำบลสุรนารี	197.00	24.56	768.00	27.99
11	ยางน้อย	30	3.74	76	2.77
5	ตำบลบ้านใหม่	30	3.74	76	2.77
รวม	รวม	802.00	100.00	2,744.00	100.00

ที่มา: ข้อมูล กษช 2 ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน ปี พ.ศ. 2535	ร้อยละ
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	10	11.49
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	1	1.15
การก่อสร้าง	1	1.15
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ กิจการ และ โรงแรม	23	26.44
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ และคมนาคม	4	4.60
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	12	13.79
ตำบลโคกกรวด	51.00	58.62
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	1	1.15
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	1	1.15
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ กิจการ และ โรงแรม	9	10.34
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ และคมนาคม	1	1.15
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	4	4.60
ตำบลหนองจะบก	16.00	18.39
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	3	3.45
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	3	3.45
การก่อสร้าง	1	1.15
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ กิจการ และ โรงแรม	7	8.05
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ และคมนาคม	0	0.00
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	1	1.15
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	0	0.00
ตำบลตุรนวิ	15.00	17.24
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	2	2.30
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0.00
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ กิจการ และ โรงแรม	2	2.30
การขนส่ง ขนปศุสัตว์ และคมนาคม	0	0.00
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	1	1.15
ตำบลปรางค์	5.00	5.75
พื้นที่ศึกษา	87.00	100.00

ที่มา : ฝ่ายสถิติแรงงาน กองวิชาการและแผนงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ในเขตตำบลตุรนวิมีรวมบ้านตางน้อยเข้าไปด้วย

ตารางที่ 4.6 จำนวนร้านค้าในชุมชน ปี พ.ศ. 2535

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนร้านค้า ปี พ.ศ.2535	ร้อยละ
1	หนองหว้า	21	11.41
2	โคกกรวด	4	2.17
3	คอนแคว	5	2.72
4	ละลมหม้อ	9	4.89
5	โปร่งแมลงวัน	7	3.80
6	สระบโนรา	5	2.72
7	คลองกระปือ	3	1.63
8	ศรี	3	1.63
9	หนองเป็ดน้ำ	10	5.43
10	คอน	5	2.72
11	หนองซอน	6	3.26
12	หนองริงกา	5	2.72
13	หนองกุ้ง	5	2.72
14	โคกเพชร	5	2.72
1	ตำบลโคกกรวด	93.00	50.54
4	รุ่งเรือง	10	5.43
5	พบสุข	4	2.17
2	ตำบลปรางใหญ่	14.00	7.61
3	ถนนหัก	4	2.17
4	หนองปราง	6	3.26
5	บุญเรือง	4	2.17
3	ตำบลหนองชะบง	14.00	7.61
1	บ้านราชสิมา	9	4.89
2	โนนไม้แดง	9	4.89
3	ช้างใหญ่	18	9.78
4	ตะเภาทอง	4	2.17
5	หนองบง	6	3.26
6	มายอ้อ	5	2.72
7	โกรกเดือนห้า	6	3.26
8	สะพานหิน	0	0.00
4	ตำบลสุวรรณวี	57.00	30.98
11	บ้านชางน้อย	6.00	3.26
5	ตำบลบ้านใหม่	6.00	3.26
รวม	พื้นที่ศึกษา	184.00	100.00

ที่มา : ข้อมูลราชการ กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ครัวเรือน และหมู่บ้านที่มีครัวเรือนเกษตรกรรมน้อยที่สุดได้แก่ บ้านราชสีมา และบ้านรุ่งเรือง จำนวน 4 และ 1 ครัวเรือน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.7)

นอกจากนี้ในช่วงระยะเวลา 7 ปี เป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยกำลังจัดตั้งหรือกำลังก่อสร้าง การซื้อขายที่ดินในช่วงนี้มีการขยายตัวมากขึ้นกว่าช่วงปีแรก มีนายหน้าเข้ามาซื้อที่ดินจากเกษตรกร ที่ดินเริ่มเปลี่ยนมือจากอีกบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง ที่ดินมีราคาสูงขึ้นมากกว่าช่วงปีที่แล้ว เช่น ที่ดินที่ติดถนนมิตรภาพระยะ 40 เมตรจากตารางวาละ 450 บาท เพิ่มเป็น 8,000 บาท ที่ดินตามหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน จากตารางวาละ 50 บาท เพิ่มเป็น ตารางวาละ 500 บาท ซึ่งการเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินในช่วงปีนี้กับช่วงปีแรกทั้งชุมชนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.66 ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินในอัตราที่สูงมาก

สาธารณูปโภคสาธารณูปการ

- ประปา ในช่วงปีนี้ยังเหมือนกับช่วงปีแรก คือชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับบริการประปา ยกเว้น บ้านรุ่งเรือง หมู่ที่ 4 บ้านพบสุข หมู่ที่ 5 ตำบลปรุใหญ่ และเขตสาขาภิบาลโคกกรวด คือ หมู่ที่ 1 - 4 และหมู่ที่ 6 ตำบลโคกกรวด

- ไฟฟ้า ในช่วงปีนี้ชุมชนได้รับการให้บริการไฟฟ้าในอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับช่วงปีแรก โดยมีผู้ได้รับการทั้งชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 2,924 ครัวเรือน ตำบลโคกกรวดมีผู้ได้รับการมากที่สุด จำนวน 1,598 ครัวเรือน หรือร้อยละ 54.65 รองลงมา ได้แก่ ตำบลสุรนารี จำนวน 734 ครัวเรือน หรือร้อยละ 25.10 ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้นบ้านหนองหัว มีผู้ได้รับการมากที่สุด จำนวน 230 ครัวเรือน หรือร้อยละ 7.87 ส่วนหมู่บ้านที่มีผู้ได้รับการน้อยที่สุด คือ บ้านคลองกระบือ จำนวน 40 ครัวเรือน หรือร้อยละ 1.37 เมื่อพิจารณาทั้งชุมชนถือได้ว่าได้รับการอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ (ตารางที่ 4.8)

- โทรศัพท์ ในช่วงปีนี้นายในชุมชนมีบริการโทรศัพท์ทั้งสิ้น 1,501 หมายเลข แยกเป็น โทรศัพท์ธรรมดา หรือโทรศัพท์บ้าน จำนวน 1,490 หมายเลข และโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 11 หมายเลข โดยแยกเป็นสำนักงานบริการ 2 แห่ง คือ สำนักงานบริการโคกกรวด จำนวน 510 หมายเลข หรือร้อยละ 33.98 และสำนักงานบริการการเคหะชุมชน จำนวน 991 หมายเลข หรือร้อยละ 66.02 ในช่วงนี้ยังถือได้ว่าการให้บริการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน (ตารางที่ 4.9)

ประชากร

ในพื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล 27 หมู่บ้าน โดยที่ตำบลโคกกรวดมีพื้นที่มากที่สุด คือ 67.47 ตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ ตำบลสุรนารี ตำบลหนองจะบก มีพื้นที่ 40.05 และ 13.43 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ส่วนตำบลที่มีพื้นที่น้อยที่สุด ได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ มีพื้นที่ 11.52 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 4.7 จำนวนครัวเรือนประกอบอาชีพเกษตรของชุมชน ปี พ.ศ. 2535

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกรรม 2535	ร้อยละ
1	หนองหว้า	174	7.47
2	โคกกรวด	81	3.48
3	คอนเต้า	82	3.52
4	ตะกมหม้อ	65	2.79
5	โปร่งแมลงวัน	80	3.43
6	สระมโนรา	180	7.73
7	คลองกระบือ	80	3.43
8	เคื่อ	75	3.22
9	หนองเป็ดน้ำ	112	4.81
10	คอน	123	5.28
11	หนองซอน	120	5.15
12	หนองรังกา	60	2.58
13	หนองกุ้ง	62	2.66
14	โคกเพชร	98	4.21
1	ตำบลโคกกรวด	1,392.00	59.77
4	รุ่งเรือง	1	0.04
5	ทพสุข	125	5.37
2	ตำบลปรุใหญ่	126.00	5.41
3	อนนหัก	49	2.10
4	หนองปรุ	120	5.15
5	บุญเรือง	84	3.61
3	ตำบลหนองจะบก	253.00	10.86
1	บ้านราชสีมา	4	0.17
2	โนนไม้แดง	52	2.23
3	ตางใหญ่	146	6.27
4	ตะเลาทอง	42	1.80
5	หนองบง	123	5.28
6	มาบเอื้อง	113	4.85
7	โกรกเดือนห้า	78	3.35
8	สะพานหิน	-	-
4	ตำบลตุรนารี	558.00	23.96
11	บ้านขามน้อย	60.00	2.58
5	ตำบลบ้านใหม่	61.00	2.62
รวม	พื้นที่ศึกษา	2,329.00	100.00

ที่มา: ข้อมูล กชช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนที่มี ไฟฟ้าใช้ปี 2535	ร้อยละ
1	หนองหัว	230	7.61
2	โคกกรวด	81	2.68
3	คอนแต้ว	126	4.17
4	ละทมหม้อ	133	4.40
5	โปร่งแมลงวัน	80	2.65
6	พระมโนรา	207	6.85
7	คลองกระบือ	40	1.32
8	เคื่อ	75	2.48
9	หนองเปิดน้ำ	119	3.94
10	คอน	123	4.07
11	หนองซอน	125	4.14
12	หนองวังกา	67	2.22
13	หนองกุ่ม	80	2.65
14	โคกเพชร	112	3.71
1	รวมตำบลโคกกรวด	1,598.00	52.88
4	รุ่งเรือง	196	6.49
5	พบสุข	130	4.30
2	ตำบลปรุใหญ่	326.00	10.79
3	อนนหัก	60	1.99
4	หนองปรุ	122	4.04
5	บุญเรือง	84	2.78
3	ตำบลหนองจะบก	266.00	8.80
1	บ้านราชสีมา	112	3.71
2	โนนไม้แดง	115	3.81
3	ช่างใหญ่	165	5.46
4	ตะเตาทอง	55	1.82
5	หนองบง	133	4.40
6	มาบเอื้อง	65	2.15
7	โกรกเดือนห้า	89	2.95
8	สะพานหิน	-	-
4	ตำบลสุรนารี	734.00	24.29
11	บ้านขามน้อย	98.00	3.24
5	ตำบลบ้านใหม่	99.00	3.28
รวม	พื้นที่ศึกษา	3,022.00	100.00

ที่มา : ข้อมูล กษร2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 4.9 จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ที่ให้บริการภายในชุมชน ปี พ.ศ. 2535

สำนักงานบริการ	หมายเลขให้บริการ		รวม	ร้อยละ
	ธรรมดา	สาธารณะ		
โคกกรวด	506	4	510	33.98
การเคหะชุมชน	984	7	991	66.02
สมาคมศิษย์เก่า	-	-	-	-
มหาวิทยาลัยสุรนารี	-	-	-	-
รวม	1,490.00	11.00	1,501	100.00

ที่มา : องค์การโทรศัพท์จังหวัดนครราชสีมา

ประชากรในชุมชน ปี พ.ศ. 2533 มีทั้งสิ้น 13,146 คน ตำบลโคกกรวดมีประชากรมากที่สุด จำนวน 6,540 คน เนื่องจากตำบลโคกกรวดเป็นตำบลที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ที่สุด ประกอบกับมีโรงงานเข้ามาตั้งเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชากรมากขึ้นตามไปด้วย รองลงมา ได้แก่ ตำบลสุรนารี และตำบลหนองจะบก มีจำนวนประชากร 3,291 คน และ 1,768 คน ตามลำดับ ส่วนตำบลที่มีประชากรน้อยที่สุดคือ ตำบล ปรุใหญ่ มีจำนวน 1,547 คน จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรในตำบลมีจำนวนประชากรมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละตำบล ส่วนประชากรในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านหนองหัว มีประชากรมากที่สุด จำนวน 943 คน รองลงมาได้แก่ บ้านยางใหญ่ จำนวน 942 คน เนื่องจากบ้านหนองหัวตั้งอยู่ติดกับถนนมิตรภาพ และเป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนบ้านยางใหญ่เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตชลประทาน มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดปี ทำให้ประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนหมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ บ้านราชสีมา จำนวน 139 สาเหตุอาจสืบเนื่องมาจากบ้านราชสีมาส่วนใหญ่เป็นบ้านจัดสรร ประชากรที่เข้ามาอยู่ในหมู่บ้านเป็นประชากรใหม่ที่เข้ามาซื้อบ้านจัดสรร ในช่วงนี้บ้านประเภทบ้านจัดสรรยังไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร ทำให้ประชากรมีจำนวนน้อยตามไปด้วย

แต่เมื่อพิจารณาความหนาแน่นของประชากรในปี พ.ศ. 2533 ลักษณะการกระจายตัวความหนาแน่นประชากร ตำบลปรุใหญ่ มีความหนาแน่นประชากรอยู่ในอันดับที่ 1 มีความหนาแน่นประชากร 134 คนต่อตารางกิโลเมตร และรองลงมา ได้แก่ ตำบลโคกกรวด หนองจะบก และสุรนารี มีความหนาแน่นประชากร 97 , 90 , และ 82 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10) เมื่อพิจารณาความหนาแน่นประชากรระดับหมู่บ้านในปี พ.ศ. 2533 บ้านถนนหักมีประชากรมากที่สุด มีความหนาแน่น 320 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ บ้านพบสุข บ้านยางใหญ่ บ้านตะเกาทอง มีความหนาแน่นประชากร 255 , 249 , 197 คน ต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ และหมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุดได้แก่ บ้านโคกกรวด บ้านราชสีมา มีความหนาแน่นประชากร 21 , 28 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ (แผนที่ 4.12)

การใช้ที่ดิน

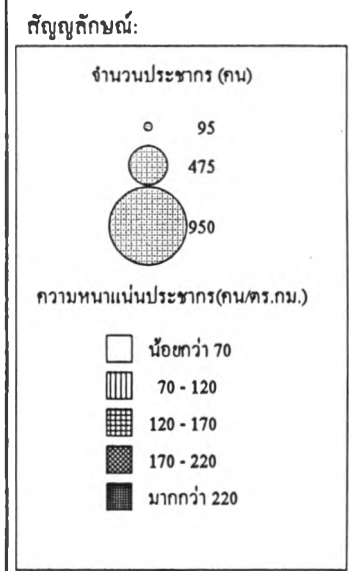
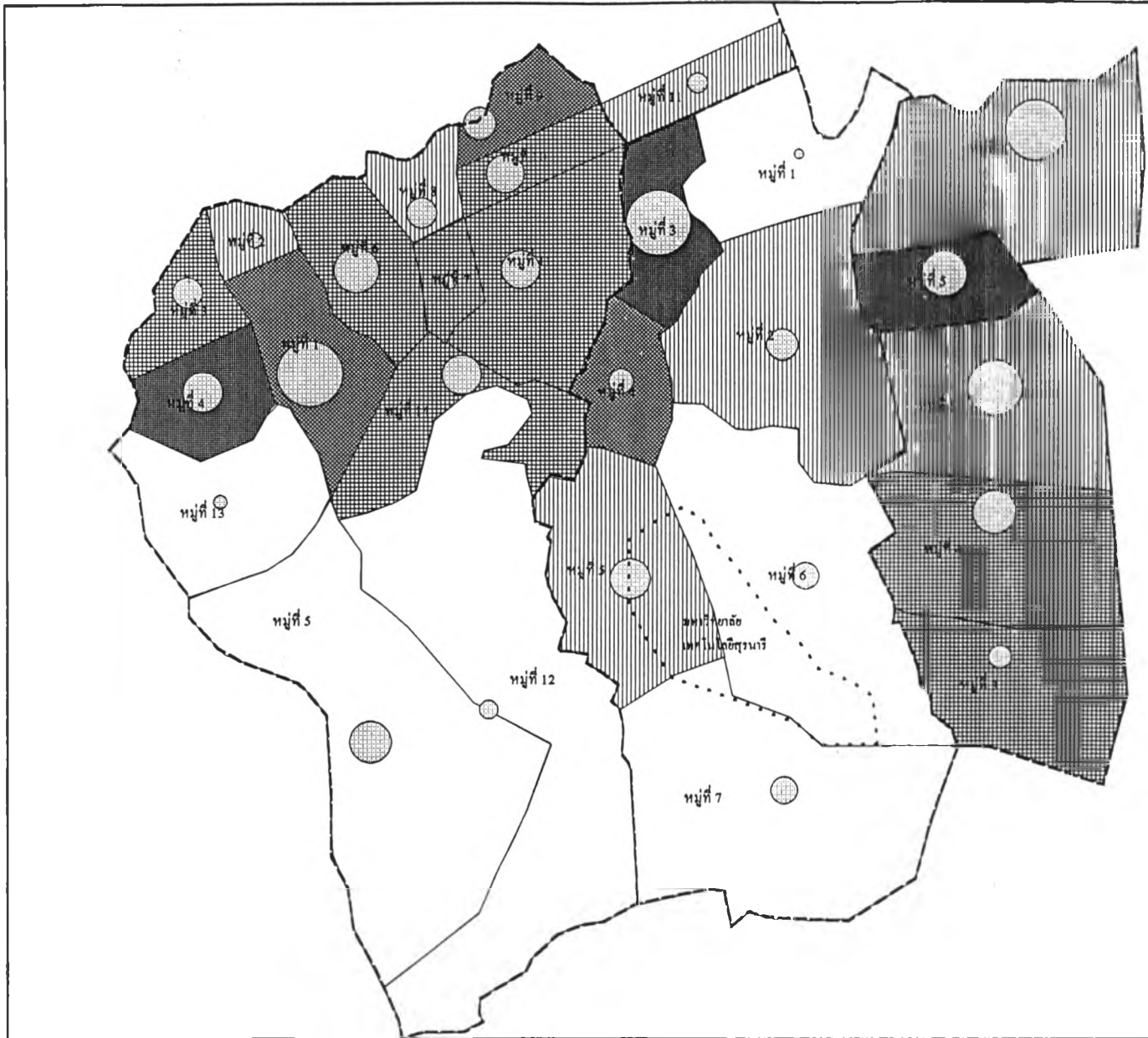
- การใช้ที่ดินปีใน ปี พ.ศ. 2529

จากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ กรมแผนที่ทหาร ในบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2529 (แผนที่ 4.13) พบว่าการใช้ที่ดินบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม เป็นพื้นที่ว่างเปล่ามีชุมชนเล็ก ๆ เกาะกลุ่มอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก 2 สายคือ ถนนมิตรภาพและถนนนครราชสีมา-ปักธงชัย ซึ่งเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุดในตอนนั้น คือบริเวณตำบลโคกกรวดและเกาะอยู่ตามริมถนนสายรองเช่นสายเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยยาง สายเรียบคลองห้วยยาง สายทางเข้าค่ายลูกเสือ และถนนสายหนองปรุ ซึ่งมีชุมชนเกาะกลุ่มกันอยู่เป็นชุม

ตารางที่ 4.10 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากรรายตำบล และรายหมู่บ้านปี พ.ศ. 2533

หมู่ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
1	หนองหว้า	4.76	943	198
2	โคกกรวด	2.79	209	75
3	คอนแคว	3.44	430	125
4	ละลมหม้อ	2.14	569	266
5	โปร่งแมลงวัน	11.06	619	56
6	สระมนโนรา	5.02	657	131
7	คลองกระบือ	1.27	200	157
8	เคื่อ	4.04	427	106
9	หนองเป็ดน้ำ	2.80	478	171
10	คอน	2.37	394	166
11	หนองซอน	4.04	552	137
12	หนองรังกา	14.38	285	20
13	หนองกุ้ง	5.31	201	38
14	โคกเพชร	4.05	576	142
1	รวมตำบลโคกกรวด	67.47	6,540	97
4	รุ่งเรือง	8.96	893	100
5	ทับตุษ	2.56	654	255
2	รวมตำบลปฎิใหญ่	11.52	1,547	134
3	ถนนหัก	2.03	330	163
4	หนองปฎิ	4.48	634	142
5	บุญเรือง	7.92	804	102
3	รวมตำบลหนองจอบก	14.43	1,768	123
1	บ้านราชสีมา	4.9	139	28
2	โนนไม้แดง	5.28	465	88
3	ช่างใหญ่	3.78	942	249
4	ตะกาทอง	1.81	357	197
5	หนองบง	6.43	600	93
6	มาบเอื้อง	9.22	392	43
7	โกรกเดือนห้า	8.67	396	46
8	สะพานหิน	-	-	-
4	รวมตำบลสุวรรณารี	40.09	3,291	82
11	บ้านอานน้อย	3.75	298	79
5	รวมตำบลบ้านใหม่	3.75	298	79
รวม	พื้นที่ศึกษา	137.26	13,444.00	98

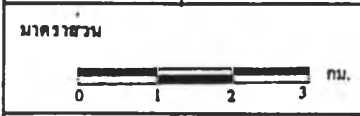
ที่มา: ข้อมูล กชช.2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ที่มา :
 การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคกขามมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : จำนวนและความหนาแน่นประชากรปี 2533

แผนที่ 4.12

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชนเล็ก นอกจากนี้ยังมีชุมชนกลุ่มย่อยขึ้นอยู่ประปรายตามบริเวณพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งในช่วงปี พ.ศ 2529 ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เข้ามาอยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่นี้ เนื่องจากบริเวณนี้ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติทำให้มีประชาชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนน้อย นอกจากชุมชนดั้งเดิมเท่านั้น (ตารางที่ 4.11) (แผนภูมิที่ 4.1) และสามารถแบ่งประเภทการใช้ที่ดินดังนี้

1. ประเภทพักอาศัย มีพื้นที่ประมาณ 2,130 ไร่ หรือร้อยละ 2.31 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเภทการใช้ที่ดินที่น้อยมาก ส่วนใหญ่จะเกาะกลุ่มกันอยู่เป็นชุมชนหมู่บ้าน และกระจายตัวกันอยู่ทั่วไปภายในชุมชน

2 ประเภทอุตสาหกรรม มีพื้นที่ประมาณ 2,273 ไร่ หรือร้อยละ 2.46 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเภทการใช้ที่ดินที่มีจำนวนมากประเภทหนึ่งเมื่อเทียบกับประเภทที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่จะกระจายตัวตามริมถนนสายหลักของชุมชน คือ ถนนมิตรภาพ และถนนนครราชสีมา-ปทุมธานี

3. ประเภทพาณิชยกรรม ในช่วงนี้ภายในพื้นที่ยังไม่มีย่านพาณิชยกรรม หรือพาณิชยกรรม ยังไม่มีบทบาทมาก ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 460 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตตำบลโคกกรวด เท่านั้น

4. พื้นที่สาธารณะประโยชน์ มีพื้นที่ ประมาณ 224 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเภทการใช้ที่ดินที่น้อยที่สุดของชุมชน ส่วนใหญ่จะเป็นประเภท สวนสาธารณะเล็ก ๆ สนามเด็กเล่น ประจำตำบล และประจำหมู่บ้าน

5. สถานที่ราชการ วัด มีพื้นที่ประมาณ 703 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเภทการใช้ที่ดินที่น้อยอีกประเภทหนึ่ง ส่วนใหญ่จะกระจายกันอยู่ตามหมู่บ้าน และกระจายตัวอยู่ทั่วไปภายในชุมชน

6. สถาบันการศึกษา เนื่องจากในช่วงนี้มหาวิทยาลัยยังไม่ได้เปิดดำเนินการ จะมีเฉพาะโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีพื้นที่ประมาณ 550 ไร่ หรือร้อยละ 0.60

7. พื้นที่เกษตรกรรม มีพื้นที่ประมาณ 86,000 ไร่ หรือร้อยละ 93.13 ของชุมชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นที่ ๆ มากที่สุดของชุมชน โดยแยกเป็น พื้นที่นา พื้นที่พืชไร่ พื้นที่พืชสวน พื้นที่พืชผัก พื้นที่ไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ทุกหมู่บ้านในพื้นที่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

- พื้นที่นา มีพื้นที่ประมาณ 12,922 ไร่ หรือร้อยละ 23.90 มากเป็นอันดับที่ 2 ของประเภทเกษตรกรรม ส่วนใหญ่จะเป็นนาหว่านมีนาดำบ้างในบางพื้นที่ และส่วนใหญ่จะทำนาครั้งเดียวอาศัยน้ำธรรมชาติในฤดูฝน

- พื้นที่พืชไร่ มีพื้นที่ประมาณ 31,573 ไร่ หรือร้อยละ 58.39 มากเป็นอันดับที่ 1 ของประเภทเกษตรกรรม พืชไร่ที่ปลูกส่วนใหญ่ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด เป็นต้น

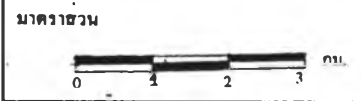
- สัญลักษณ์:**
- ที่อยู่อาศัย
 - ทาณิชการกรม
 - ุตสาหกรม
 - สถาบันราชการ
 - สถาบันการศึกษา
 - สถาบันศาสนา
 - สวนสาธารณะ
 - เขตกรรมประเภททำนา
 - เขตกรรมประเภททำไร่
 - เขตกรรมประเภททำนา และทำไร่
 - เขตป่าสงวนแห่งชาติ
 - เขตมหาวิทยาลัย
 - ถนน
 - คลอง

ที่มา : แปลจากภาพถ่ายทางอากาศปี 2529 ของกรมแผนที่ทหาร

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การใช้ที่ดินปี 2529

แผนที่
4.13

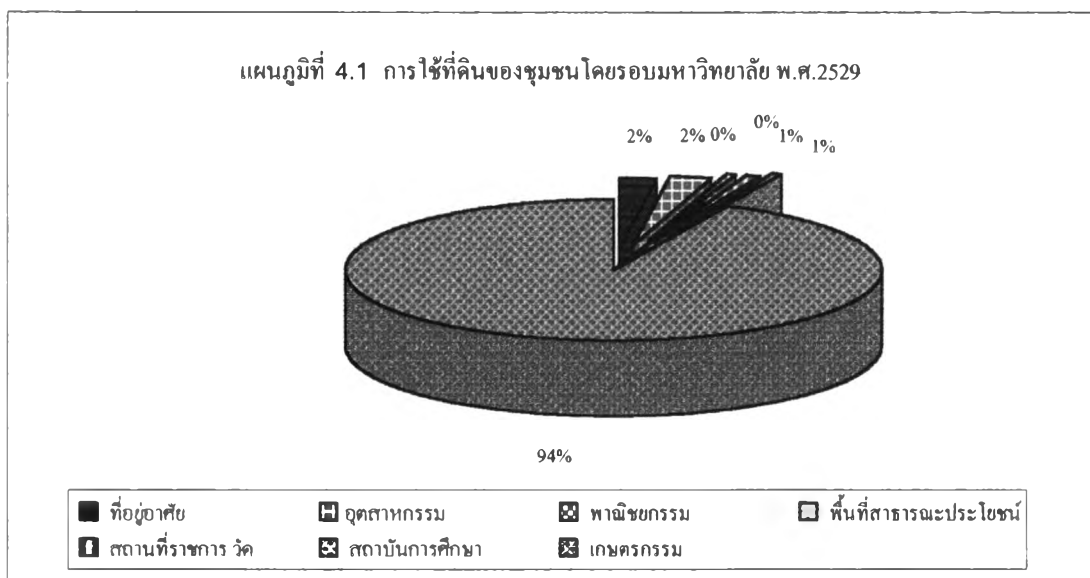

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.11 การใช้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย พ.ศ.2529

การใช้ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. ที่อยู่อาศัย	2,130.00	2.31
2. อุตสาหกรรม	2,273.00	2.46
3. พาณิชยกรรม	460.00	0.50
4. พื้นที่สาธารณะประโยชน์	224.00	0.24
5. สถานที่ราชการ วัด	703.00	0.76
6. เกษตรกรรม	86,000.00	93.13
7. สถาบันการศึกษา	550.00	0.60
รวม	92,340.00	100.00

ที่มา : ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2529 กรมแผนที่ทหาร

- พื้นที่พืชสวน มีพื้นที่ประมาณ 4,945 ไร่ หรือร้อยละ 9.15 มากเป็นอันดับที่ 3 ของประเภทเกษตรกรรม ส่วนใหญ่จะเป็นประเภท ไม้ผล ไม้ยืนต้น เช่น ฝรั่ง ชมพู่ มะม่วง กัลยหอม มะพร้าว เป็นต้น

- พื้นที่พืชผัก มีพื้นที่ประมาณ 2,698 ไร่ หรือร้อยละ 4.99 ซึ่งเป็นประเภทเกษตรกรรมที่เกษตรกรประกอบกรน้อยเป็นอันดับที่ 4 ของชุมชน พืชผักที่ปลูกกันส่วนใหญ่จะเป็น ยี่ห่วย สะระแหน่ กะเพรา โหระพา และแมงลัก ซึ่งจัดว่าเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนและเป็นพื้นที่ปลูกพืชประเภทนี้ใหญ่ที่สุดในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมา

- พื้นที่ไม้ดอกและไม้ประดับ มีพื้นที่ประมาณ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเภทเกษตรกรรมที่น้อยที่สุดของชุมชน ไม้ดอกและไม้ประดับที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ มะลิ บานไม่รู้โรย เยอร์มิรา เป็นต้น

- พื้นที่เกษตรอื่น ๆ ที่ไม่ได้แยกประเภท มีพื้นที่ประมาณ 2,735 ไร่ หรือร้อยละ 5.06 ของชุมชน

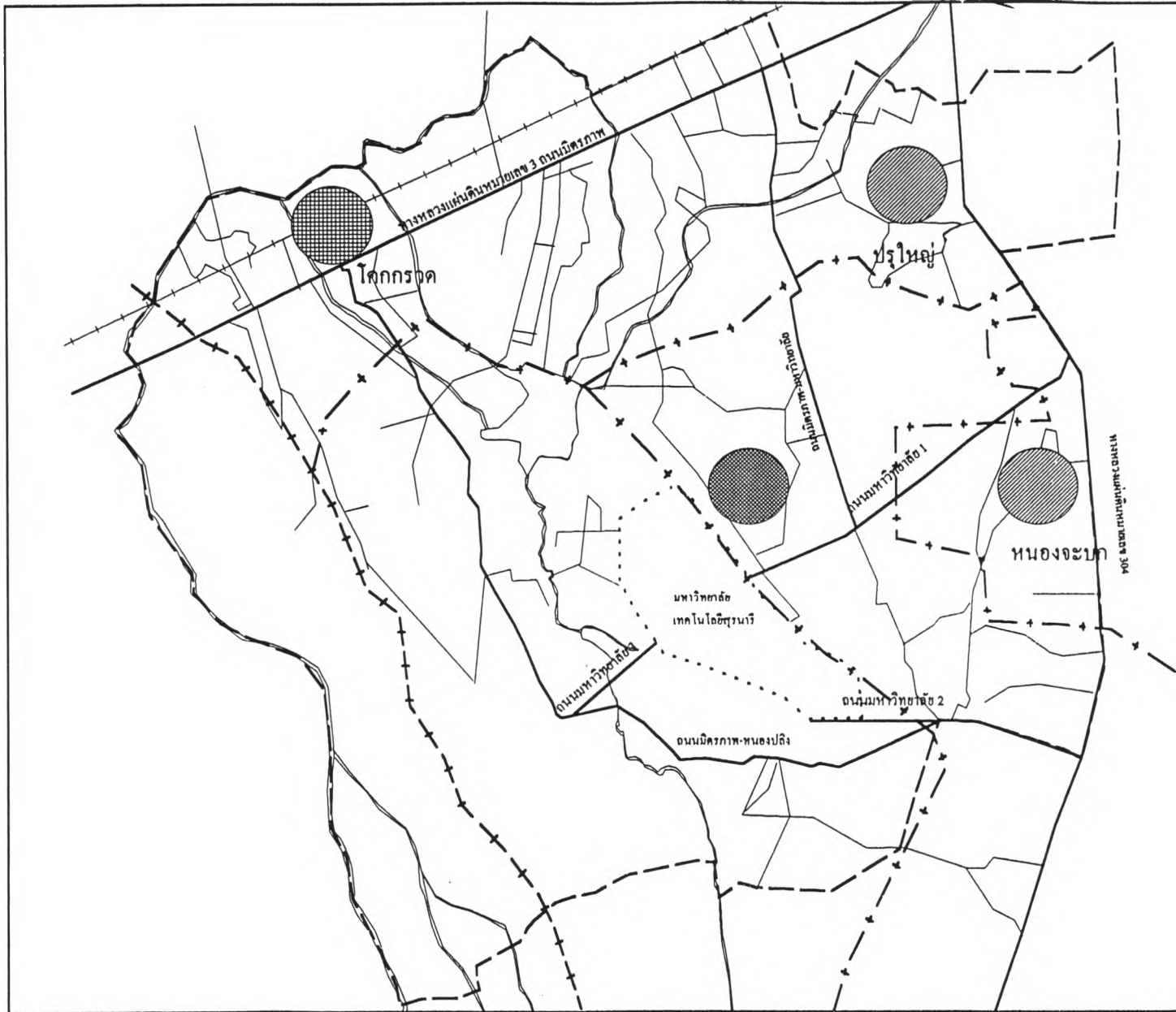
ราคาที่ดินในเขตชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ช่วงปี พ.ศ. 2535 ราคาที่ดินยังมีราคาสูงเฉพาะบริเวณสายหลักทั้ง 2 สาย เหมือนช่วงปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นเป็นตารางวาละ 5,000 บาท ในช่วงปีนี้มหาวิทยาลัยได้เริ่มจัดตั้งและกำลังจะเปิดดำเนินการ ที่ดินบริเวณที่ตั้งมหาวิทยาลัยเริ่มมีราคาสูงขึ้นโดยบริเวณถนนสายรอง แต่เป็นถนนสายหลักภายในชุมชน ตารางวาละ 1,000 บาท และราคาที่ดินจะลดลงตามระยะห่างจากถนน โดยบริเวณทั่วไปมีระยะห่างจากถนน 40 เมตร ราคาตารางวาละ 225 บาท ซึ่งถือได้ว่าเป็นราคาเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงและเพิ่มขึ้นรวดเร็วมาก

บทบาทและหน้าที่ของชุมชน

ในช่วงนี้ระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในชุมชนเจริญเติบโตมากขึ้น และมีโครงการจัดตั้งและก่อสร้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีขึ้น ทำให้มองเห็นบทบาทของชุมชนแต่ละชุมชนชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งสภาภิบาลขึ้นมา 1 แห่ง และจัดตั้งตำบลขึ้นมาอีก 1 แห่ง ได้แก่ สภาภิบาลโคกกรวด และตำบลสุรนารี ซึ่งชุมชนแต่ละชุมชนมีบทบาทดังนี้ (แผนที่ 4.14)

ตำบลโคกกรวด โดยเฉพาะสภาภิบาลโคกกรวด มีบทบาทสำคัญด้านการคมนาคมทั้งทางรถยนต์และทางรถไฟเหมือนช่วงปีแรก แต่มีบทบาทที่สำคัญเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่งคือ เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมการผลิต ขายปลีกและขายส่งอีกด้วย

ตำบลสุรนารี ในช่วงนี้มีการจัดตั้งตำบลสุรนารีขึ้นประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 - 7 ซึ่งตำบลสุรนารีแยกออกจากตำบลบ้านใหม่ มีบทบาทและหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา และของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สัญลักษณ์:

- ศูนย์กลางคมนาคม,อุตสาหกรรม
- ศูนย์กลางคมนาคม
- ศูนย์กลางการศึกษา
- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- เขตมหาวิทยาลัย
- เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- เขตป่าไม้ดาวรตามมติ ครม
- ถนน
- ทางรถไฟ
- คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : บทบาทและหน้าที่ของชุมชนปี 2535

แผนที่ 4.14	
----------------	--

มาตราส่วน

 กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ ยังมีบทบาทและหน้าที่เหมือนช่วงปีแรก และยังเป็น ศูนย์กลางทางการเกษตรกรรมอีกด้วย

4.6.3 ช่วงที่ 3 ของมหาวิทยาลัยเปิดดำเนินการ (พ.ศ. 2536 - 2539)

ในช่วงปีนี้เป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยสุรนารีเปิดดำเนินการ โดยเริ่มรับนักศึกษาปีแรก ปี พ.ศ. 2536 รับนักศึกษาจำนวน 731 คน แยกเป็นกลุ่มสาขาวิชา วิศวกรรมศาสตร์ 583 คน เทคโนโลยีการเกษตร 148 คน ซึ่งในช่วงปีนี้ชุมชนมีการเจริญเติบโต และเศรษฐกิจมีการขยายตัวใน อัตราที่สูงมาก

โครงการในพื้นที่ (แผนที่ 4.15)

- โครงการถนนมหาวิทยาลัย 1 ระยะทาง 6 กิโลเมตร เป็นถนนเชื่อมระหว่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย กับถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ขนาด 2 ช่องจราจร สร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการพร้อมกับมหาวิทยาลัย คือ ปี พ.ศ. 2536

- โครงการถนนมหาวิทยาลัย 2 ระยะทาง 4 กิโลเมตร เป็นถนนเชื่อมระหว่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีบริเวณด้านข้างมหาวิทยาลัย กับถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ขนาด 2 ช่องจราจร สร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการพร้อมกับมหาวิทยาลัย คือ ปี พ.ศ. 2536

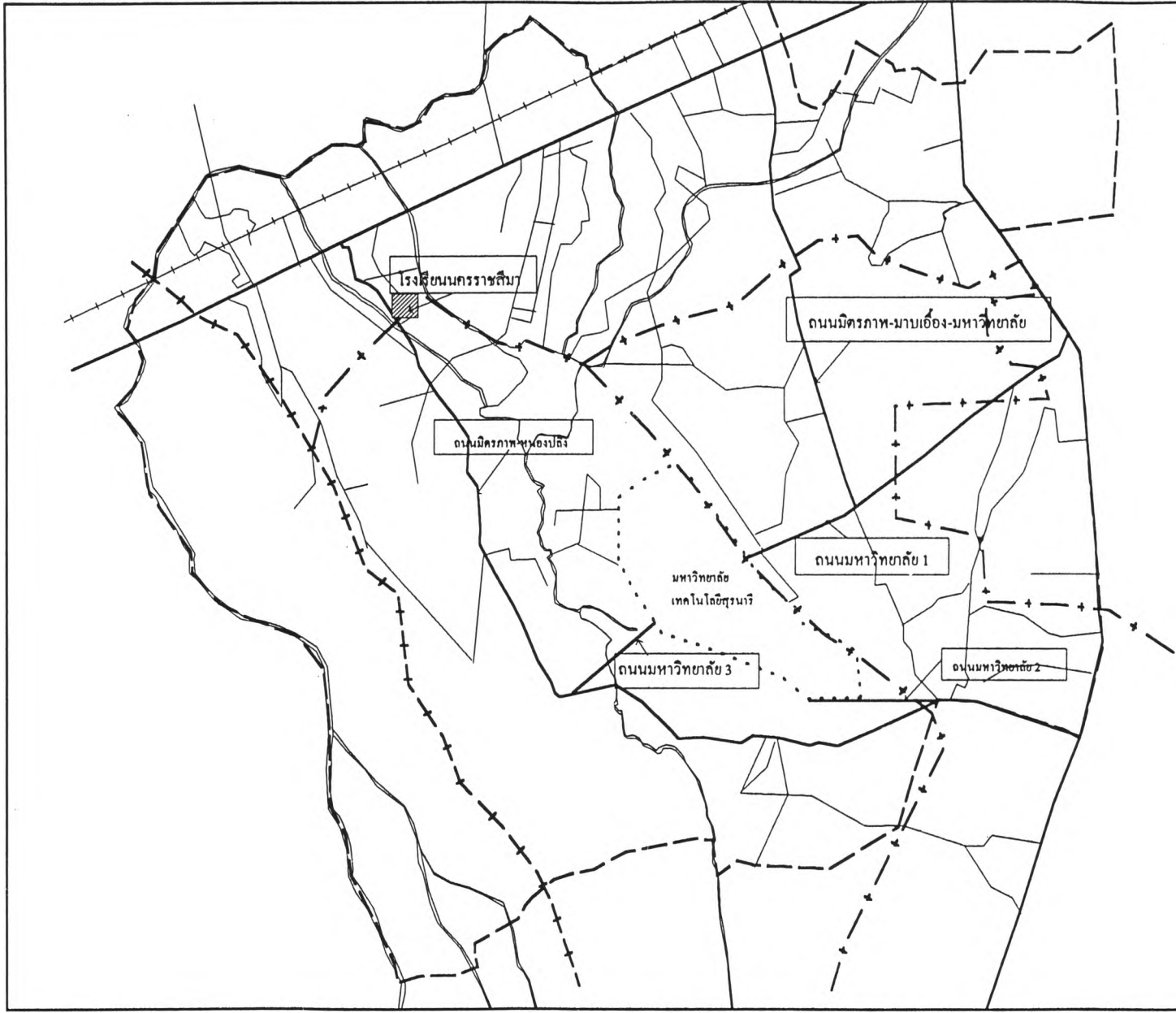
- โครงการถนนมหาวิทยาลัย 3 ระยะทาง 2 กิโลเมตร เป็นถนนเชื่อมระหว่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีบริเวณด้านหลัง กับถนนมิตรภาพ - หนองปลิง ขนาด 2 ช่องจราจร สร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการปี พ.ศ. 2538

- โครงการถนนมิตรภาพ - หนองปลิง ระยะทาง 7.50 กิโลเมตร เป็นถนนสายเลียบ เมือง เชื่อมต่อระหว่างถนนมิตรภาพ กับถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ขนาด 2 ช่องจราจร สร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการปี พ.ศ. 2538

- โครงการถนนมิตรภาพ - บ้านมาบเอื้อง - มหาวิทยาลัย ระยะทาง 15 กิโลเมตร เชื่อมต่อระหว่างถนนมิตรภาพ กับถนนมหาวิทยาลัย 1 ขนาด 2 ช่องจราจร สร้างแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการปี พ.ศ. 2538

- โครงการโรงเรียนนครราชสีมา เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา ตั้งอยู่ หมู่ที่ 14 บ้านโคกเพชร ตำบลโคกกวูด รับนักเรียนตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 3 เปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2537

- โครงการรถโดยสารประจำทาง โดยมีเพิ่มขึ้น 3 สาย คือ สายเทคโนโลยีราชมงคล - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สาย มทส. 1) สายนครราชสีมา - สวนสัตว์ สายจอหอ - การเคหะ ซึ่งรถโดยสารทั้ง 3 สายนี้ จะออกทุก ๆ 15 นาที มีทั้งรถปรับอากาศและธรรมดา

สัญลักษณ์:

- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- เขตมหาวิทยาลัย
- +— เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- + + + + เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.
- ถนน
- + + + + ทางรถไฟ
- ~ คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : โครงการที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ช่วงที่ 3

แผนที่ 4.15

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ช่วงนี้หลังจากการเปิดดำเนินการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในชุมชนมีการขายตัวสูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับ 2 ช่วงปีที่ผ่านมา ลักษณะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมเป็นสำคัญ โดยภาคเกษตรกรรมมีบทบาทน้อยลง แต่ยังมีกระจายอยู่ทั่วไปภายในชุมชน เช่น การทำนา ทำไร่ ปลูกผัก เป็นต้น

การประกอบอาชีพ

ในการประกอบอาชีพของชุมชนในช่วงปีนี้มี การประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น มีทั้งการประกอบอาชีพอย่างเดี่ยวและสองอย่าง แต่ส่วนใหญ่ประชากรร้อยละ 90 จะประกอบอาชีพ 2 อย่าง ในช่วงนี้ตำบลที่มีครัวเรือนประกอบอาชีพ 2 อย่าง มากที่สุด ได้แก่ ตำบลโคกกรวด จำนวน 1,725 ครัวเรือน เมื่อเทียบกับช่วงปีที่ 2 และตำบลที่มีประชากรประกอบอาชีพอย่างเดี่ยวมากที่สุด ได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ จำนวน 584 ครัวเรือน ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านบุญเรือง มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพ 2 อย่างมากที่สุด จำนวน 273 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ บ้านหนองหัว จำนวน 221 ครัวเรือน และหมู่บ้านที่มีประชากรประกอบอาชีพ 2 อย่างน้อยที่สุดได้แก่ บ้านรุ่งเรืองและบ้านพบสุข จำนวน 5 และ 12 ครัวเรือนตามลำดับ และเมื่อเทียบการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพของชุมชน ระหว่างช่วงปีที่ 2 และ ช่วงปีที่ 3 โดยภาพรวมทั้งชุมชน การประกอบอาชีพทั้ง 2 และ 1 อาชีพ อยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้น (ตารางที่ 4.12)

- ด้านอุตสาหกรรม จากการสำรวจของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในช่วงปีนี้ภายในชุมชนมีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจากช่วงที่ 2 จำนวน 26 โรง ซึ่งเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นที่ลดลงร้อยละ 61.00 รวมโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ทั้งสิ้น 113 โรง ในการเพิ่มของโรงงานอุตสาหกรรมยังเป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทการผลิต และเกิดขึ้นบริเวณริมถนนมิตรภาพ เหมือนกับช่วงปีที่ 2 ที่ผ่านมา ในจำนวนการเพิ่มของโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ของตำบลโคกกรวด จำนวน 12 โรง คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นที่ลดลงร้อยละ 39 สาเหตุการเพิ่มขึ้นน้อยกว่าช่วงปีที่ 2 อาจสืบเนื่องมาจากในช่วงปีนี้จังหวัดนครราชสีมาได้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสุรนารีขึ้นมา ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เข้าไปตั้งในนิคมอุตสาหกรรม ส่งผลให้พื้นที่ภายนอกมีอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงตามไปด้วย (ตารางที่ 4.13)

เมื่อแยกประเภทอุตสาหกรรมที่ตั้งภายในชุมชนสามารถแยกได้ 9 ประเภท และประเภทที่มีมากที่สุดได้แก่ ประเภทที่ 6 ประกอบไปด้วย การขายส่ง การขายปลีก ภัตตาคาร และโรงแรม จากช่วงปี พ.ศ. 2532 - 2535 ซึ่งเป็นช่วงก่อตั้งมหาวิทยาลัยมีจำนวน 41 แห่ง และหลังจากจัดตั้งมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2536 - 2539 มีเพิ่มขึ้นจากเดิม 7 แห่ง รวมทั้งสิ้น 48 แห่ง ตำบลที่อุตสาหกรรมประเภทนี้มากที่สุดได้แก่ ตำบลโคกกรวด จำนวน 26 รองลงมาได้แก่ ตำบล หนองจะบก จำนวน 11

ตารางที่ 4.12 ประกอบอาชีพหมู่บ้านของชุมชนโคกขามมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประกอบอาชีพ อย่างเดียว 2537	ร้อยละ	ประกอบอาชีพ 2 อย่าง 2537	ร้อยละ
1	หนองหว้า	9	0.67	221	7.72
2	โคกกรวด	25	1.86	26	0.91
3	คอนแค้น	16	1.19	110	3.84
4	ละลมหม้อ	16	1.19	117	4.09
5	โปร่งแมลงวัน	10	0.75	115	4.02
6	สระมนเภา	15	1.12	192	6.71
7	คลองกระป้อ	4	0.30	45	1.57
8	เดื่อ	18	1.34	136	4.75
9	หนองเป็ดน้ำ	37	2.76	178	6.22
10	คอน	31	2.31	107	3.74
11	หนองซอน	17	1.27	123	4.30
12	หนองริงกา	17	1.27	208	7.27
13	หนองกุ้ง	2	0.15	45	1.57
14	โคกเพชร	14	1.04	102	3.56
1	รวมตำบลโคกกรวด	231.00	17.21	1,725.00	60.25
4	รุ่งเรือง	214	15.95	5	0.17
5	พบสุข	370	27.57	12	0.42
2	ตำบลปฎิใหญ่	584.00	43.52	17.00	0.59
3	ถนนหัก	29	2.16	65	2.27
4	หนองปฎิ	75	5.59	156	5.45
5	บุญเรือง	97	7.23	273	9.54
3	ตำบลหนองจวบ	201.00	14.98	494.00	17.25
1	บ้านราชสีมา	97	7.23	29	1.01
2	โนนไฉนดง	78	5.81	42	1.47
3	ยางใหญ่	71	5.29	149	5.20
4	ตะกาทอง	23	1.71	58	2.03
5	หนองบง	16	1.19	124	4.33
6	มาบเอื้อง	3	0.22	53	1.85
7	โกรกเดือนห้า	13	0.97	92	3.21
8	สะพานหิน	-	-	-	-
4	ตำบลสุรนารี	301.00	22.43	547.00	19.11
11	ยางน้อย	25	1.86	80	2.79
5	ตำบลบ้านใหม่	25.00	1.86	80.00	2.79
รวม	รวม	1,342.00	100.00	2,863.00	100.00

ที่มา : ข้อมูล กษช2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 4.13 งบประมาณอุตสาหกรรมแยกตามประเภทราคาบลของชุมชนปี พ.ศ. 2537

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงานปี พ.ศ. 2537	ร้อยละ
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	8	30.77
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0.00
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปลึก กิจการ และ โรงแรม	3	11.54
การขนส่ง สืบค้นหา และคมนาคม	1	3.85
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	0	0.00
ค่าบอโศกรวด	12.00	46.15
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	6	23.08
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0.00
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปลึก กิจการ และ โรงแรม	2	7.69
การขนส่ง สืบค้นหา และคมนาคม	1	3.85
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	0	0.00
ค่าบอหนองจะบก	9.00	34.62
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	0	0.00
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0.00
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปลึก กิจการ และ โรงแรม	1	3.85
การขนส่ง สืบค้นหา และคมนาคม	0	0.00
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	0	0.00
ค่าบอสุรนารี	1.00	3.85
อุตสาหกรรม	0	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0.00
การผลิต	2	7.69
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0.00
การก่อสร้าง	0	0.00
การขนส่ง ขนปลึก กิจการ และ โรงแรม	1	3.85
การขนส่ง สืบค้นหา และคมนาคม	0	0.00
การเงิน ประกันภัย และ ธุรกิจ	0	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	1	3.85
ค่าบอปทุมใหญ่	4.00	15.38
พื้นที่ศึกษา	26.00	100.00

ที่มา : ฝ่ายสถิติแรงงาน กองวิชาการและแผนงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
หมายเหตุ : ในเขตตำบลสุรนารีนับรวมบ้านอ่างน้อยเข้าไปด้วย

แห่ง และประเภทอุตสาหกรรมที่มีมากในอันดับรองลงมาได้แก่ ประเภทที่ 3 ประกอบไปด้วย การผลิตอาหารเพื่อการบริโภค ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น น้ำแข็ง ไขมันและน้ำมันดิบจากพืชและสัตว์ และอาหารสัตว์สำเร็จรูป ในช่วงปี พ.ศ. 2532 - 2535 มีจำนวน 16 แห่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2539 มีจำนวน 16 แห่ง รวมทั้งสิ้น 32 แห่ง ซึ่งตำบลที่ตั้งอุตสาหกรรมประเภทนี้มากที่สุดได้แก่ ตำบลโคกกรวด จำนวน 18 แห่ง รองลงมาได้แก่ ตำบลหนองจะบก จำนวน 7 แห่งโดยรวมทั้งชุมชนมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในอัตราที่ลดลง (ตารางที่ 4.14)

- **ด้านพาณิชย์กรรม** จากการเปิดดำเนินการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ส่งผลให้ชุมชนโดยรอบมีย่านพาณิชย์กรรมเกิดขึ้น ตามถนนมหาวิทยาลัย 1 บริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย และทางเข้ามหาวิทยาลัยบริเวณที่ติดกับถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ซึ่งย่านพาณิชย์กรรมบริเวณนี้ประกอบไปด้วย ร้านอาหาร คาราโอเกะ ชุปเปอร์มาเก็ต รวมไปถึงอาคารที่เกิดขึ้นใหม่บริเวณนี้ด้วย เช่น อาคารพาณิชย์ มีทั้งชายและให้เช่า หอพักนักศึกษา ซึ่งรวมตัวอยู่บริเวณนี้ และมีจำนวนร้านค้าภายในชุมชนทั้งสิ้น 294 ร้าน ตำบลที่มีร้านค้ามากที่สุด ได้แก่ตำบลโคกกรวด จำนวน 139 ร้าน หรือร้อยละ 47.288 และรองลงมาได้แก่ ตำบลสุรนารี จำนวน 77 ร้าน หรือร้อยละ 26.19 ส่วนในระดับหมู่บ้าน บ้านดอนมีจำนวนร้านค้ามากที่สุดจำนวน 28 ร้าน หรือร้อยละ 9.52 และบ้านหนองกุงมีร้านค้าน้อยที่สุด จำนวน 1 ร้าน หรือร้อยละ 0.34 (ตารางที่ 4.15 แผนที่ 4.16)

จากตารางที่ 4.16 (แผนภูมิที่ 4.2) จำนวนร้านค้าภายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยใน ปี พ.ศ. 2535 มีทั้งสิ้น 178 แห่ง และในปี พ.ศ. 2537 มีจำนวนร้านค้า 294 แห่ง เพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน 116 แห่ง ถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก ตำบลที่มีร้านค้าเพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ ตำบลโคกกรวด และรองลงมาได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ เพิ่มขึ้นจำนวน 46 และ 29 แห่ง หรือร้อยละ 39.66 และ 25.00 ตามลำดับ ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น หมู่บ้านที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ บ้านหนองซอน บ้านพบสุข และบ้านบุญเรือง จำนวน 22 , 19 และ 12 แห่ง หรือร้อยละ 18.97 , 16.38 และ 10.34 ตามลำดับ จากอัตราการเปลี่ยนแปลงในระดับหมู่บ้านและในระดับตำบลยังอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงทั้งชุมชน โดยที่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในระยะเวลา 3 ปี จำนวนร้านค้าอยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้น เมื่อแยกประเภทร้านค้าภายในชุมชน สามารถแยกได้ 5 ประเภท ซึ่งร้านค้าส่วนใหญ่อยู่ในประเภทที่ 1 ประกอบไปด้วย ชายของชำ ชายอาหาร ชาย - ซ่อมเครื่องไฟฟ้า ตำบลที่มีร้านค้าประเภทนี้มากที่สุดและเปลี่ยนแปลงมากที่สุดได้แก่ ตำบลโคกกรวด ในปี พ.ศ. 2535 มีจำนวน 71 แห่ง ในปี พ.ศ. 2537 มีจำนวน 115 แห่ง เพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 44 แห่ง หรือร้อยละ 37.93 โดยรวมทั้งชุมชนร้านค้าทุกประเภทอยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้น (แผนที่ 4.17)

- **เกษตรกรรม** เกษตรกรรมในชุมชนในช่วงปีนี้มีผลผลิตลดลงกว่าช่วงปีที่ 2 ประชากรหันไปประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นทำให้ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดลง โดยชุมชนมีครัวเรือนเกษตรกรรมทั้งสิ้น จำนวน 2,170 ครัวเรือน ซึ่งลดลงกว่าช่วงปีที่ 2 และ

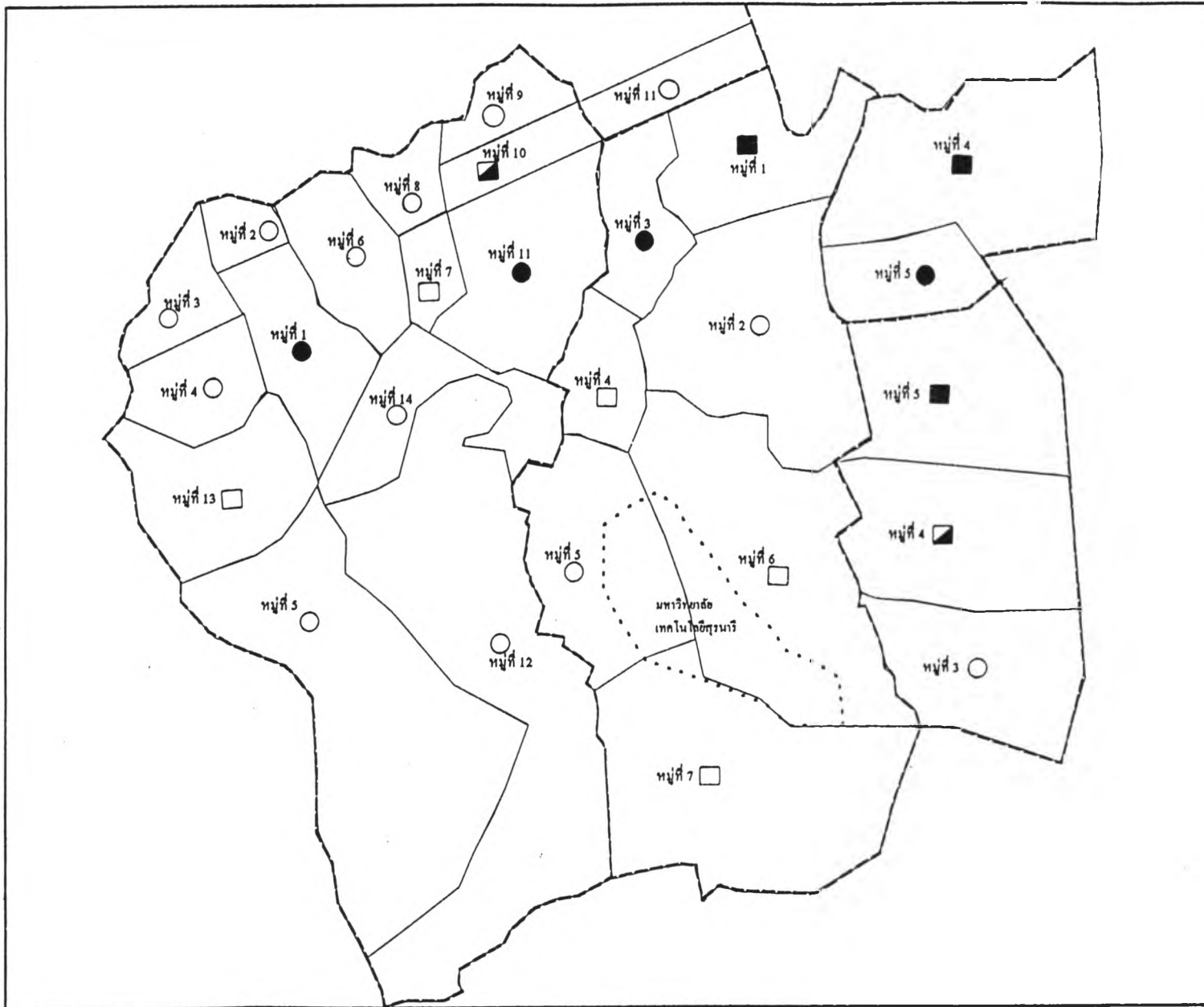
ประเภทอุตสาหกรรม	ปี พ.ศ.		จำนวนที่เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
	2532-2535	2536-2539		
เกษตรกรรม	0	0	-	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	-	0.00
การผลิต	10	8	(2)	3.28
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	1	0	(1)	1.64
การก่อสร้าง	1	0	(1)	1.64
การขนส่ง ขนเป็ดัก กิจการ และ โรงแรม	23	3	(20)	32.79
การขนส่ง ยานยนต์ และคมนาคม	4	1	(3)	4.92
การเงิน ประกันภัย และธุรกิจ	0	0	-	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	12	0	(12)	19.67
ค่าชดเชยรวม	51.00	12.00	(39)	63.93
เกษตรกรรม	0	0	-	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	-	0.00
การผลิต	1	6	5	-8.20
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	1	0	(1)	1.64
การก่อสร้าง	0	0	-	0.00
การขนส่ง ขนเป็ดัก กิจการ และ โรงแรม	9	2	(7)	11.48
การขนส่ง ยานยนต์ และคมนาคม	1	1	-	0.00
การเงิน ประกันภัย และธุรกิจ	0	0	-	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	4	0	(4)	6.56
ค่าชดเชยรวม	16.00	9.00	(7)	11.48
เกษตรกรรม	0	0	-	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	-	0.00
การผลิต	3	0	(3)	4.92
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	3	0	(3)	4.92
การก่อสร้าง	1	0	(1)	1.64
การขนส่ง ขนเป็ดัก กิจการ และ โรงแรม	7	1	(6)	9.84
การขนส่ง ยานยนต์ และคมนาคม	0	0	-	0.00
การเงิน ประกันภัย และธุรกิจ	1	0	(1)	1.64
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	0	0	-	0.00
ค่าชดเชยรวม	15.00	1.00	(14)	22.95
เกษตรกรรม	0	0	-	0.00
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	-	0.00
การผลิต	2	2	-	0.00
การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา	0	0	-	0.00
การก่อสร้าง	0	0	-	0.00
การขนส่ง ขนเป็ดัก กิจการ และ โรงแรม	2	1	(1)	1.64
การขนส่ง ยานยนต์ และคมนาคม	0	0	-	0.00
การเงิน ประกันภัย และธุรกิจ	0	0	-	0.00
บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	1	1	-	0.00
ค่าชดเชยใหญ่	5.00	4.00	(1)	1.64
พื้นที่ศึกษา	87.00	26.00	(61)	100.00

ที่มา : ฝ่ายสถิติแรงงาน กองวิชาการและแผนงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
หมายเหตุ : ในชุดค่าเบ็ดเตล็ดรวมมีบ้านยางนี้อยู่เข้าไปด้วย

ตารางที่ 4.15 จำนวนบ้านค้าในชุมชนปี พ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนบ้านค้า ปี พ.ศ.2537	ร้อยละ
1	หนองหว้า	22	7.33
2	โคกกวาด	6	2.00
3	ดอนแก้ว	8	2.67
4	ละลมหน้า	10	3.33
5	โป่งแมลงวัน	9	3.00
6	สระมโนรา	8	2.67
7	คลองกระบือ	3	1.00
8	เดื่อ	8	2.67
9	หนองเปิดน้ำ	9	3.00
10	ดอน	12	4.00
11	หนองขอน	28	9.33
12	หนองวังกา	8	2.67
13	หนองกุ่ม	1	0.33
14	โคกเพชร	7	2.33
1	ตำบลโคกกวาด	139.00	46.33
4	ทุ่งเชียง	20	6.67
5	พบสุข	23	7.67
2	ตำบลปฎุใหญ่	43.00	14.33
3	ถนนหัก	6	2.00
4	หนองปฎุ	13	4.33
5	บุญเรือง	16	5.33
3	ตำบลหนองจระบก	35.00	11.67
1	บ้านราชสีมา	16	5.33
2	โนนไม้แดง	11	3.67
3	ยางใหญ่	25	8.33
4	ตะบะทอง	5	1.67
5	หนองบง	8	2.67
6	มาบเอื้อง	5	1.67
7	โกกเตื่อนห้า	5	1.67
8	สะพานหิน	2	0.67
4	ตำบลสุรนารี	77.00	25.67
11	บ้านขามน้อย	6.00	2.00
5	ตำบลบ้านใหม่	6.00	2.00
รวม	พื้นที่ศึกษา	300.00	100.00

ที่มา : ข้อมูล กชช2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สัญลักษณ์:

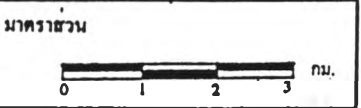
- 1-5
- 6-10
- ▤ 11-15
- 16-20
- มากกว่า 20

ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค พ.ศ. 2537

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคจรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : จำนวนบ้านดำโนชุมชน

แผนที่ 4.16

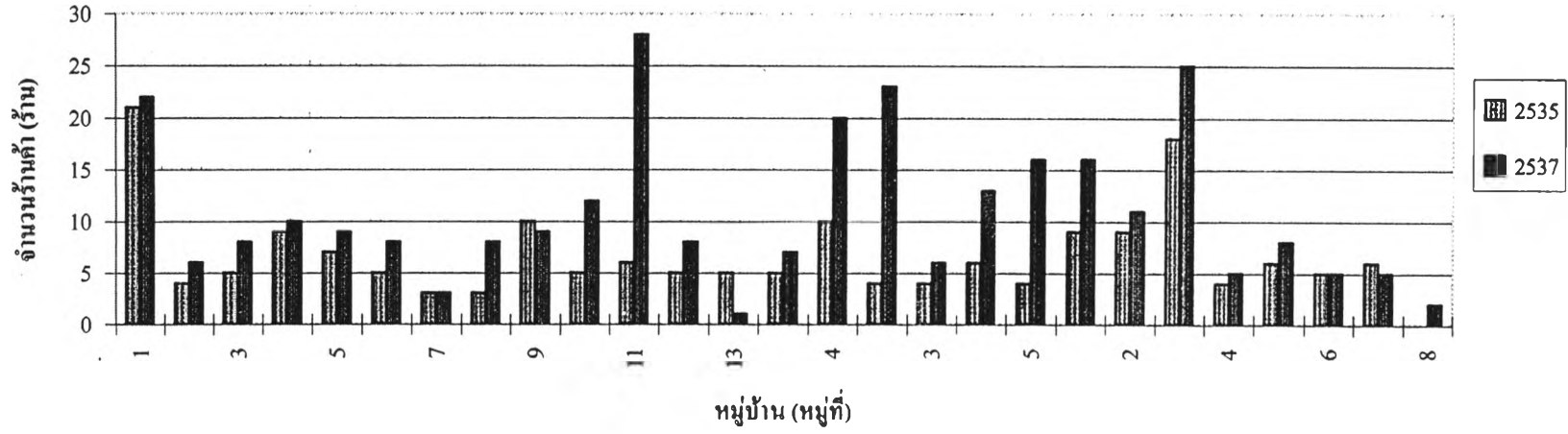
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

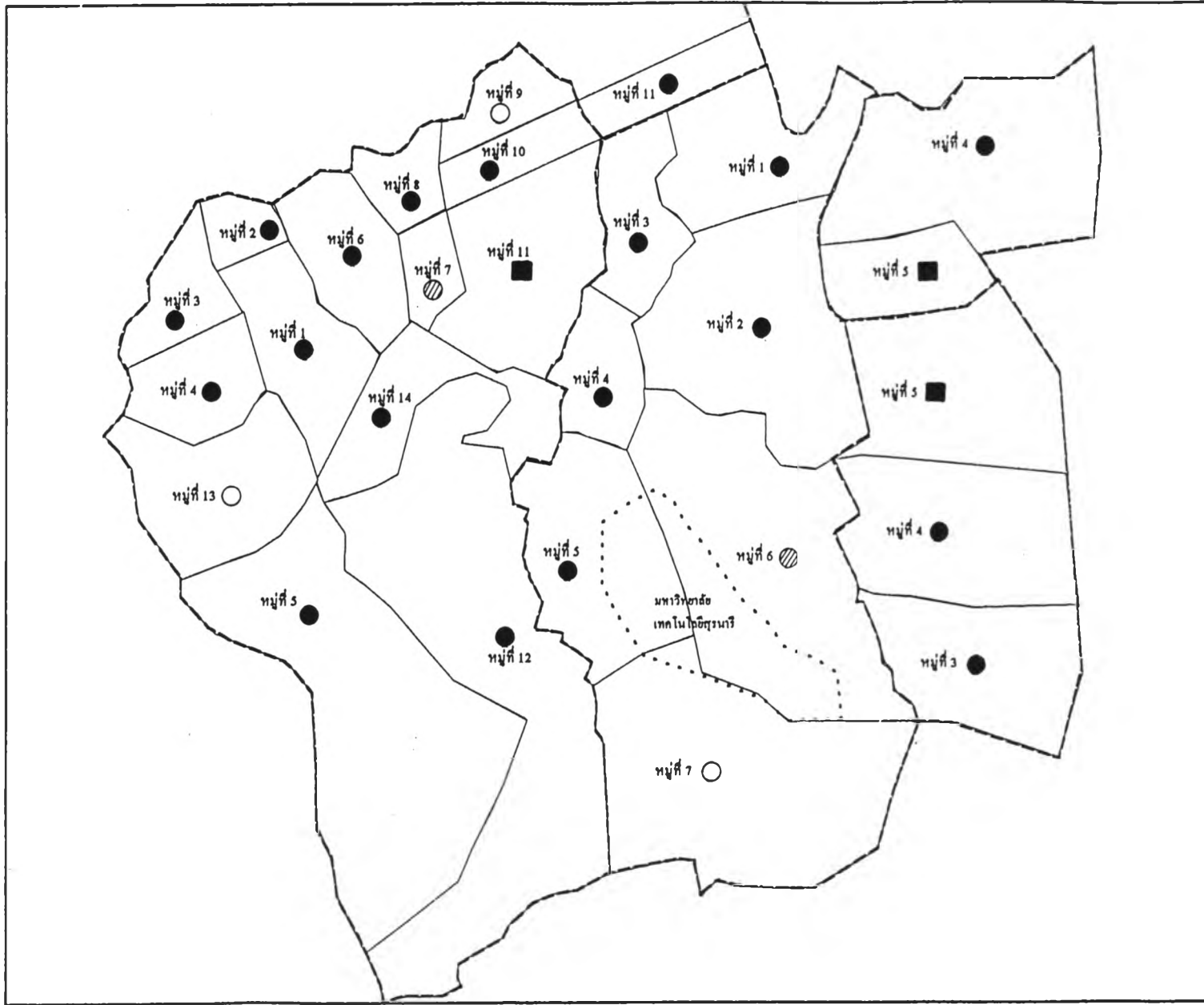
ตารางที่ 4.16 จำนวนบ้านค้าในชุมชนโดยกรมมหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนบ้านค้า		จำนวนที่เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
		2535	2537		
1	หนองหัว	21	22	1	0.85
2	โคกกวาด	4	6	2	1.69
3	ดอนแก้ว	5	8	3	2.54
4	ละลมหน้า	9	10	1	0.85
5	โป่งแมลงวัน	7	9	2	1.69
6	สระมโนรา	5	8	3	2.54
7	คลองกระบือ	3	3	-	0.00
8	เตี๋ย	3	8	5	4.24
9	หนองเปิดน้ำ	10	9	(1)	-0.85
10	ดอน	5	12	7	5.93
11	หนองซอน	6	28	22	18.64
12	หนองวังกา	5	8	3	2.54
13	หนองกุ้ง	5	1	(4)	-3.39
14	โคกเพชร	5	7	2	1.69
1	ตำบลโคกกวาด	93.00	139.00	46	38.98
4	ทุ่งเรือ	10	20	10	8.47
5	พบสุข	4	23	19	16.10
2	ตำบลปรุใหญ่	14.00	43.00	29	24.58
3	ถนนหัก	4	6	2	1.69
4	หนองปรุ	6	13	7	5.93
5	บุญเรือง	4	16	12	10.17
3	ตำบลหนองจระบก	14.00	35.00	21	17.80
1	บ้านราชสีมา	9	16	7	5.93
2	โนนไม้แดง	9	11	2	1.69
3	ยางใหญ่	18	25	7	5.93
4	ตะกาทอง	4	5	1	0.85
5	หนองบง	6	8	2	1.69
6	มาบเอื้อง	5	5	-	0.00
7	โกรกเดือนห้า	6	5	(1)	-0.85
8	สะพานหิน	0	2	2	1.69
4	ตำบลสุรนารี	57.00	77.00	20	16.95
11	บ้านอาน้อย	4.00	6.00	2	1.69
5	ตำบลบ้านใหม่	4.00	6.00	2	1.69
รวม	พื้นที่ศึกษา	182.00	300.00	118	100.00

ที่มา : ข้อมูล กชช2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

แผนภูมิ 4.2 จำนวนร้านค้าภายในชุมชน ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

สัญลักษณ์:
 การเปลี่ยนแปลงจำนวนร้านค้า (%)

เพิ่มขึ้น	ลดลง
น้อยกว่า 10	10-20
21-30	31-40
มากกว่า 40	ไม่เปลี่ยนแปลง

ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค.ท.ศ. 2537

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การเปลี่ยนแปลงจำนวนร้านค้าในชุมชน

แผนที่ 4.17

มาตราส่วน 0 1 2 3 กม.

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำบลโคกกรวด มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 1,523 ครัวเรือน หรือร้อยละ 70.18 ส่วนในตำบลนี้มีครัวเรือนเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น อาจสืบเนื่องมาจากตั้งอยู่ในเขตการบริการชลประทาน และอยู่ในเขตอ่างเก็บน้ำห้วยยาง รองลงมาได้แก่ ตำบลสุนารี จำนวน 543 ครัวเรือน หรือร้อยละ 25.02 ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านหนองวังกามีครัวเรือนเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 208 ครัวเรือน และหมู่บ้านที่มีครัวเรือนเกษตรกรรมน้อยที่สุดได้แก่ บ้านบุญเรือง บ้านพบสุข และบ้านรุ่งเรือง จำนวน 0 และ 2 ครัวเรือน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.17 แผนที่ 4.18)

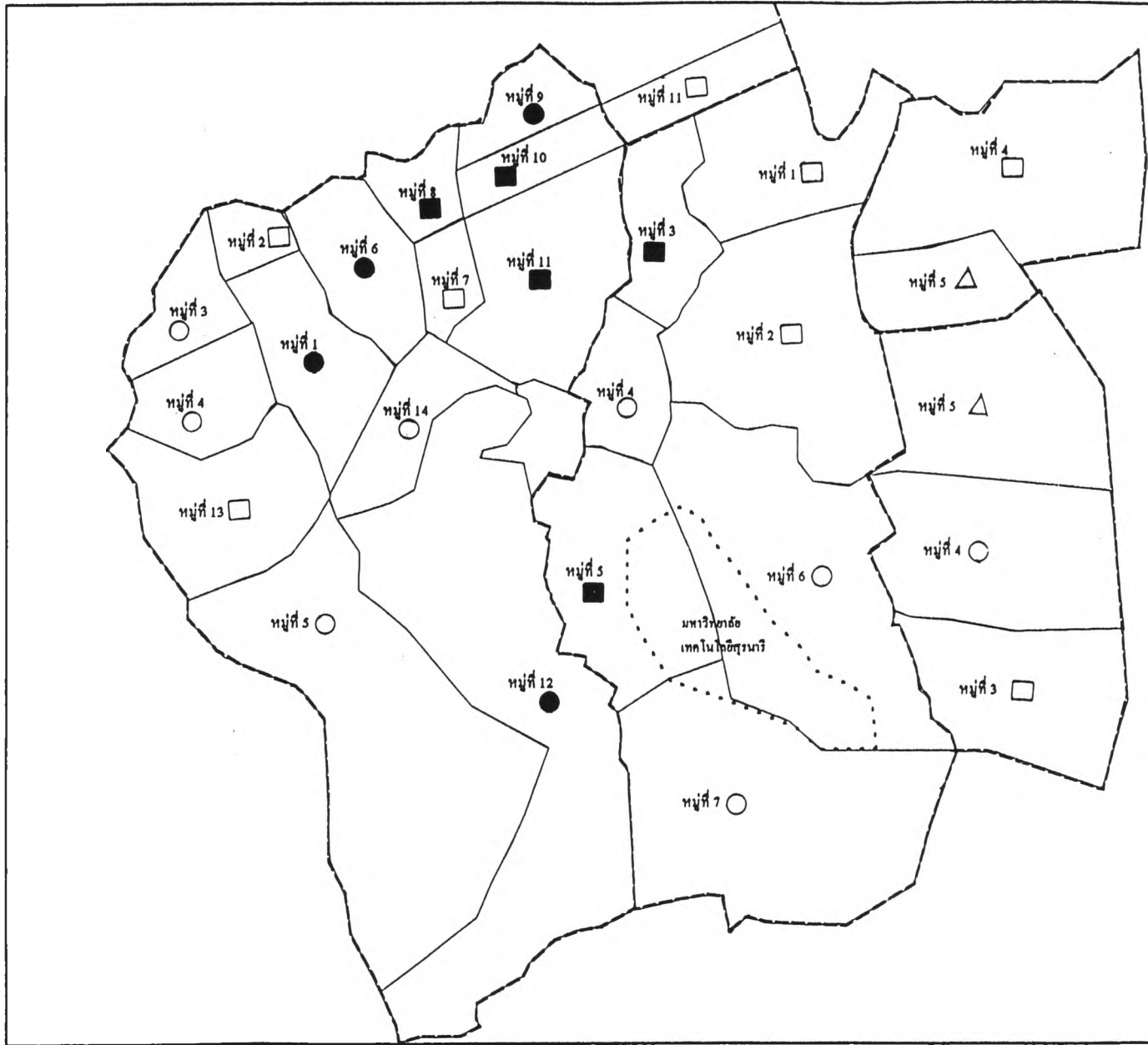
จากตารางที่ 4.18 (แผนภูมิที่ 4.3) ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรในปี พ.ศ. 2535 จำนวน 2,389 ครัวเรือน และในปี พ.ศ. 2537 มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จำนวน 2,201 ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรระหว่าง 2 ปี ดังกล่าวนี้อัตราที่ลดลง จำนวน 188 ครัวเรือน ตำบลที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดได้แก่ ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ จำนวน 151 และ 125 ครัวเรือน หรือร้อยละ 80.32 และ 66.49 ตามลำดับ ส่วนการเปลี่ยนแปลงในตำบลโคกกรวดนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น อาจสืบเนื่องมาจากตั้งอยู่ในเขตชลประทานห้วยยาง และปริมาณน้ำในระบบชลประทานมีเพิ่มมากขึ้นทำให้ประชากรในบริเวณดังกล่าว ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงของครัวเรือนทางการเกษตรในระดับหมู่บ้านนั้น หมู่บ้านที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดได้แก่ บ้านพบสุข และบ้านบุญเรือง จำนวน 125 และ 84 ครัวเรือน หรือร้อยละ 66.49 และ 44.68 ตามลำดับ และหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนทางการเกษตรเพิ่มขึ้นมี 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองวังกา บ้านหนองเปิดน้ำ บ้านเดื่อ และบ้านตะกาทอง ซึ่งหมู่บ้านทั้ง 7 หมู่ดังกล่าวนี้จะสังเกตเห็นได้ว่าพื้นที่อยู่ในเขตที่มีน้ำทางการเกษตรตลอดปี คือ ที่ตั้งของหมู่บ้านอยู่ติดกับคลองส่งน้ำชลประทาน คลองน้ำตามธรรมชาติ และจะเห็นได้ว่าชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมแล้วครัวเรือนเกษตรกรรมมีอัตราที่ลดลงในระยะเวลา 2 ช่วงปี (แผนที่ 4.19)

จากตารางที่ 4.19 ประชากรภายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประเภททำนา มากเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาได้แก่ ทำไร่ และไม้ดอก ในปี พ.ศ. 2537 จำนวน 2,047 , 1,088 , และ 1 ตามลำดับ โดยรวมทั้งชุมชนการประกอบอาชีพเกษตรกรรมทุกประเภทอยู่ในอัตราที่ลดลง ตำบลที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงมากที่สุดได้แก่ ตำบลหนองจะบก รองลงมาได้แก่ ตำบลปรุใหญ่ จำนวน 105 และ 103 ครัวเรือน ตามลำดับ ยกเว้นประเภททำไร่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2535 จำนวน 54 ครัวเรือน อาจสืบเนื่องมาจากประชากรได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลให้มีรายได้เสริมจากอาชีพหลักที่ทำอยู่คือ การทำนา โดยการส่งเสริมการปลูกพืชไร่อายุสั้น ส่งผลให้ประชากรภายในชุมชนประกอบอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่างขึ้นไปภายในหนึ่งครัวเรือน และส่งผลให้ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหลักให้อัตราการทำไร่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4.17 จำนวนครัวเรือนประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชุมชน ปี พ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกรรม 2537	ร้อยละ
1	หนองหว้า	163	7.51
2	โคกกรวด	50	2.30
3	คอนแก้ว	71	3.27
4	กะลมหมี	52	2.40
5	โปรงแมลงวัน	98	4.52
6	สระมนิรา	167	7.70
7	คลองกระบือ	45	2.07
8	เคื่อ	136	6.27
9	หนองเป็ดน้ำ	178	8.20
10	คอน	107	4.93
11	หนองซอน	123	5.67
12	หนองริงกา	208	9.59
13	หนองทุ่ง	45	2.07
14	โคกเพชร	80	3.69
1	ตำบลโคกกรวด	1,523.00	70.18
4	รุ่งเรือง	2	0.09
5	พบสุข	0	0.00
2	ตำบลปรุใหญ่	2.00	0.09
3	ถนนหัก	20	0.92
4	หนองปรุ	82	3.78
5	บุญเรือง	0	0.00
3	ตำบลหนองจะบก	102.00	4.70
1	บ้านราชสีมา	4	0.18
2	โนนไม้แดง	19	0.88
3	ช่างใหญ่	134	6.18
4	ตะเภาทอง	73	3.36
5	หนองบง	121	5.58
6	มาบเอื้อง	52	2.40
7	โกรกเดือนห้า	97	4.47
8	สะพานหิน	43	1.98
4	ตำบลตุรนารี	543.00	25.02
11	บ้านขามน้อย	31.00	1.43
5	ตำบลบ้านใหม่	32.00	1.47
รวม	พื้นที่ศึกษา	2,170.00	100.00

ที่มา : ข้อมูล กชช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สัญลักษณ์:

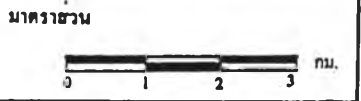
- 1-60
- 61-100
- 101-150
- มากกว่า150
- △ ไม่มี

ที่มา : ข้อมูล กษร. 2 ค.พ.ศ. 2537

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

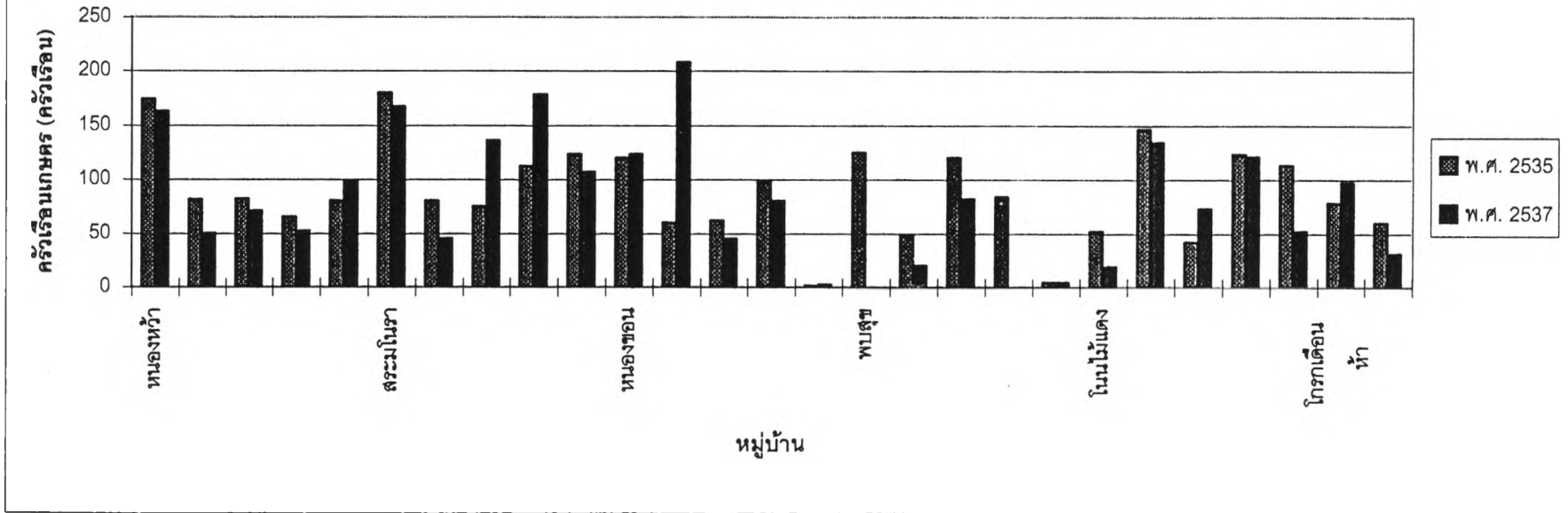
แสดง : จำนวนครัวเรือนประกอบอาชีพเกษตรกรรม

แผนที่
4.18

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

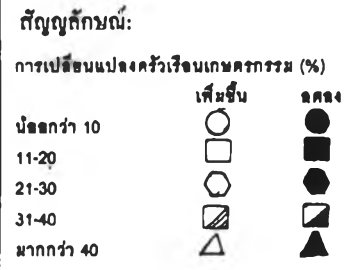
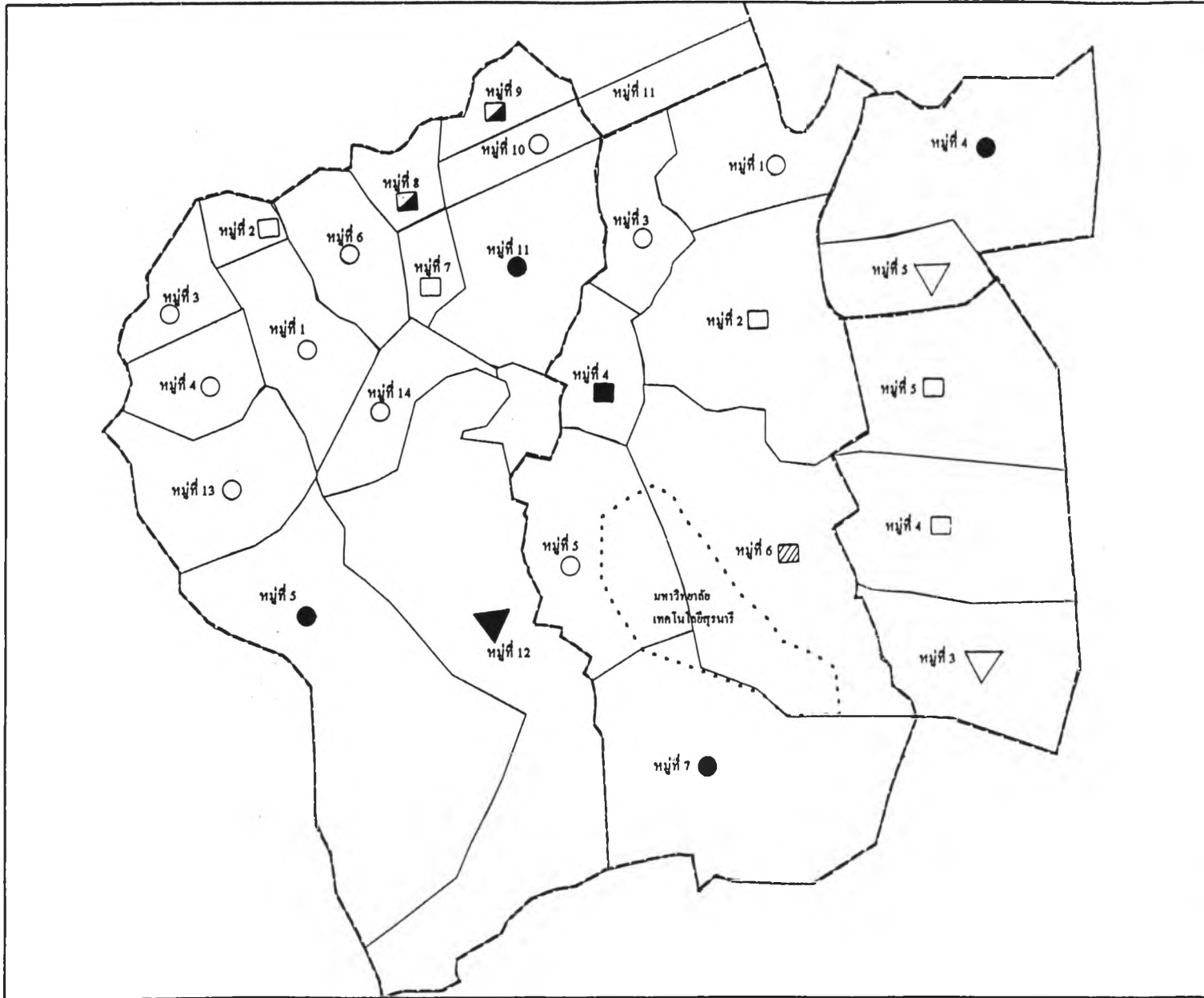
แผนภูมิที่ 4.3 ครั้วเรื่อนประกอบอาชีพเกษตรกร ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

ตารางที่ 4.18 จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชุมชน โคจรอบมหาวิทยาลัย
ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนการเกษตร		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
		2535	2537		
1	หนองหัว	174	163	(11)	5.85
2	โคกกรวด	81	50	(31)	16.49
3	คอนแก้ว	82	71	(11)	5.85
4	ตะกมหม้อ	65	52	(13)	6.91
5	โปร่งแมลงวัน	80	98	18	-9.57
6	สระมโนรา	180	167	(13)	6.91
7	คลองกระบือ	80	45	(35)	18.62
8	เคื่อ	75	136	61	-32.45
9	หนองเป็ดน้ำ	112	178	66	-35.11
10	คอน	123	107	(16)	8.51
11	หนองซอน	120	123	3	-1.60
12	หนองรังกา	60	208	148	-78.72
13	หนองกุง	62	45	(17)	9.04
14	โคกเพชร	98	80	(18)	9.57
1	ตำบลโคกกรวด	1,392.00	1,523.00	131	-69.68
4	รุ่งเรือง	1	2	1	-0.53
5	พบสุข	125	0	(125)	66.49
2	ตำบลปฎิบุญ	126.00	2.00	(124)	65.96
3	อนนศักดิ์	49	20	(29)	15.43
4	หนองปรุ	120	82	(38)	20.21
5	บุญเรือง	84	0	(84)	44.68
3	ตำบลหนองจะบก	253.00	102.00	(151)	80.32
1	บ้านราชสีมา	4	4	-	0.00
2	โนนไม้แดง	52	19	(33)	17.55
3	ช่างใหญ่	146	134	(12)	6.38
4	ตะเภาทอง	42	73	31	-16.49
5	หนองบง	123	121	(2)	1.06
6	มาบเอื้อง	113	52	(61)	32.45
7	โกรกเดือนห้า	78	97	19	-10.11
8	สะพานหิน	-	43	-	-
4	ตำบลตุรนารี	558.00	543.00	(15)	7.98
11	บ้านช่างน้อย	60	31	(29)	15.43
5	ตำบลบ้านใหม่	60.00	31.00	(29)	15.43
รวม	พื้นที่ศึกษา	2,389.00	2,201.00	(188)	100.00

ที่มา : ข้อมูล กชช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ที่มา : ข้อมูล กชช. 2 ค พ.ศ. 2537

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคจรรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การเปลี่ยนแปลงครัวเรือนเกษตรกรรม

แผนที่ 4.19

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.19 จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมแยกตามประเภทของเกษตรกร ของชุมชนโคตรอบมหาวิทยาลัย
ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

หมู่บ้าน	ทำนา		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง	ทำไร่		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง	ไม้ดอก		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง	ไม้ยืนต้น		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง
	2535	2537		2535	2537		2535	2537		2535	2537	
หนองหัว	121	93	(28)	0	0	-	0	0	-	35	39	4
โคกกรวด	61	50	(11)	0	0	-	0	0	-	0		-
คอนเต้า	82	71	(11)	0	0	-	0	0	-	0		-
ตะกมหม้อ	65	35	(30)	0	0	-	0	0	-	0		-
โปร่งแดงวัน	80	98	18	0	98	98	25	0	(25)	15	0	(15)
สระมนรา	180	167	(13)	0	0	-	0	0	-	0		-
คลองกระบือ	80	45	(35)	0	0	-	0	0	-	0		-
เดื่อ	75	123	48	0	141	141	0	0	-	10	0	(10)
หนองเป็ดน้ำ	112	167	55	0	181	181	0	0	-	0	0	-
คอน	123	107	(16)	113	0	(113)		0	-	0	0	-
หนองซอน	103	118	15	0	0	-	0	0	-	0	0	-
หนองวังกา	60	208	148	220	102	(118)	0	1	1	0	0	-
หนองทุ่ง	62	17	(45)	0	42	42	0	0	-	0	0	-
โคกเพชร	98	60	(38)	0	0	-	0	0	-	0	0	-
ตำบลโคกกรวด	1,302	1,359	57	333	564	231	25	1	(24)	60	39	(21)
รุ่งเรือง	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0	0	-
พุดซา	103	0	(103)	113	38	(75)	0	0	-	0	0	-
ตำบลปรุใหญ่	103	-	(103)	113	38	(75)	-	-	-	-	-	-
อนนหัก	44	7	(37)	115	101	(14)	0	0	-	0	0	-
หนองปรุ	42	10	(32)	0	0	-	0	0	-	0	0	-
บุญเรือง	36	0	(36)	0	0	-	0	0	-	0	0	-
ตำบลหนองจะบก	122	17	(105)	115	101	(14)	-	-	-	-	-	-
บ้านราชสีมา	3	4	1	0	0	-	1	0	(1)	0	0	-
โนนไม้แดง	6	32	26	0	0	-	13	0	(13)	0	0	-
ช่างใหญ่	154	184	30	125	101	(24)	0	0	-	0	0	-
ตะกาทอง	36	73	37	105	191	86	6	0	(6)	8	5	(3)
หนองบง	130	121	(9)	0	0	-	8	0	(8)	0	0	-
มาบเอื้อง	55	45	(10)	102	38	(64)	11	0	(11)	0	0	-
โกรกเดือนห้า	78	92	14	112	26	(86)	0	0	-	0	0	-
สะพานหิน	-	44	-	0	0	-	0	0	-	0	0	-
ตำบลสุรนารี	462	595	133	444	356	(88)	39	-	(39)	8	5	(3)
บ้านขางน้อย	80	76	(4)	30	29	(1)	-	-	-	25	23	(2)
ตำบลบ้านใหม่	80	76		30	29		-	-	-	25	23	(2)
รวม	2,069	2,047	(22)	1,035	1,088	53	64	1	(63)	93	67	(26)

ที่มา : ข้อมูล กชช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สาธารณูปโภคสาธารณูปการ

- ประปา ในช่วงปีนี้ยังเหมือนกับช่วงปีที่ 2 คือชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการประปา ยกเว้น บ้านรุ่งเรือง หมู่ที่ 4 บ้านพบสุข หมู่ที่ 5 ตำบลปรุใหญ่ และเขตสุขภาพโคกกรวด คือ หมู่ที่ 1 - 4 และหมู่ที่ 6 ตำบลโคกกรวด

- ไฟฟ้า ในช่วงปีนี้ชุมชนได้รับการให้บริการไฟฟ้าในอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับช่วงปีแรกและปีที่ 2 ซึ่งถือได้ว่ามีผู้ได้รับการไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน โดยมีผู้ได้รับการทั้งชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 4,116 ครัวเรือน ตำบลโคกกรวดมีผู้ได้รับการมากที่สุด จำนวน 1,997 ครัวเรือน หรือร้อยละ 48.52 รองลงมา ได้แก่ ตำบลสุนารี จำนวน 887 ครัวเรือน หรือร้อยละ 21.55 ส่วนในระดับหมู่บ้านนั้น บ้านหนองหัว มีผู้ได้รับการมากที่สุด จำนวน 230 ครัวเรือน หรือร้อยละ 5.59 ส่วนหมู่บ้านที่มีผู้ได้รับการน้อยที่สุด คือ บ้านคลองกระบือ จำนวน 40 ครัวเรือน หรือร้อยละ 1.04 เมื่อพิจารณาทั้งชุมชนถือได้ว่าได้รับการอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ (ตารางที่ 4.20 แผนภูมิที่ 4.4)

พื้นที่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในทุกตำบลและทุกหมู่บ้านได้รับการบริการไฟฟ้าทั่วถึงในทุกพื้นที่ ซึ่งอยู่ในการดำเนินการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครราชสีมา (ตารางที่ 4.21) ใน ปี พ.ศ. 2535 ชุมชนได้รับการไฟฟ้า จำนวน 3,061 ครัวเรือน และใน ปี พ.ศ. 2537 ได้รับการ จำนวน 4,300 ครัวเรือน ซึ่งมีครัวเรือนที่ได้รับการเพิ่มขึ้น จำนวน 1,192 ครัวเรือน ตำบลที่ได้รับการบริการมากที่สุดได้แก่ ตำบลโคกกรวด เพิ่มขึ้น 399 ครัวเรือน หรือร้อยละ 33.47 และรองลงมาได้แก่ ตำบลหนองจะบก จำนวน 245 ครัวเรือน หรือร้อยละ 33.14 ส่วนในระดับหมู่บ้าน หมู่บ้านที่ได้รับการเพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ บ้านบุญเรือง เพิ่มขึ้น 286 ครัวเรือน หรือร้อยละ 23.99 รองลงมา ได้แก่ บ้านหนองรงกา เพิ่มขึ้น 158 ครัวเรือน หรือร้อยละ 13.26 ในการเปลี่ยนแปลงของครัวเรือนที่ใช้บริการไฟฟ้าระดับตำบล และระดับหมู่บ้านนั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่สูงกว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งชุมชน ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก และจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าใน ปี พ.ศ. 2535 - 2537 อยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้น

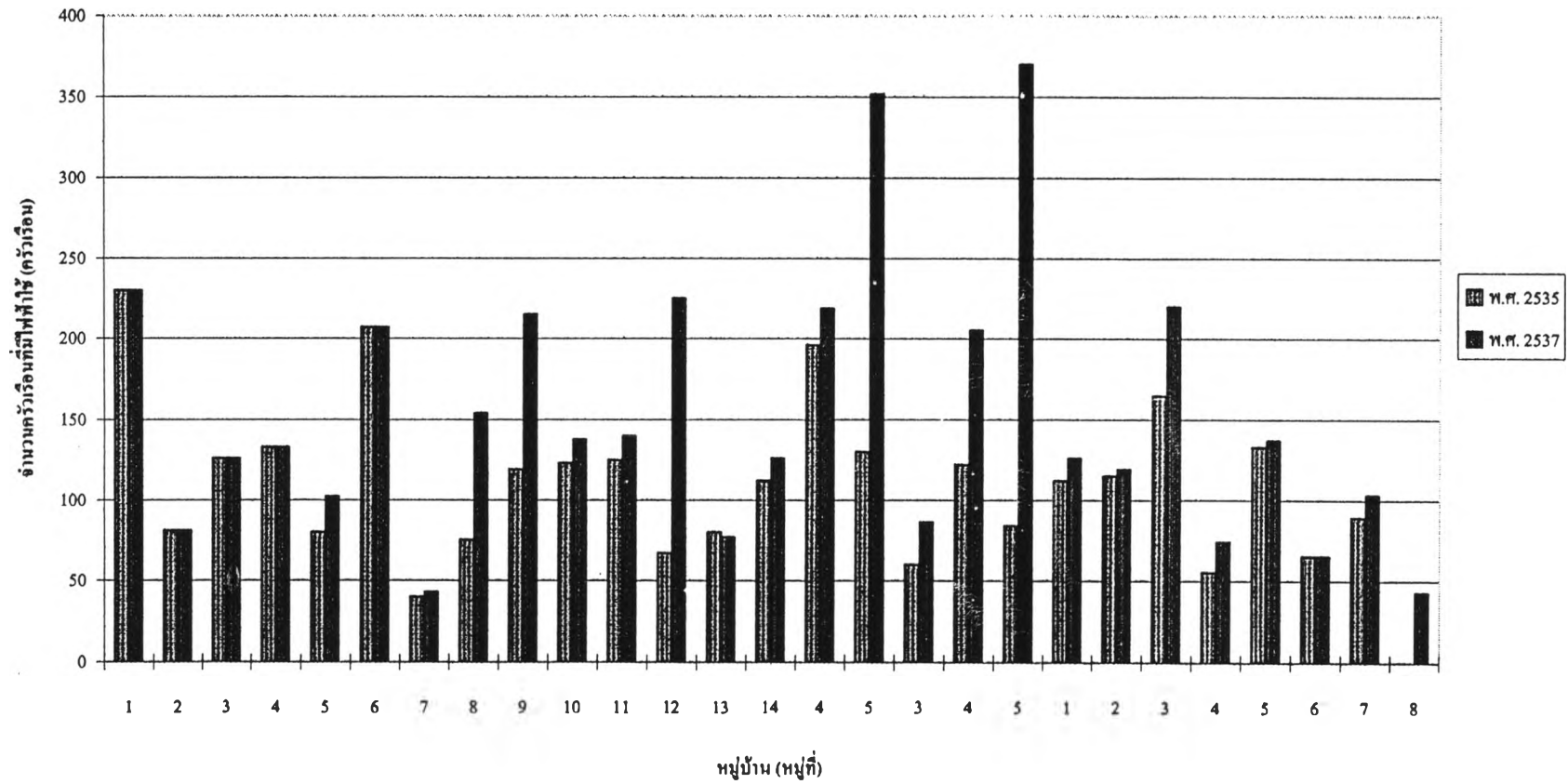
- โทรศัพท์ ในช่วงปีนี้ภายในชุมชนมีบริการโทรศัพท์ทั้งสิ้น 5,564 หมายเลข แยกเป็นโทรศัพท์ธรรมดา หรือโทรศัพท์บ้าน จำนวน 5,468 หมายเลข เพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 3,978 หมายเลข และโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 96 หมายเลข เพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 85 หมายเลข โดยแยกเป็นสำนักงานบริการ 4 แห่ง คือ สำนักงานบริการโคกกรวด จำนวน 1,127 หมายเลข หรือร้อยละ 20.42 สำนักงานบริการการเคหะชุมชน จำนวน 2,473 หมายเลข หรือร้อยละ 44.77 สำนักงานบริการสมาคมศิษย์เก่า และสำนักงานบริการมหาวิทยาลัยสุนารี จำนวน 974 และ 894 หมายเลข หรือร้อยละ 17.76 และ 17.11 ตามลำดับ ในช่วงนี้ยังถือได้ว่าการให้บริการมากขึ้นในอัตราที่สูงมากกว่าช่วงปีที่ 2 ที่ผ่านมา (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.20 จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ของชุมชนโคตรอบมหาวิทยาลัย ปีพ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนที่มี ไฟฟ้าใช้ ปี 2535	ร้อยละ
1	หนองหว้า	230	5.45
2	โคกกรวด	81	1.92
3	คอนแคว	126	2.99
4	ตะกมหม้อ	133	3.15
5	โปร่งแมลงวัน	102	2.42
6	สระมโนรา	207	4.91
7	คลองกระบือ	43	1.02
8	เคือ	154	3.65
9	หนองเป็ดน้ำ	215	5.09
10	คอน	138	3.27
11	หนองซอน	140	3.32
12	หนองรังกา	225	5.33
13	หนองกุ่ม	77	1.82
14	โคกเพชร	126	2.99
1	รวมตำบลโคกกรวด	1,997.00	47.32
4	รุ่งเรือง	219	5.19
5	พบสุข	352	8.34
2	ตำบลปฎิใหญ่	571.00	13.53
3	ถนนหัก	86	2.04
4	หนองปฎิ	205	4.86
5	บุญเรือง	370	8.77
3	ตำบลหนองจะบก	661.00	15.66
1	บ้านราชสีมา	126	2.99
2	โนนไม้แดง	119	2.82
3	ตางใหญ่	220	5.21
4	ตะเภาทอง	74	1.75
5	หนองบง	137	3.25
6	มาบเอื้อง	65	1.54
7	โกรกเดือนห้า	103	2.44
8	สะพานหิน	43	1.02
4	ตำบลสุรนารี	887.00	21.02
11	บ้านอาน้อย	104.00	3.44
5	ตำบลบ้านใหม่	104.00	3.44
รวม	พื้นที่ศึกษา	4,220.00	139.64

ที่มา : ข้อมูล กชช2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

แผนภูมิที่ 4.4 จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้รายหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้		จำนวนที่ เปลี่ยนแปลง	ร้อยละ
		2535	2537		
1	หนองหัว	230	230	-	0.00
2	โคกกรวด	81	81	-	0.00
3	คอนแก้ว	126	126	-	0.00
4	ตะลมหม้อ	133	133	-	0.00
5	โปร่งแมลงวัน	80	102	22	1.84
6	สระมโนรา	207	207	-	0.00
7	คลองกระปือ	40	43	3	0.25
8	เคื่อ	75	154	79	6.59
9	หนองเป็ดน้ำ	119	215	96	8.01
10	คอน	123	138	15	1.25
11	หนองซอน	125	140	15	1.25
12	หนองวังกา	67	225	158	13.19
13	หนองกุ่ม	80	77	(3)	-0.25
14	โคกเพชร	112	126	14	1.17
1	รวมตำบลโคกกรวด	1,598.00	1,997.00	399	33.31
4	รุ่งเรือง	196	219	23	1.92
5	พบสุข	130	352	222	18.53
2	ตำบลปู้ใหญ่	326.00	571.00	245	20.45
3	ถนนหัก	60	86	26	2.17
4	หนองปู้	122	205	83	6.93
5	บุญเรือง	84	370	286	23.87
3	ตำบลหนองจะบก	266.00	661.00	395	32.97
1	บ้านราชสีมา	112	126	14	1.17
2	โนนไม้แดง	115	119	4	0.33
3	ช่างใหญ่	165	220	55	4.59
4	ตะเคาทอง	55	74	19	1.59
5	หนองบง	133	137	4	0.33
6	มาบเอื้อง	65	65	-	0.00
7	โกรกเดือนห้า	89	103	14	1.17
8	สะพานหิน	-	43	-	-
4	ตำบลสุรนารี	734.00	887.00	153	12.77
11	บ้านช่างน้อย	98.00	104.00	6	0.50
5	ตำบลบ้านใหม่	98.00	104.00	6	0.50
รวม	พื้นที่ศึกษา	3,022.00	4,220.00	1,198	100.00

ที่มา: ข้อมูล กษช2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 4.22 จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ที่ให้บริการภายในชุมชน ปี พ.ศ. 2537

สำนักงานบริการ	หมายเลขให้บริการ		รวม	ร้อยละ
	ธรรมดา	สาธารณะ		
โคกกรวด	1,127	9	1,136	20.42
การเคหะชุมชน	2,473	15	2,488	44.72
สมาคมศิษย์เก่า	974	14	988	17.76
มหาวิทยาลัยสุรนารี	894	58	952	17.11
รวม	5,468.00	96.00	5,564	100.00

ที่มา : องค์การ โทรศัพท์จังหวัดนครราชสีมา

ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2535 มีหมายเลขให้บริการ จำนวน 1,501 หมายเลข แยกเป็นหมายเลขธรรมดา จำนวน 1,490 หมายเลข สาธารณะ จำนวน 11หมายเลข ในปี พ.ศ. 2537 มีจำนวน 5,564 หมายเลข แยกเป็นหมายเลขธรรมดา จำนวน 5,468 หมายเลข สาธารณะจำนวน 96 หมายเลข เมื่อเปรียบเทียบ 2 ช่วงปี หมายเลขธรรมดาเพิ่มขึ้นจากเดิม จำนวน 3,978 หมายเลข สาธารณะเพิ่มขึ้นจำนวน 85 หมายเลข ซึ่งถือได้ว่าเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมาก (ตารางที่ 4.23)

โครงสร้างทางด้านประชากร

ลักษณะประชากร

ในปี พ.ศ. 2537 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ทั้ง 4 ตำบล คือ ตำบลโคกกรวด ปรุใหญ่ หนองจะบก สุรนารี มีประชากรที่อยู่อาศัยจริงทั้งสิ้น 25,297 คน คิดเป็นประชากรร้อยละ 1.93 ของประชากรทั้งจังหวัด ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในลักษณะหมู่บ้านของตำบลทั้งสิ้น 4 ตำบล ตำบลที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ ตำบลโคกกรวด มีประชากร 12,643 คน รองลงมาได้แก่ ตำบลสุรนารี มีประชากร 5,491 คน และตำบลที่มีประชากรน้อยที่สุดได้แก่ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ มีประชากร 4,709 และ 2,454 คนตามลำดับ

การกระจายตัวในระดับหมู่บ้านในปี พ.ศ. 2537 บ้านบุญเรืองมีประชากรมากที่สุด จำนวน 1,941 คน รองลงมาได้แก่ บ้านยางใหญ่ บ้านหนองหัว บ้านหนองเปิดน้ำ มีประชากร 1,677 , 1,356 , 1,269 , คนตามลำดับ ซึ่งหมู่บ้านที่มีประชากรมากในอันดับต้น ๆ ยังเป็นกลุ่มหมู่บ้านเดิมกับช่วงปี 2 และหมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุดได้แก่ บ้านโกรกเดือนห้า บ้านตะเภาทอง มีจำนวนประชากร 483 , 464 คนตามลำดับ และประชากรโดยภาพรวมแล้วในระดับหมู่บ้านอยู่ จำนวนประชากรอยู่ในอัตราที่เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี (ตารางที่ 4.24) (แผนที่ 4.20)

ความหนาแน่นประชากรของชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2537 ลักษณะการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ ซึ่งพิจารณาจากความหนาแน่นนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่และจำนวนประชากรบนพื้นที่นั้น ๆ ด้วย จากแผนภูมิที่ 4.5 จะเห็นได้ว่าตำบลที่มีความหนาแน่นมากที่สุด ได้แก่ตำบลปรุใหญ่ มีความหนาแน่นประชากร 213 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ตำบลหนองจะบก มีความหนาแน่นประชากร 200 คนต่อตารางกิโลเมตร และ 2 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ตำบลสุรนารี และตำบลโคกกรวด มีความหนาแน่นประชากร 137 และ 118 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ ในระดับหมู่บ้าน บ้านคลองกระบือ มีประชากรมากที่สุด มีความหนาแน่น 599 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ บ้านถนนหัก บ้านพบสุข บ้านหนองเปิดน้ำ มีความหนาแน่นประชากร 549 , 502 , 453 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ และหมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุดได้แก่ บ้านโกรกเดือนห้า บ้านสระมนโนรา บ้านโคกกรวด มีความหนาแน่นประชากร 56 , 69 , 74 คนต่อตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

ตาราง4.23เปรียบเทียบ จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ที่ให้บริการภายในชุมชน ปี พ.ศ. 2535 และ2539

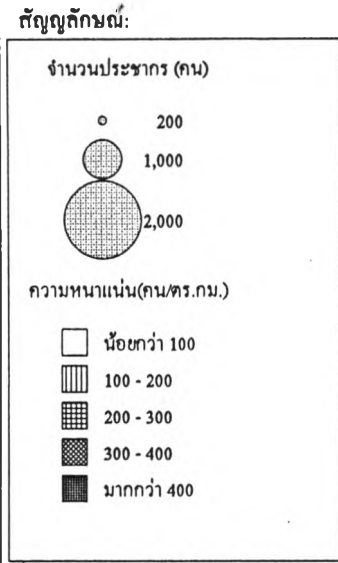
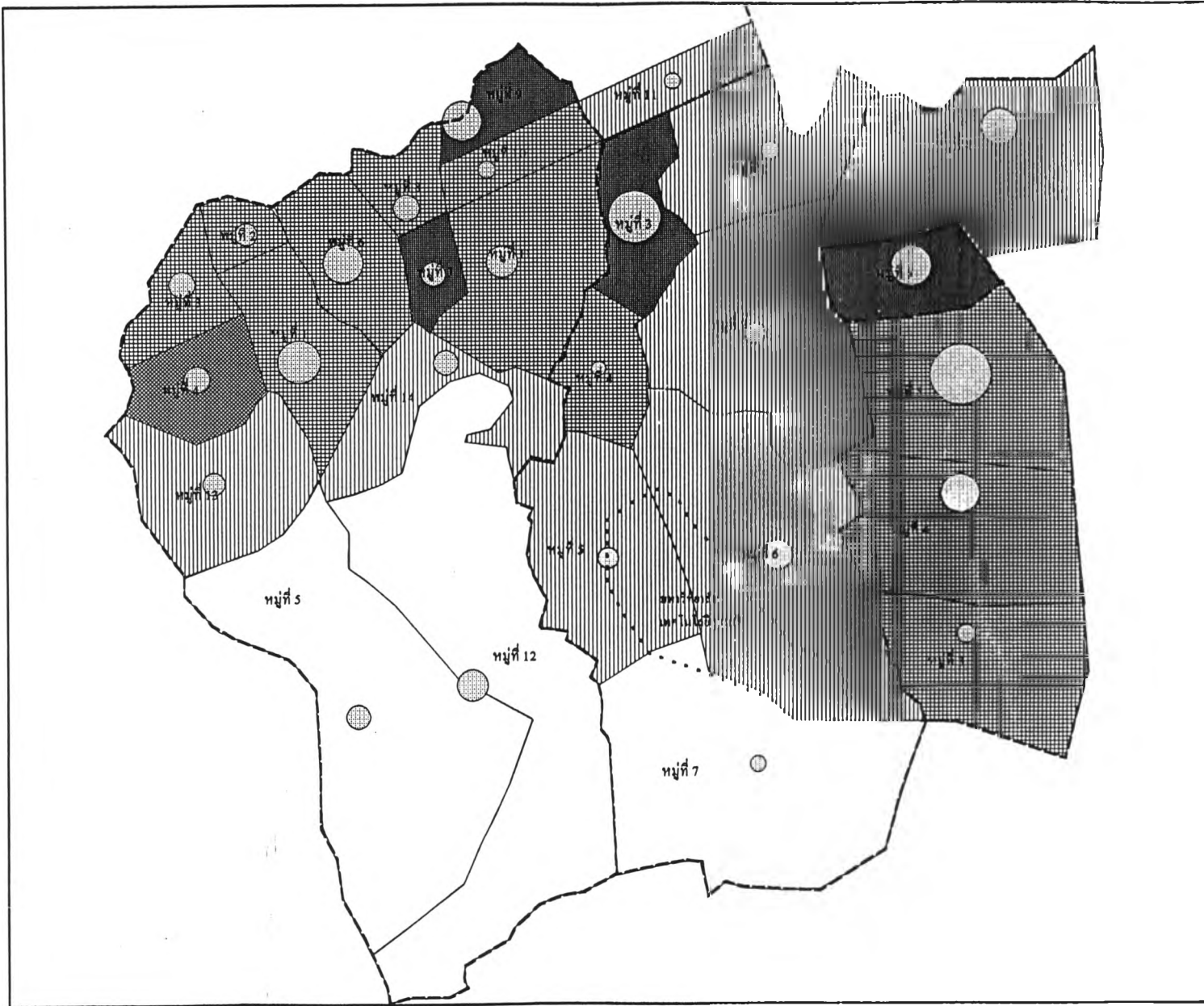
สำนักงานบริการ	หมายเลขให้บริการ 2535		หมายเลขให้บริการ 2539		จำนวนที่เปลี่ยนแปลง		ร้อยละ	
	ธรรมดา	สาธารณะ	ธรรมดา	สาธารณะ	ธรรมดา	สาธารณะ	ธรรมดา	สาธารณะ
โคกกรวด	506	4	1,127	9	621	5	15.61	5.88
การเคหะชุมชน	984	7	2,473	15	1,489	8	37.43	9.41
สมาคมศิษย์เก่า	-	-	974	14	974	14	24.48	16.47
มหาวิทยาลัยสุรนารี	-	-	894	58	894	58	22.47	68.24
รวม	1,490.00	11.00	5,468.00	96.00	3,978	85	100.00	100.00

ที่มา : องค์การโทรศัพท์จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 4.24 จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากรรายตำบล และรายหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2537

หมู่ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
1	หนองหว้า	4.76	1,356	285
2	โคกกรวด	2.79	725	260
3	คอนแคว	3.44	826	240
4	ละลมหม้อ	2.14	815	381
5	โปร่งแมลงวัน	11.06	766	69
6	ตระมโนรา	5.02	1,258	251
7	คลองกระบือ	1.27	761	599
8	เคื่อ	4.04	850	210
9	หนองเป็ดน้ำ	2.80	1,269	453
10	คอน	2.37	560	236
11	หนองซอน	4.04	990	245
12	หนองรังกา	14.38	976	68
13	หนองกุ้ง	5.31	689	130
14	โคกเพชร	4.05	802	198
1	รวมตำบลโคกกรวด	67.47	12,643	187
4	รุ่งเรือง	8.96	1,168	130
5	พบสุข	2.56	1,286	502
2	รวมตำบลปฎิใหญ่	11.52	2,454	213
3	ถนนหัก	2.03	565	278
4	หนองปรุ	4.48	1,238	276
5	บุญเรือง	7.92	1,941	245
3	รวมตำบลหนองตะบก	14.43	3,744	259
1	บ้านราชสีมา	4.9	565	115
2	โนนไม้แดง	5.28	670	127
3	ช่างใหญ่	3.78	1,677	444
4	ตะกาทอง	1.81	464	256
5	หนองบง	6.43	679	106
6	มาบเอื้อง	9.22	953	103
7	โกรกเดือนห้า	8.67	483	56
8	สะพานหิน	-	-	-
4	รวมตำบลสุวรรณารี	40.09	5,491	137
11	บ้านขางน้อย	3.75	487	130
5	รวมตำบลบ้านใหม่	3.75	487	130
รวม	พื้นที่ศึกษา	137.26	24,819.00	181

ที่มา: ข้อมูล กสร.2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

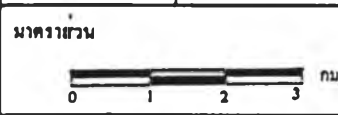
ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : จำนวนและความหนาแน่นประชากรปี 2537

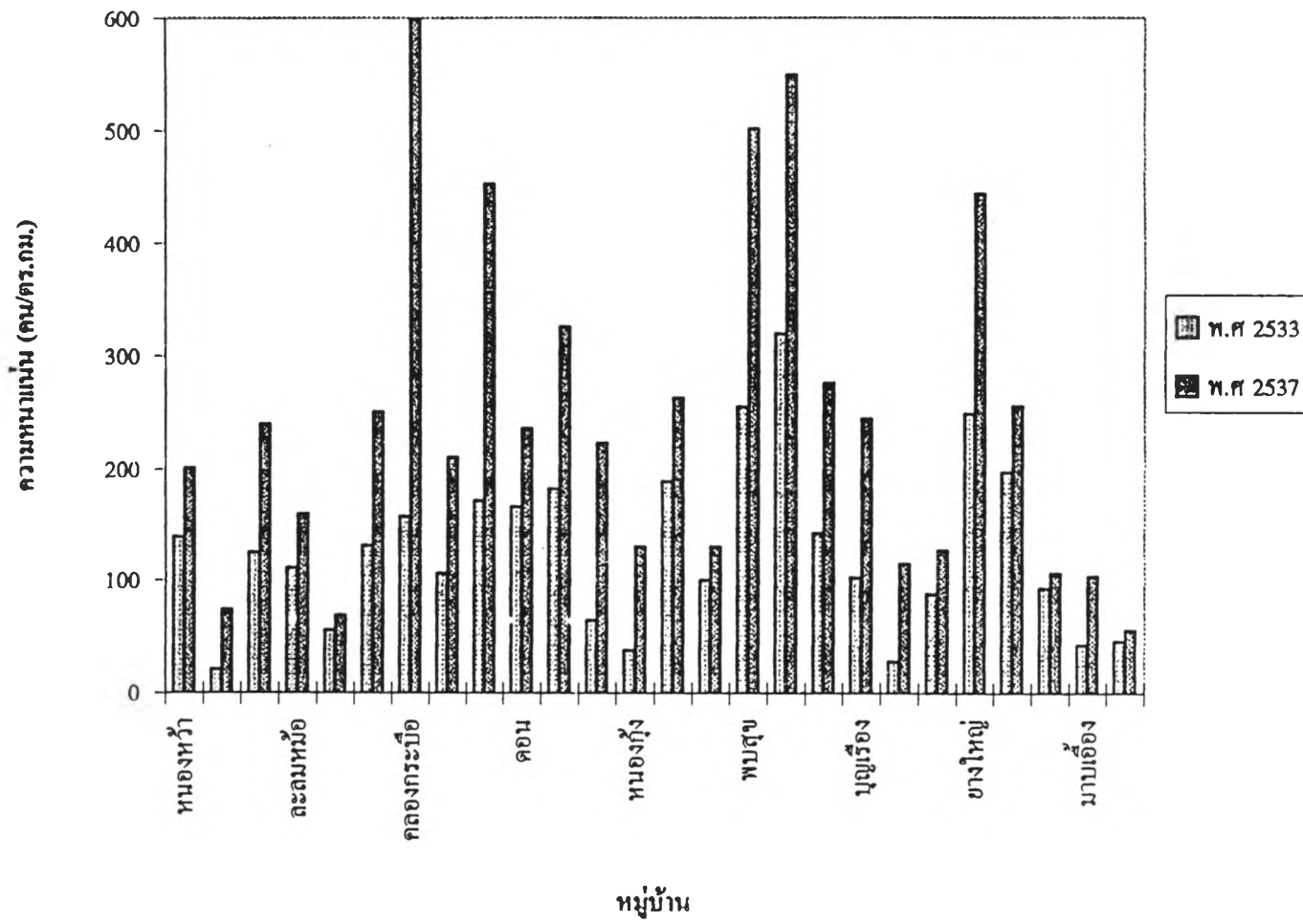
แผนที่ 4.20

N

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 4.6 ความหนาแน่นประชากรรายหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2535 และ 2537

การเปลี่ยนแปลงประชากรของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ระหว่างปี พ.ศ. 2533-2537 ในปี พ.ศ. 2533 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีประชากร 14,254 คนและในปี พ.ศ. 2537 มีประชากร 25,297 แสดงว่าในช่วง 4 ปี ประชากรเพิ่มขึ้น 11,043 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 77.47 เฉลี่ยแล้วเพิ่มขึ้นปีละ 19.36 สำหรับการเจริญเติบโตของประชากรในระดับหมู่บ้านนั้น จะเห็นว่าช่วงปี 2533 - 2535 การเปลี่ยนแปลงในระดับหมู่บ้านมีอัตราการเจริญเติบโต หรือการเพิ่มขึ้นของประชากรมากกว่าการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี 2535 - 2537 บ้านราชสีมา มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด มีอัตราการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 72.26 และรองลงมาในอันดับที่ 2,3 และ 4 ได้แก่ บ้านหนองกุง บ้านคลองกระบือ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 58.21 และ 52.79 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.25) (แผนที่ 4.21)

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงประชากรทั้งชุมชนของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในช่วง 2 ปี คือช่วงปี พ.ศ.2533-2535 ปี พ.ศ.2535 - 2537 พบว่าประชากรในช่วงปีแรกประชากรเพิ่มขึ้น และหมู่บ้านที่มีประชากรเพิ่มขึ้นจากทั้งหมดของพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ บ้านบุญเรือง เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.68 รองลงมาได้แก่ บ้านสระมนิรา เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.78 ประชากรภายในชุมชนมีอัตราเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.23 และอัตราการเพิ่มต่อปีร้อยละ 6.80 ต่อปี เมื่อพิจารณาในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2537 พบว่าประชากรมีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันทุกหมู่บ้าน และโดยภาพรวมแล้วการเปลี่ยนแปลงในระดับหมู่บ้านมีการเพิ่มขึ้นของประชากรน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นทั้งชุมชน (ตารางที่ 4.26) (แผนที่ 4.22)

การใช้ที่ดิน

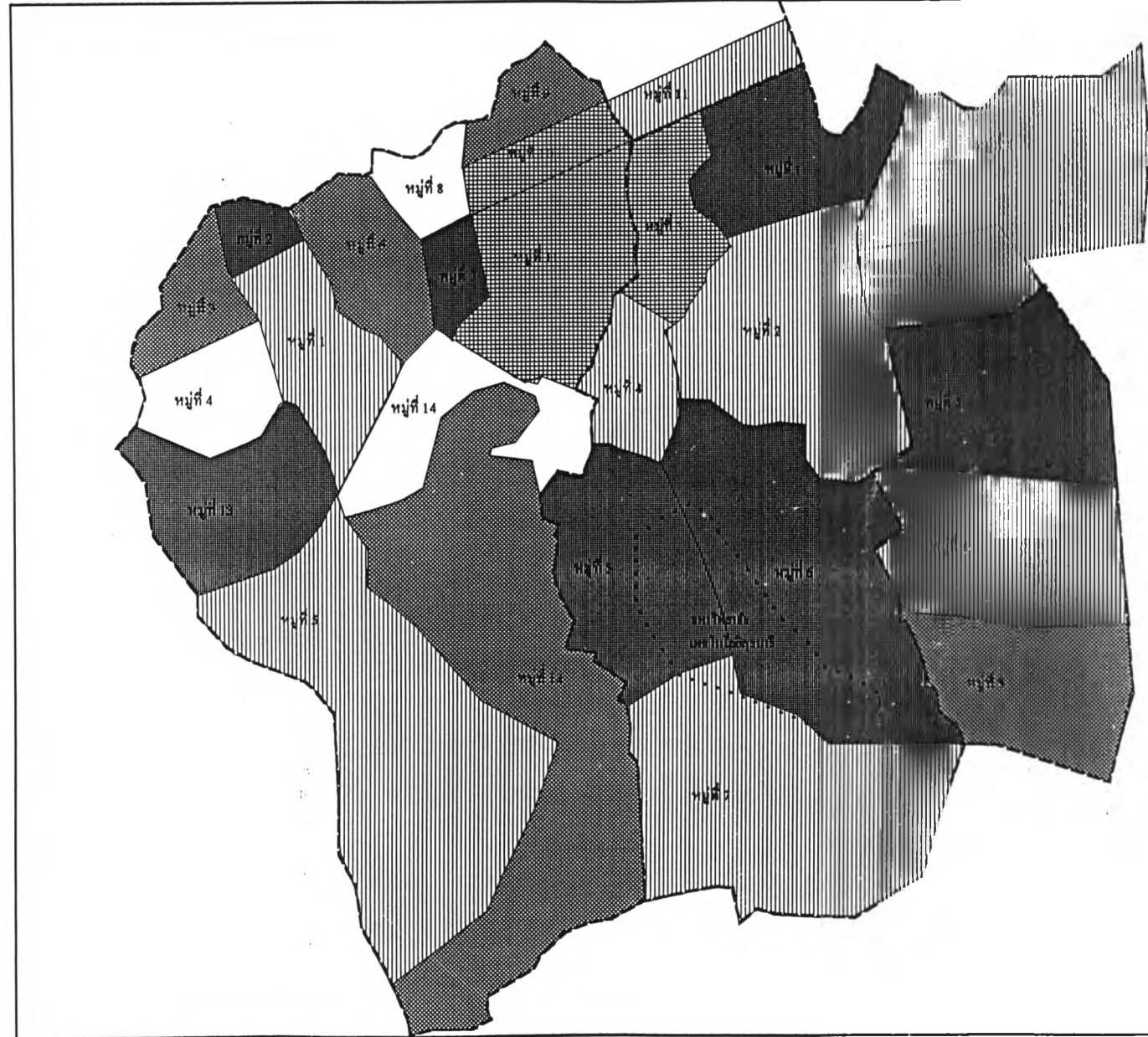
จากการสร้างมหาวิทยาลัยซึ่งแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2536 ทำให้มีการขยายตัวของพื้นที่ที่ปลูกสร้างอาคารหรือการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยอย่างรวดเร็ว ประเภทบ้านจัดสรรมีเกิดขึ้นหลายโครงการ และประเภทที่ดินจัดสรรซึ่งบ่งบอกได้ว่าบริเวณดังกล่าวต่อไปในอนาคตจะเป็นที่อยู่อาศัยจำนวนมาก และประเภทอาคารพาณิชย์และตึกแถวซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นบริเวณใกล้กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในเขตตำบลสุรนารี และบริเวณใกล้อุทยานไม้กลายเป็นหินบ้านโกรกเดือนห้า ซึ่งมีการพัฒนาที่ดินอย่างรวดเร็ว

จากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ กรมแผนที่ทหาร ปี พ.ศ. 2537 และจากการสำรวจภาคสนามบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2539 พบว่าลักษณะการใช้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีลักษณะการใช้ที่ดินแบบผสม (MIXED LANDUSE) คือมีการใช้ที่ดินหลาย ๆ ประเภทปะปนอยู่ด้วยกันไม่มีขอบเขตที่แน่ชัดว่า ย่านใดใช้เพื่อกิจการใดซึ่งจะพิจารณาได้จากบริเวณใดใช้ที่ดินประเภทใดสังเกตหรือกำหนดได้จากประเภทของอาคารหรือกิจกรรมการประกอบการของบริเวณนั้น ซึ่งสามารถแยกประเภทการใช้ที่ดินใน ปี พ.ศ. 2539 ได้ดังนี้ (ตารางที่ 4.27 แผนที่ 4.23 และ แผนภูมิที่ 4.6)

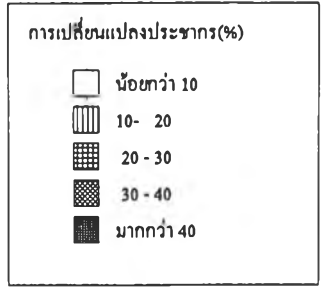
ตารางที่ 4.25 จำนวนพื้นที่ ประชากร ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงรายหมู่บ้านของชุมชนโคตรอบมหาวิทยาลัย
ปีพ.ศ.2533 และ 2537

หมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	พ.ศ.2533		พ.ศ.2537		อัตราการ เปลี่ยนแปลง ร้อยละปี
		ประชากร คน	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	ประชากร (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	
หนองหว้า	4.76	943	198	1,356	285	9.51
โคกกรวด	2.79	209	75	725	260	36.47
คอนแก้ว	3.44	430	125	826	240	17.73
ตะกมหม้อ	2.14	569	266	815	381	9.40
โปร่งแมงวัน	11.06	619	56	766	69	5.47
สระมนรา	5.02	657	131	1,258	251	17.63
คลองกระบือ	1.27	200	157	761	599	39.67
เคื่อ	4.04	427	106	850	210	18.78
หนองเป็ดน้ำ	2.80	478	171	1,269	453	27.65
คอน	2.37	394	166	560	236	9.19
หนองซอน	4.04	552	137	990	245	15.72
หนองวังกา	14.38	285	20	976	68	36.04
หนองทุ่ง	5.31	201	38	689	130	36.07
โคกเพชร	4.05	576	142	802	198	8.63
รวมตำบลโคกกรวด	67.47	6,540	97	12,643	187	17.91
รุ่งเรือง	8.96	893	100	1,168	130	6.94
พบสุข	2.56	654	255	1,286	502	18.42
รวมตำบลปรางใหญ่	11.52	1,547.00	134	2,454.00	213	12.23
ถนนหัก	2.03	330	163	565	278	14.39
หนองปรุ	4.48	634	142	1,738	388	28.67
บุญเรือง	7.92	804	102	1,941	245	24.65
รวมตำบลหนองตะก	14.43	1,768.00	795.35	4,244.00	294	24.47
บ้านราชธิมา	4.9	139	28	565	115	41.99
โนนไม้แดง	5.28	465	88	670	127	9.56
ช่างใหญ่	3.78	942	249	1,677	444	15.51
ตะกาทอง	1.81	357	197	464	256	6.77
หนองบง	6.43	600	93	2,179	339	38.05
มาบเดื่อง	9.22	392	43	1,503	163	39.93
ไกรกเคื่อนห้า	8.67	396	46	483	56	5.09
สะพานหิน	-	-	-	-	-	-
รวมตำบลสุรนารี	40.09	3,291	82	7,541	188	23.03
บ้านขางน้อย	3.75	298	79	487	130	13.06
รวมตำบลบ้านใหม่	3.75	298	79	488	130	13.12
รวม	137.26	13,444.00	98	27,370.00	199	19.45

ที่มา : ข้อมูล กษร2ค กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

สัญลักษณ์:

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การเปลี่ยนแปลงประชากร ปี 2533-2535

แผนที่
4.21

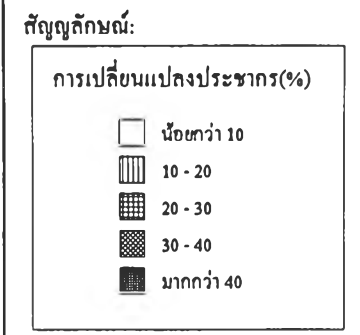
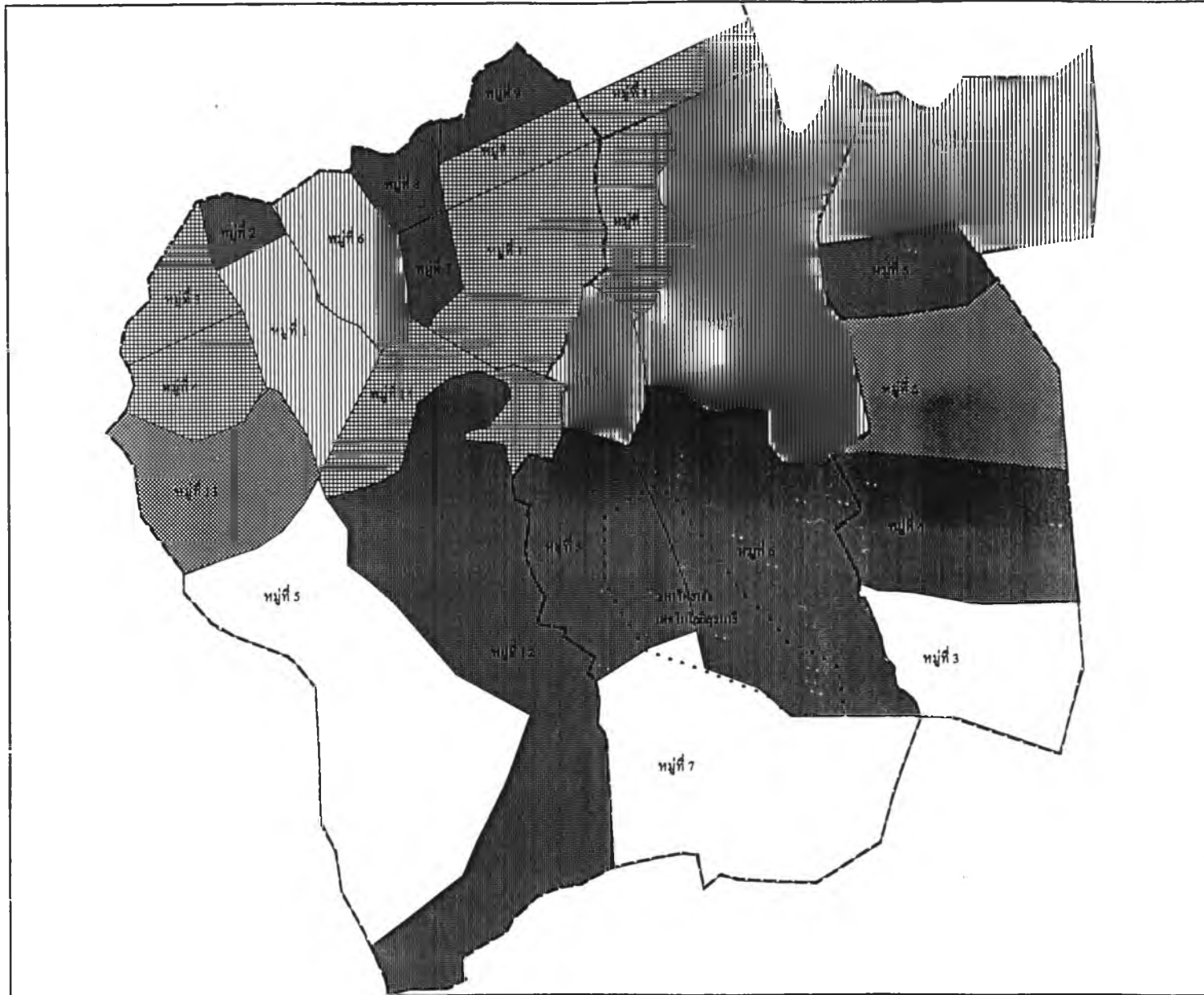

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.26 การเปลี่ยนแปลงประชากรรายหมู่บ้านของชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัย ปีพ.ศ.2533 - 2537

หมู่บ้าน	ประชากร (คน)			การเปลี่ยนแปลง					
	ปี พ.ศ.			พ.ศ.2533 - 2535			พ.ศ.25235 - 2537		
	พ.ศ.2533	พ.ศ.2535	พ.ศ.2537	คน	%จากเดิม	%ทั้งหมดของพื้นที่	คน	%จากเดิม	%ทั้งหมดของพื้นที่
หนองพัว	943	1,138	1,356	195	17.14	3.62	218	16.08	2.56
โคกกรวด	209	417	725	208	49.88	3.86	308	42.48	3.61
ดอนแก้ว	430	658	826	228	34.65	4.23	168	20.34	1.97
ละลมหม้อ	569	617	815	48	7.78	0.89	198	24.29	2.32
โปร่งแมลงวัน	619	749	766	130	17.36	2.41	17	2.22	0.20
สระมนโนรา	657	1,050	1,258	393	37.43	7.29	208	16.53	2.44
คลองกระบือ	200	421	761	221	52.49	4.10	340	44.68	3.99
เคอ	427	445	850	18	4.04	0.33	405	47.65	4.75
หนองเป็ดน้ำ	478	726	1,269	248	34.16	4.60	543	42.79	6.37
ดอน	394	528	560	134	25.38	2.48	32	5.71	0.38
หนองซอน	552	724	990	172	23.76	3.19	266	26.87	3.12
หนองริงกา	285	443	976	158	35.67	2.93	533	54.61	6.25
หนองงู้ง	201	481	689	280	58.21	5.19	208	30.19	2.44
โคกเพชร	576	594	802	18	3.03	0.33	208	25.94	2.44
รวมตำบลโคกกรวด	6,540	8,991	12,643	2,451	27.26	45.44	3,652	28.89	42.81
รุ่งเรือง	893	1,052	1,168	159	15.11	2.95	116	9.93	1.36
ทบตุ้ง	654	751	1,286	97	12.92	1.80	535	41.60	6.27
รวมตำบลฟู้ใหญ่	1,547	1,803	2,454	256	14.20	4.75	651	26.53	7.63
ถนนหัก	330	519	565	189	36.42	3.50	46	8.14	0.54
หนองปรู	634	723	1,738	89	12.31	1.65	1,015	58.40	11.90
บุญเรือง	804	1,343	1,941	539	40.13	9.99	598	30.81	7.01
รวมตำบลหนองตะก	1,768	2,585	4,144	817	31.61	15.15	1,659	39.09	19.45
บ้านราชสีมา	139	501	565	362	72.26	6.71	64	11.33	0.75
โนนไม้แดง	465	542	670	77	14.21	1.43	128	19.10	1.50
ยางใหญ่	942	1,227	1,677	285	23.23	5.28	450	26.83	5.27
ตะกาทอง	357	404	464	47	11.63	0.87	60	12.93	0.70
หนองบง	600	1,204	2,179	604	50.17	11.20	975	44.75	11.43
มทมเอื้อง	392	776	1,503	384	49.48	7.12	727	48.37	8.52
โกรกเดือนห้า	396	455	483	59	12.97	1.09	28	5.80	0.33
สะพานหิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมตำบลสุวรรณวิ	3,291.00	5,109	7,541	1,818	35.58	33.70	2,432	32.25	28.51
บ้านยางน้อย	298	350	487	52	14.86	0.96	137	28.13	1.61
รวมตำบลบ้านใหม่	298	350	487	52	14.86	0.96	137	28.13	1.61
รวม	13,444.00	18,838.00	27,369.00	5,394	28.63	100.00	8,531	31.17	100.00

ที่มา : ข้อมูล กชช.2ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

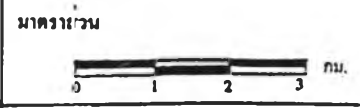

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การเปลี่ยนแปลงประชากร ปี 2535-3537

แผนที่ 4.22

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย มีพื้นที่ประมาณ 13,061 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.14 ของชุมชน ลักษณะการใช้ที่ดินประเภทนี้จะกระจายอยู่ทั่วไปตามถนนทุกสาย โดยมีการเกาะกลุ่มกันเป็นชุมชนเป็นระยะตามถนนทุกสายโดยเฉพาะถนนสายหลักคือ ถนนมิตรภาพ และถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ถนนมหาวิทยาลัย 1 และตามถนนสายรอง ถนนซอยทุกเส้น ซึ่งจะมีชุมชนเกาะกลุ่มกันอยู่เป็นช่วง ๆ โดยแยกเป็น การใช้ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย จำนวน 7,849 ไร่ หรือร้อยละ 8.50 และ ประเภทบ้านจัดสรร ตึกแถวให้เช่า โดยเฉพาะ นักศึกษาเช่าอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่อยู่บริเวณ ถนนมหาวิทยาลัย 1 บริเวณปากทางเข้าแยกจากถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย และบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยมีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากส่วนใหญ่จะเป็นแบบผสมที่อยู่อาศัยกับพาณิชย์กรรม

- ที่ดินประเภทบ้านจัดสรร มีพื้นที่ประมาณ 2,596 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.81 ของชุมชน ซึ่งภายในพื้นที่มีมากถึง 22 โครงการ มีทั้งบ้านเดี่ยวและทาวเฮ้าส์ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นใกล้กับ ถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ถนนมหาวิทยาลัย 1 และที่ดินประเภทนี้เป็นที่ดินประเภทเดียวกันกับที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย แต่ที่ดินประเภทบ้านจัดสรรจะบ่งบอกได้ว่าบริเวณใดที่เกิดบ้านจัดสรรขึ้น นั้นแสดงว่าบริเวณนั้นได้รับการพัฒนาแล้ว และบริเวณดังกล่าวข้างต้นก็เช่นเดียวกันจะเห็นได้ว่าการพัฒนาจนเห็นได้ชัด

- ที่ดินประเภทที่จัดสรร มีพื้นที่ประมาณ 5,212 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.64 ในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยปัจจุบันปี พ.ศ. 2539 ที่ดินประเภทนี้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นควบคู่กับบ้านจัดสรร ซึ่งมีพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยภายในชุมชน ส่วนใหญ่อยู่บริเวณ ถนนมหาวิทยาลัย 1 ถนนสายมหาวิทยาลัย - ถนนมิตรภาพช่วงโคกกรวด และบริเวณตำบลไชยมงคล ซึ่งเป็นตำบลใกล้เคียงมีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก (แผนที่ 4.24)

2. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม มีพื้นที่ประมาณ 2,943 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.19 ของชุมชน ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ริมถนนมิตรภาพ และถนนนครราชสีมา-ปักธงชัยในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมสุรนารี และอยู่บริเวณสุขาภิบาลโคกกรวดเป็นส่วนใหญ่ โดยที่โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กรองลงมาจะกระจายอยู่ทั่วไป ตามริมถนนทั้ง 2 สายดังกล่าวต้น

3. ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม มีพื้นที่ประมาณ 1,832 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.98 ของชุมชน ส่วนใหญ่อยู่บริเวณริมถนนมิตรภาพ ถนนสายนครราชสีมา - ปักธงชัย ถนนมหาวิทยาลัย 1 โดยเฉพาะปากทางที่แยกจากถนนสายนครราชสีมา-ปักธงชัย บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยสุรนารีมีการเกาะกลุ่มเป็นจำนวนมากบริเวณถนนรอบมหาวิทยาลัยด้านทิศตะวันออก และยังแยกเป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยผสมพาณิชย์กรรม มีพื้นที่ประมาณ 331 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.36 ของชุมชน ส่วนใหญ่เกิดขึ้นบริเวณหน้ามหาวิทยาลัย ตามถนนมหาวิทยาลัย 1

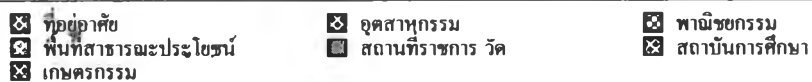
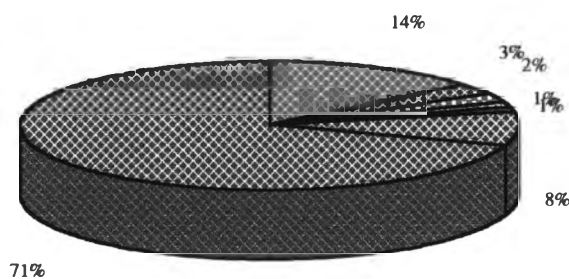
4. ที่ดินประเภทที่สาธารณะประโยชน์ มีพื้นที่ประมาณ 1,366 ไร่ หรือร้อยละ 1.48 ส่วนใหญ่จะเป็นประเภท สวนสาธารณะเล็ก ๆ สนามเด็กเล่น ประจำตำบล และประจำหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.27 การใช้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย พ.ศ.2539

การใช้ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. ที่อยู่อาศัย	13,061.00	14.14
2. อุตสาหกรรม	2,943.00	3.19
3. พาณิชยกรรม	1,832.00	1.98
4. พื้นที่สาธารณะประโยชน์	1,366.00	1.48
5. สถานที่ราชการ วัด	1,000.00	1.08
6. โรงเรียน มหาวิทยาลัย	7,730.00	8.37
7. เกษตรกรรม	64,408.00	69.75
รวม	92,340.00	100.00

ที่มา : ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2537 กรมแผนที่ทหาร

แผนภูมิที่ 4.6 การใช้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย พ.ศ.2539

สัญลักษณ์:

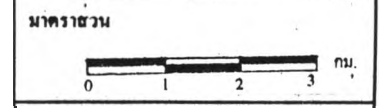
- ที่อยู่อาศัย
- พาณิชย์กรรม
- อุตสาหกรรม
- สถาบันราชการ
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันศาสนา
- สวนสาธารณะ
- เกษตรกรรมประเภททำนา
- เกษตรกรรมประเภททำนา และทำไร่
- เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.
- เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- เขตมหาวิทยาลัย
- ถนน
- คลอง

ที่มา : แผนจากภาพถ่ายทางอากาศปี 2537 ของกรมแผนที่ทหาร และการสำรวจภาคสนามปี 2539

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโคกบอมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : การใช้ที่ดินปี 2539

แผนที่
4.23

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. ที่ดินประเภทสถานที่ราชการ วัด มีพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.08 ของชุมชน

6. ที่ดินประเภทเกษตรกรรม มีพื้นที่ประมาณ 64,408 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.75 ซึ่งการใช้ที่ดินประเภทนี้เป็นประเภทการใช้ที่ดินที่มีพื้นที่มากที่สุดของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะตำบลโคกกรวดพื้นที่มากกว่าร้อยละ 50 เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและกระจายอยู่ทุกหมู่บ้านในพื้นที่ โดยการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกพืชประเภท ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ถั่วและยูคาลิปตัส เป็นต้น

7. ที่ดินประเภทที่จัดสรร มีพื้นที่ประมาณ 5,212 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.64 ในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยปัจจุบันปี พ.ศ. 2539 ที่ดินประเภทนี้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยภายในชุมชน ส่วนใหญ่อยู่บริเวณ ถนนมหาวิทยาลัย 1 ถนนสายมหาวิทยาลัย - ถนนมิตรภาพช่วงโคกกรวด และบริเวณตำบลไชยมงคล ซึ่งเป็นตำบลใกล้เคียงที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

8. โรงเรียน มหาวิทยาลัย มีพื้นที่ประมาณ 7,730 ไร่ หรือร้อยละ 8.37 ของทั้งชุมชน ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก

นอกจากนี้ภายในพื้นที่ยังมีขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติครอบคลุมอยู่ มีพื้นที่ประมาณ 27,560 ไร่ หรือร้อยละ 29.85 พื้นที่หรือขอบเขตป่าสงวนแห่งในช่วงปีมีพื้นที่เท่ากับช่วงปีที่ผ่านมา เนื่องจากกรมป่าไม้ยังไม่มีการประกาศยกเลิกขอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่ในความเป็นจริงแล้วสภาพป่าสงวนแห่งชาติได้หมดไปตั้งแต่ช่วงปีแรก คือ ปี พ.ศ. 2526 พื้นที่กลายเป็นป่าสงวนเสื่อมโทรม การที่พื้นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยขยายตัวภายในชุมชน ซึ่งเป็นขอบเขตป่าสงวนได้นั้น เนื่องจากประชาชนได้รับสิทธิ์ทำกินจากรัฐบาล

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัย ซึ่งแยกเป็นประเภทได้ 7 ประเภท ทุกประเภทมีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก หรือบางประเภทในปีเก่า คือปี พ.ศ. 2529 ยังไม่มีเกิดขึ้น แต่ในปัจจุบันปี พ.ศ. 2539 มีเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเช่น ที่จัดสรร บ้านจัดสรร เป็นต้น ซึ่งมีเพิ่มขึ้นในทุกประเภทยกเว้นประเภทเกษตรกรรม โดยมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้(ตารางที่ 4.28)

1. ประเภทที่อยู่อาศัย ในปี พ.ศ. 2539 มีพื้นที่ประมาณ 13,061 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.14 ของพื้นที่ทั้งชุมชนที่ดินประเภทนี้ยังแยกเป็น บ้านอยู่อาศัย และบ้านจัดสรร เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2529 พบว่า พื้นที่ ประเภทนี้เพิ่มขึ้นจากเดิม 10,931 ไร่ หรือร้อยละ 83.69 คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 19.88 ต่อปี ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเข้ามาตั้งภายในชุมชนและมีถนนตัดใหม่หลายสาย ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาภายในพื้นที่ เป็นการเปิดพื้นที่ใหม่ภายในชุมชนและ

การเพิ่มขึ้นของประชากรสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่ ดิน ประเภทที่อาศัยทั้งสิ้น โดยแยกเป็นประเภทย่อยได้ดังนี้

- บ้านจัดสรรมีพื้นที่ประมาณ 2,596 ไร่ หรือร้อยละ 2.81 ซึ่งภายในพื้นที่ที่มีเกิดขึ้นในพื้นที่จำนวน 22 โครงการ เช่น โครงการบ้านธารารมย์ โครงการบ้านรุ่งธนาแลนด์ โครงการบ้านกล้าไพศาล เป็นต้น ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นควบคู่กับที่จัดสรร ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากบริเวณชุมชนอยู่ติดกับเทศบาลนครราชสีมาและมีมหาวิทยาลัยเข้ามาตั้งทำให้พื้นที่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยได้รับอิทธิพลทำให้ประชากรมีความต้องการที่จะเข้ามาอยู่อาศัยภายในชุมชนเพิ่มมากขึ้น

2. ประเภทอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2539 มีพื้นที่ประมาณ 2,943 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2529 พบว่าเพิ่มขึ้น 670 ไร่ หรือร้อยละ 2.62 ต่อปี ถือได้ว่ามีเพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อย อาจสืบเนื่องมาจากนิคมอุตสาหกรรมสุรนารี ตำบลโพธิ์กลางได้เข้ามาก่อตั้งซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งอยู่ติดกับชุมชนทำให้โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เข้าไปตั้งภายในนิคมอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งในส่วนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตำบลโคกกรวด หรือเขตอุตสาหกรรมโคกกรวดริมถนนมิตรภาพ

3. ประเภทพาณิชยกรรม ในปี พ.ศ. 2529 พื้นที่ประเภทนี้ในจำนวนที่มากนักหรือยังไม่มีย่านพาณิชยกรรมในพื้นที่มีพื้นที่ประมาณ 460 ไร่ ในปี พ.ศ. 2539 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้เกิดขึ้นประมาณ 1,832 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.39 ซึ่งที่ดินประเภทนี้ส่วนใหญ่ จะเกิดขึ้นมาหลังจากที่มหาวิทยาลัยเข้ามาตั้ง เมื่อมีมหาวิทยาลัยเข้ามาตั้งจะต้องมีนักศึกษาเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยและมีบุคลากรในมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาและบุคลากรเหล่านี้จำเป็นจะต้องมีสิ่งของในการอุปโภคและบริโภค ซึ่งย่านพาณิชยกรรมจะเกิดขึ้นบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยและทางแยกเข้ามหาวิทยาลัย และที่ดินประเภทนี้จะอยู่รวมกับประเภท หอพัก ห้องให้เช่า ที่ดินประเภทนี้เกิดขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย โดยมีที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยผสมพาณิชยกรรมเกิดขึ้นรวมอยู่ด้วย ในปี พ.ศ. 2529 ที่ดินประเภทนี้ยังไม่มีเกิดขึ้น ในปี พ.ศ. 2539 มีพื้นที่ประมาณ 331 ไร่ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นบริเวณเดียวกันกับพาณิชยกรรม

4. ประเภทที่สาธารณะประโยชน์ ในปี พ.ศ. 2539 มีพื้นที่ประมาณ 1,366 ไร่หรือร้อยละ 1.48 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2529 พบว่าพื้นที่ เพิ่มขึ้น 1,142 ไร่ หรือร้อยละ 19.82 ต่อปี อาจสืบเนื่องมาจากภายในชุมชนได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นมีการสร้างสนามเด็กเล่น หรือสวนสาธารณะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การใช้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้นไปด้วย

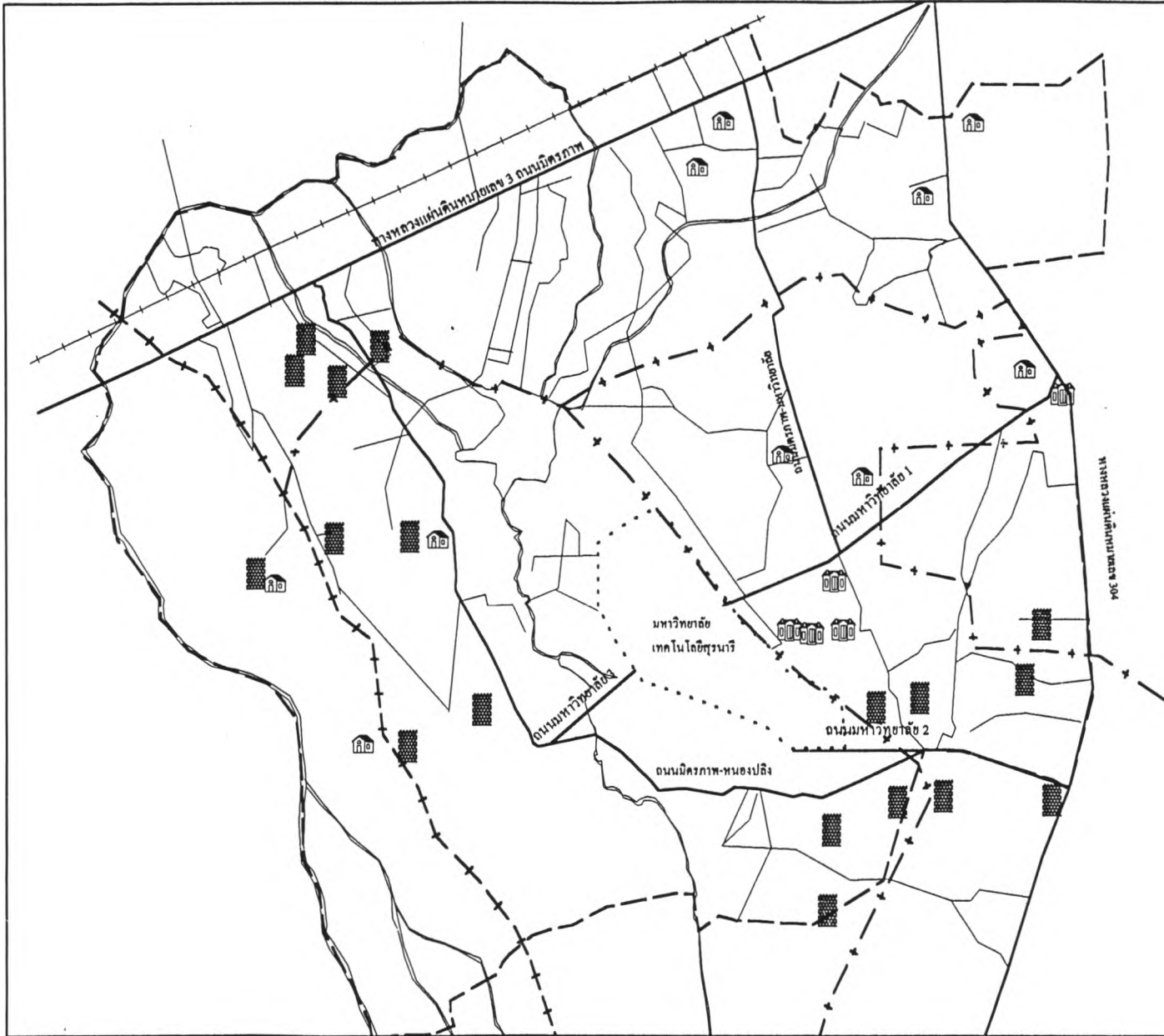
5. สถานที่ราชการ วัด ในปี พ.ศ. 2 52 9 มีพื้นที่ประมาณ 1,000ไร่ เมื่อ เทียบกับปี พ.ศ. 2529 เพิ่มขึ้น 297 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.70 ไร่ หรือมีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 3.59 ต่อปี

6. ประเภทเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2539 มีพื้นที่ 64,408 ไร่ หรือร้อยละ 69.75 ของพื้นที่ทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2529 พบว่าที่ดินประเภทนี้มีการใช้ที่ดินลดลง จำนวน 21,592 ไร่ คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงร้อยละ 30.25 ต่อปี ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในอัตราที่สูงมาก

ตารางที่ 4.28 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ปีพ.ศ.2529 - 2539

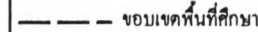
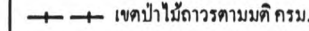
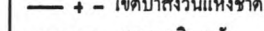
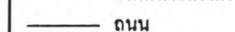

การใช้ที่ดิน	พ.ศ.2529	พ.ศ.2539	การเปลี่ยนแปลง		อัตราการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ/ปี
	(ไร่)	(ไร่)	จำนวน	ร้อยละ	
1. ที่อยู่อาศัย	2,130.00	13,061.00	10,931.00	83.69	19.88
2. อุตสาหกรรม	2,273.00	2,943.00	670.00	22.77	2.62
3. พาณิชยกรรม	460.00	1,832.00	1,372.00	74.89	14.82
4. พื้นที่สาธารณประโยชน์	224.00	1,366.00	1,142.00	83.60	19.82
5. สถานที่ราชการ วัด	703.00	1,000.00	297.00	29.70	3.59
6. พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่ว่าง	86,000.00	64,408.00	(21,592.00)	-33.52	-2.85
7. สถาบันการศึกษา	550.00	7,730.00	7,180.00	92.88	30.25
รวม	92,340.00	92,340.00	-	0.00	0.00

ที่มา : ภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2537 กรมแผนที่ทหาร

สัญลักษณ์:

- บ้านจัดสรร
- อาคารพาณิชย์
- ที่ดินจัดสรร

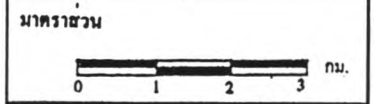
- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- เขตป่าไม้ถาวรตามมติ กรม.
- เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- เขตมหาวิทยาลัย
- ถนน
- คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : ที่ตั้งโครงการบ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์และที่ดินจัดสรร

แผนที่
4.24

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจสืบเนื่องมาจากบริเวณนี้มีมหาวิทยาลัยเข้ามาตั้ง มีถนนตัดใหม่หลายสายพร้อม ๆ กับมหาวิทยาลัยเท่ากับเป็นการเปิดพื้นที่ใหม่ ทำให้นายทุนหรือนายหน้าที่ดินเข้ามาซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร ซึ่งเป็นผลให้เจ้าของที่ดินขายที่ของตัวเองเมื่อได้ราคาสูงและเลิกทำไร่นา ทำให้ที่ดินถูกเปลี่ยนมือส่งผลให้การไ้ที่ดินประเภทนี้ลดลง

7. สถาบันการศึกษา มีเพิ่มขึ้น คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีพื้นที่ประมาณ 7,730 ไร่ หรือร้อยละ 99.88 มีเพิ่มมากขึ้นกว่าทุกประเภทในพื้นที่ ถือได้ว่าพื้นที่ประเภทนี้จำนวนมาก และเป็นพื้นที่ที่สำคัญที่ส่งผลให้ประเภทการไ้ที่ดินทุกประเภทเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

จากการศึกษาการไ้ที่ดินของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย พอสรุปได้ว่าการไ้ที่ดินส่วนใหญ่ของชุมชนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ร้อยละ 69.75 ของพื้นที่ทั้งชุมชนและรองลงมาได้แก่ การไ้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย ประเภทมหาวิทยาลัย ร้อยละ 14.14 , 8.37 ตามลำดับ และพื้นที่ ที่มีการไ้ประโยชน์ที่ดินน้อยที่สุดได้แก่ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ สถานที่ราชการ วัด ร้อยละ 1.48 และ 1.08 ตามลำดับ

ราคาที่ดิน

จากตารางที่ 4.29 จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินในบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ในระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2539 นำมาพิจารณาเฉพาะบริเวณที่สำคัญ ๆ ในช่วงปีแรกคือ ปี พ.ศ. 2529 - 2534 มีการเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัด โดยเฉพาะบริเวณที่ติดกับถนนสายหลักทั้งสองสายคือ ถนนมิตรภาพ และถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ในช่วงปีนี้มีมีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 94 รองลงมาได้แก่ บริเวณที่ติดถนนซอย และบริเวณที่ห่างจากถนนใกล้ ๆ กับถนนมิตรภาพ มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 92 ส่วนบริเวณที่ติดถนนสายหลักทั้ง 4 สายภายในชุมชนได้แก่ ถนนมหาวิทยาลัย 1 ถนนมหาวิทยาลัย 2 ถนนมิตรภาพ - หนองปลิง ถนนมหาวิทยาลัย - มาบเอื้อง - มิตรภาพ มีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 90 และโดยเฉลี่ยแล้วการเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินทั้งหมด ร้อยละ 90 ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงอยู่ในอัตราที่สูงมาก

ส่วนในช่วง ระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2539 บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดยังเป็นบริเวณติดกับถนนมิตรภาพ และบริเวณถนนสายหลักของชุมชนทั้ง 4 สาย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ร้อยละ 60 และรองลงมาได้แก่บริเวณติดกับ ถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 50 โดยการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยทั้งหมด ร้อยละ 51.16 ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้มีมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ซึ่งในช่วงปีแรกราคาที่ดินที่การเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงมาก แต่ในช่วงปีหลังราคาเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ ส่วนการเปลี่ยนแปลงจากเดิมทั้งหมดจะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงมาก ร้อยละ 95.44 ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงตลอดเวลา ซึ่งทำให้การไ้ที่ดินบริเวณนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 4.29 การเปลี่ยนแปลงราคาที่ดินชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ระหว่าง ปี พ.ศ. 2529 - 2539

ลำดับที่	บริเวณที่ดิน	ราคาที่ดินต่อตารางวา (บาท)			การเปลี่ยนแปลง 2529-2534	การเปลี่ยนแปลง 2534-2539	การเปลี่ยนแปลง จากเดิม
		2529	2534	2539			
1	ติดถนนมิตรภาพระยะ 40 เมตร (ในเขตเทศบาล)	450	8,000	20,000	94.38	60.00	97.75
2	ติดถนนซอยใกล้ถนนมิตรภาพ ระยะ 40 เมตร (ในเขตเทศบาล)	450	1,500	3,000	70.00	50.00	85.00
3	นอกเหนือจาก 1,2	135	750	800	82.00	6.25	83.13
4	ติดถนนมิตรภาพระยะ 40 เมตร (นอกเขตเทศบาล)	375	5,000	12,000			
5	ติดถนนซอยใกล้ถนนมิตรภาพ ระยะ 40 เมตร (นอกเขตเทศบาล)	75	1,000	2,000	92.50	50.00	96.25
6	นอกเหนือจาก 4,5	20	250	400	92.00	37.50	95.00
7	ติดถนนนครราชสีมา-ปักธงชัย ระยะ 40 เมตร	300	5,000	6,000	94.00	16.67	95.00
8	ติดถนนซอยใกล้ถนนนครราชสีมา ปักธงชัย ระยะ 40 เมตร	200	1,000	2,000	80.00	50.00	90.00
9	นอกเหนือจาก 7,8	50	200	500	75.00	60.00	90.00
10	ติดถนนมหาวิทยาลัยทั้ง 2 สาย ถนน มิตรภาพ-ปักธงชัย มหาวิทยาลัย-มิตรภาพ	100	1,000	2,500	90.00	60.00	96.00
11	ติดถนนซอยใกล้กับถนนทั้ง 4 สาย ระยะ 40 เมตร	100	625	1,000	84.00	37.50	90.00
12	นอกเหนือจาก 10,11	63	500	625	87.50	20.00	90.00
	รวม	2,318	24,825	50,825	90.66	51.16	95.44

ที่มา : สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา

บทบาทและหน้าที่ของชุมชน

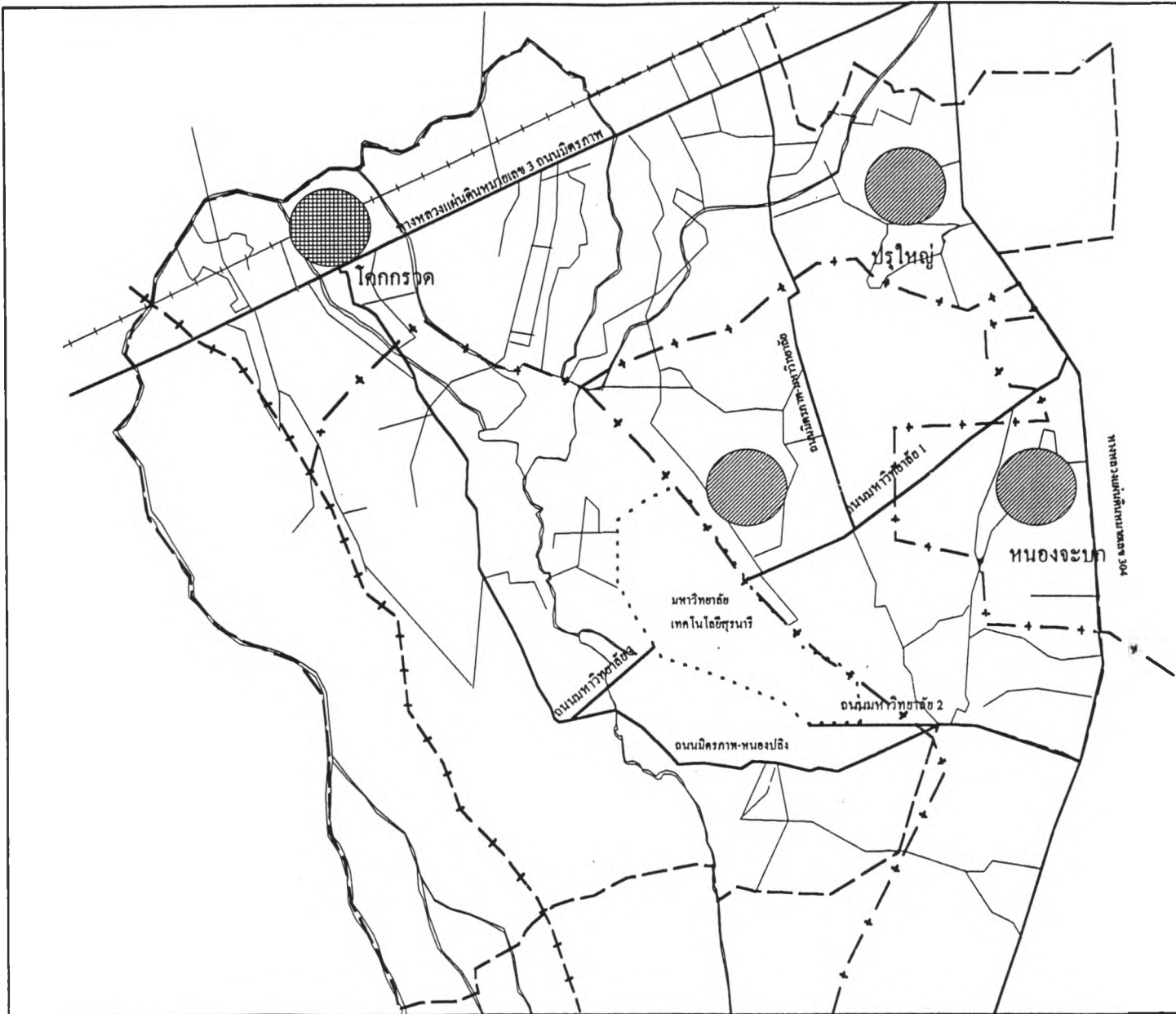
ในช่วงเวลานี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้เปิดดำเนินการ ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเจริญเติบโตสูงขึ้น และจากการศึกษาสภาพการพัฒนา โครงสร้างระบบชุมชน บทบาท ตลอดจนแนวโน้มของการขยายตัวของชุมชน ในตำบลต่าง ๆ สามารถสรุปบทบาทและหน้าที่ของแต่ละตำบลดังนี้ (แผนที่ 4.25) ตำบลสุรนารี ตำบลหนองจะบก และตำบลปรุใหญ่ เป็นชุมชนชนบทที่มีการขยายตัวของประชากรสูงอันเป็นผลมาจากการเปิดดำเนินการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และทั้ง 3 ตำบลดังกล่าว ประกอบด้วยบ้านจัดสรร และที่ดินจัดสรร มีแนวโน้มที่จะเกิดเป็นชุมชนที่หนาแน่นในอนาคต มีบทบาทและหน้าที่ในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการให้บริการการพาณิชย์กรรม การศึกษา และการเงินการธนาคาร

ตำบลโคกกรวด เป็นที่ตั้งของสาขาวิทยาลัยโคกกรวด ที่เป็นชุมชนเมืองและเป็นชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 4 ตามการจัดลำดับชุมชนของกรมการผังเมือง และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางบริการปัจจัยพื้นฐาน การให้บริการและรองรับการพัฒนาในด้านการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม ศูนย์กลางการบริการการเงิน พาณิชยกรรมการบริการ และพื้นที่รองรับการขยายตัวด้านที่พักอาศัย ตลอดจนเป็นแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอีกด้วย

4.7 สรุป

ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา ในปัจจุบันปี พ.ศ. 2539 สภาพของชุมชนโดยทั่วไปเป็นที่อยู่อาศัยชานเมือง และเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย ในบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะตำบลสุรนารี ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสุรนารี ปัจจุบันมีธุรกิจร้านค้า บ้านจัดสรร และที่ดินจัดสรร เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และมีกิจกรรมด้านบริการเกิดขึ้นหลายสาขาเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชากรในพื้นที่ เช่น บ้านให้เช่าหรือห้องให้เช่า ร้านรูปเปอร์มาร์เก็ต และสถานเริงรมย์ประเภทคาราโอเกะ ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยมีประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน แยกออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มประชาชนดั้งเดิม ประชาชนกลุ่มนี้อาศัยอยู่ภายในชุมชนก่อนที่มหาวิทยาลัยจะเข้ามาตั้ง และประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่าประชาชนใหม่ ประชาชนกลุ่มนี้เข้ามาอยู่หลังจากมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น ประชาชนกลุ่มนี้เข้ามาในลักษณะการซื้อบ้านจัดสรร ที่เกิดขึ้นมาใหม่และเดินทางเข้าไปประกอบอาชีพที่ตัวเมืองนครราชสีมา ประชาชนส่วนใหญ่ภายในชุมชนยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง ค้าขาย

และบริเวณอื่น ๆ โดยเฉพาะริมถนนมิตรภาพและถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และโดยเฉพาะ

สัญลักษณ์:

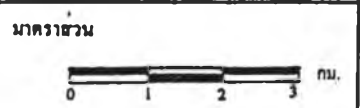
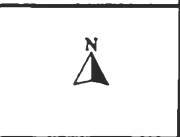
- ศูนย์กลางคมนาคม,อุตสาหกรรม
- ศูนย์กลางคมนาคม
- ศูนย์กลางการศึกษา
- ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- เขตมหาวิทยาลัย
- เขตป่าสงวนแห่งชาติ
- เขตป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.
- ถนน
- ทางรถไฟ
- คลอง

ที่มา :

การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองโดยรอบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แสดง : บทบาทและหน้าที่ของชุมชน ปี 2539

แผนที่ 4.25

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสุรนารีมีจำนวนนักศึกษาและบุคลากรเพิ่มขึ้นทุกปีทำให้มีความต้องการด้านอุปโภคบริโภค และส่งผลให้บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของชุมชนระหว่างก่อนการตั้งมหาวิทยาลัยและหลังการตั้งมหาวิทยาลัย ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นภายในพื้นที่ (ตารางที่ 4.30) และมีการขยายตัว และมีการเจริญเติบโตของพื้นที่ จะเห็นได้จากการใช้ที่ดินปี พ.ศ.2529 และปี พ.ศ. 2539 มีการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยมีการขยายตัวมากที่สุดและการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม มีการขยายตัวบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย และบริเวณทางแยกเข้ามหาวิทยาลัย ตามถนนมหาวิทยาลัย 1 และตามถนนรอบมหาวิทยาลัยด้านทิศตะวันออกและด้านทิศเหนือของมหาวิทยาลัย หากการขยายตัวของชุมชนดังกล่าวนี้เกิดขึ้นโดยไม่มีการวางแผนรองรับจะทำให้เกิดสภาพปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นตามมา ทั้งปัญหาการใช้ที่ดิน การขาดแคลนสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ดังนั้นในบทต่อไป จะได้ศึกษาถึงรายละเอียดของการขยายตัวของเมือง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ตลอดจนทิศทางการขยายตัวของชุมชนในอนาคตต่อไป

ตารางที่ 4.30สรุปการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ศึกษาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ช่วงที่	โครงการพัฒนาและนโยบายในพื้นที่	การใช้ที่ดิน	บทบาทชุมชนหลัก	การขยายตัวของพื้นที่
1 ช่วงก่อนตั้งมหาวิทยาลัย (ก่อนปีพ.ศ.2527)	- โครงการถนนมิตรภาพ - โครงการทางรถไฟสายตะวันออก- เฉียงเหนือ - โครงการถนนนครราชสีมา- ปักธงชัย	ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า สวนเสื่อมโทรม	ชุมชนโคกกรวดเป็นศูนย์กลางคมนาคม และศูนย์รวมการเกษตร ชุมชนสุรนารีเป็นพื้นที่หาของป่า ชุมชนหนองจะบกและปรุใหญ่ เป็นศูนย์กลางคมนาคม	การขยายตัวของพื้นที่มีน้อยมาก เนื่องจากยังเป็นชุมชนที่ยังเป็น ชุมชนที่อยู่ในป่า
2 ช่วงจัดตั้งมหาวิทยาลัย (พ.ศ.2528 - 2535)	- โครงการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี - โครงการจัดตั้งตำบลสุรนารี - โครงการจัดตั้งสุขาภิบาลโคกกรวด	ขยายตัวตามถนนสายหลัก 2 สาย คือ ถนนมิตรภาพ และ ถนนนครราชสีมาปักธงชัย ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และเริ่มมีอุตสาหกรรมเข้ามา ตั้งภายในชุมชน	ชุมชนโคกกรวดเป็นศูนย์กลางคมนาคม และด้านอุตสาหกรรม ชุมชนปรุใหญ่และ หนองจะบกเป็นศูนย์กลางคมนาคม ชุมชนสุรนารีเป็นศูนย์กลางทางการ ศึกษา	เกษตรกรรมมีบทบาทมากในชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัยในทุกตำบลและ อุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทในพื้นที่ โดยอุตสาหกรรมมีเกิดขึ้นภายในตำบล โคกกรวด ริมถนนมิตรภาพเป็นส่วน ใหญ่ และในช่วงนี้ที่ดินเริ่มมีราคา สูงขึ้น
3 ช่วงมหาวิทยาลัยเปิด ดำเนินการ (พ.ศ.2536 - 2539)	- โครงการถนนมหาวิทยาลัย 1 - โครงการถนนมหาวิทยาลัย 2 - โครงการถนนมหาวิทยาลัย 3 - โครงการถนนมิตรภาพ-หนองปลิง - โครงการถนนมิตรภาพ-บ้านมาบเอื้อง - มหาวิทยาลัย - โครงการโรงเรียนนครราชสีมา - โครงการรถโดยสารประจำทางสาย มทส.1 สายนครราชสีมา- สวนสัตว์ สายจอหอ - การเคหะ	มีการขยายตัวของที่อยู่อาศัย ในอัตราที่สูงมาก โดยเฉพาะบ้าน จัดสรร โดยมีปะปนกับประเภทที่ จัดสรร และที่พาณิชย์กรรมดึกแถว เกิดขึ้นภายในพื้นที่	ชุมชนโคกกรวดเป็นศูนย์กลางคมนาคม และอุตสาหกรรมบริการพื้นฐานและพัก อาศัย ชุมชนสุรนารี ปรุใหญ่ หนองจะบก เป็นศูนย์กลางคมนาคม การศึกษา การพัฒนาที่อยู่อาศัยการเงินและธนาคาร	อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมมี บทบาทมากขึ้น เกษตรกรรมมีบทบาท ลดลง โดยตั้งอยู่บริเวณริมถนนมิตร- ภาพ และถนนนครราชสีมา - ปักธงชัย และจากการขยายตัวของชุมชนเมือง นครราชสีมา มีการขยายตัวในอัตรา ที่สูงมาก ทำให้มีการขยายตัวออกสู่พื้นที่ โดยรอบนอก โดยมีทิศทางการขยายตัว เข้าสู่ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย ส่งผลให้ชุมชนมีการขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะด้านที่อยู่อาศัย และระบบ คมนาคมที่สะดวก ส่งผลให้ชุมชน มีการขยายตัวมากขึ้น ธุรกิจพัฒนาที่ดิน มีการขยายตัวมากในพื้นที่

ที่มา : อการวิเคราะห์